ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 22.3.2023 г.
COM(2023) 166 final

2023/0085 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно обосноваването и съобщаването на изрични твърдения за екологосъобразност (Директива относно твърденията за екологосъобразност)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

През март 2022 г. Комисията предложи законодателството на Съюза за защита на потребителите да бъде осъвременено с цел да се гарантира, че потребителите са защитени и разполагат с възможности да допринасят активно за екологичния преход[1]. С настоящото предложение се предоставят по-конкретни правила (*lex specialis*) и се допълват предложените промени в Директивата за нелоялни търговски практики[2] (*lex generalis*). И двете предложения са насочени към преодоляването на група общи проблеми чрез прилагане на различни елементи от един и същ пакет от предпочитани политики, посочен в оценката на въздействието, публикувана заедно с инициативата за предоставяне на повече права на потребителите за целите на екологичния преход[3].

1.1. Основания и цели на предложението

- **Ролята на потребителите за ускоряване на екологичния преход**

В Европейския зелен пакт[4] Комисията пое ангажимент да гарантира, че потребителите разполагат с възможности да правят информиран избор и да вземат дейно участие в екологичния преход. По-конкретно в Европейския зелен пакт е залегнал ангажимент за справяне с неверните твърдения за екологосъобразност чрез осигуряване на надеждна, съпоставима и проверима информация на потребителите, която да им позволи да вземат по-устойчиви решения и да намали риска от заблуждаващи твърдения за екологосъобразност. Необходимостта от справяне със заблуждаващите твърдения за екологосъобразност впоследствие беше определена като приоритет както в рамките на новия план за действие относно кръговата икономика[5], така и в новата програма за потребителите[6]. В наскоро приетия промишлен план на Зеления пакт[7] отново се подчертава необходимостта да се даде възможност на потребителите да правят своя избор въз основа на прозрачна и надеждна информация относно устойчивостта, трайността и въглеродния отпечатък на продуктите, като се изтъква, че прозрачността на пазара е инструмент, улесняващ навлизането на технологично и екологично по-добри продукти с нулеви нетни емисии.

Европейският парламент и Съветът призоваха Комисията да разгледа възможностите за предприемане на по-нататъшни действия в тази област. В заключенията си от декември 2020 г. относно постигането на кръгово и екологично възстановяване[8] Съветът оцени намерението на Комисията да гарантира, че обосновката на твърденията за

---

1 Европейска комисия, Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви 2005/29/ЕО и 2011/83/ЕС по отношение на предоставянето на повече права на потребителите в контекста на екологичния преход чрез по-добра защита срещу нелоялни практики и по-добро информиране (COM(2022) 143 final), вж. на следния адрес: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:52022PC0143&from=BG

2 Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 г. относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, Директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета („Директива за нелоялни търговски практики“) *(ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 22—39),* както е изменена.

3 SWD(2022) 85 final; EUR-Lex - 52022SC0085 - EN - EUR-Lex (europa.eu)

4 Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Европейският зелен пакт“ (COM(2019) 640).

5 COM(2020) 98 final, 11 март 2020 г.

6 COM(2020) 696 final, 13 ноември 2020 г.

7 COM(2023) 62 final, 1 февруари 2023 г.

8 Заключения на Съвета 14167/20.

екологосъобразност се извършва въз основа на въздействието върху околната среда през целия жизнен цикъл на продуктите. В своята резолюция относно новия план за действие за кръгова икономика[9] Европейският парламент решително подкрепи намерението на Комисията да представи предложения за регламентиране на използването на твърдения за екологосъобразност чрез установяването на солидни и хармонизирани методи на изчисление през цялата верига на създаване на стойност.

Потребителите желаят да бъдат по-добре информирани за това как тяхното потребление въздейства върху околната среда и да правят по-добър избор. Исканията на Конференцията за бъдещето на Европа[10], изразени по-специално в предложение 5 относно устойчивото потребление, опаковане и производство, и в предложение 20 относно определянето на стандарти в политиките в областта на околната среда в рамките на ЕС и извън него, включват призив за повече прозрачност по отношение на устойчивостта и екологичния отпечатък на продуктите. Предложението относно твърденията за екологосъобразност е отговорът на Комисията на този призив[11].

Завършването на нормативната уредба на ЕС в подкрепа на по-устойчивото потребление ще допринесе за постигането на цел за устойчиво развитие 12.6, т.е. за насърчаване на дружествата, и по-специално на големите и транснационалните дружества, да възприемат устойчиви практики и да интегрират информацията за устойчивостта в своя цикъл на докладване.

По-нататъшните действия на ЕС в тази област ще имат положително въздействие и върху глобалните вериги на създаване на стойност, които включват производствени процеси в трети държави. В резултат на това дружествата от трети държави, и по-специално предприятията, които осъществяват търговска дейност на вътрешния пазар на ЕС, ще бъдат стимулирани да допринасят за екологичния преход. Освен това ще се насърчава многостранното сътрудничество с трети държави с цел да се гарантира доброто познаване на новата нормативна уредба и на ползите от нея. Освен това чрез посветените на устойчивото развитие глави в двустранните и междурегионалните търговски споразумения на ЕС могат да се създават възможности за сътрудничество в съответствие с общите цели на ЕС, за да се засили измерението за устойчивост в търговската политика на Съюза.

- **Пречки пред увеличаването на потенциала на екологосъобразните пазари в ЕС чрез оправомощаване на потребителите**

Въпреки желанието на потребителите да допринасят за по-екологосъобразна и по-кръгова икономика в ежедневието си[12], тяхното дейно и ефективно участие в този екологичен преход се осуетява от пречки пред избора на екологично устойчиво потребление в мястото на продажба, изразяващи се по-специално в липса на доверие в достоверността на твърденията за екологосъобразност и в разпространение на подвеждащи търговски практики, свързани с екологичната устойчивост на продуктите.

Както сочат събраните данни в подкрепа на оценката на въздействието[3], придружаваща предложението за предоставяне на повече права на потребителите в контекста на екологичния преход, която придружава и предложението относно твърденията за

---

9 Резолюция на Европейския парламент от 10 февруари 2021 г. относно новия план за действие за кръгова икономика (2020/2077(INI))

10 Конференция за бъдещето на Европа, Доклад за окончателните резултати, май 2022 г.

11 COM(2022)404 final

12 Европейска комисия, Behavioural Study on Consumers' engagement in the circular economy (Проучване на поведението относно участието на потребителите в кръговата икономика), 2018 г., стр. 10.

екологосъобразност — както в първоначална оценка на въздействието[13], така и в хода на обществената консултация[14] — заедно с допълнителната обществена консултация, проведена през 2020 г.[15], заблуждаващи практики, като например заблуждаващи твърдения за екологосъобразност и липса на прозрачност и достоверност на екологичната маркировка, се срещат на различни етапи от процеса на потребление: в етапите на рекламиране, купуване и използване на продуктите.

а) *Потребителите се сблъскват с неясни или необосновани твърдения за екологосъобразност.*

Съгласно определението в предложението за предоставяне на повече права на потребителите за екологичния преход *твърдение за екологосъобразност* е всяко съобщение или представяне, което не е задължително съгласно правото на Съюза или националното право, включително текст, картинно, графично или символично представяне под каквато и да е форма, включително етикети, търговски наименования, фирмени наименования или наименования на продукти, в контекста на търговско съобщение, в което се посочва или загатва, че даден продукт или търговец има положително въздействие или няма никакво въздействие върху околната среда или уврежда околната среда по-малко в сравнение с други продукти или търговци, или с течение на времето е подобрил въздействието си върху околната среда[1].

Комисията изготви два описа на твърденията за екологосъобразност — един през 2014 г.[16] и един през 2020 г.[17] В тези проучвания беше разгледана извадка от 150 твърдения за екологосъобразност, отнасящи се за широка гама от продукти, които твърдения противоречат на принципите, установени в Директивата относно нелоялни търговски практики[2] (ДНТП) — яснота, недвусмисленост, точност и проверимост. В проучването от 2020 г. беше установено, че **значителен дял от твърденията за екологосъобразност (53,3 %) съдържат неясна, подвеждаща или необоснована информация** за екологичните характеристики на дадени продукти, която обхваща целия ЕС и широка гама от продуктови категории. В описа на твърденията за екологосъобразност за 2020 г. също така беше извършен анализ на обосновката на тези твърдения, като бяха разгледани тяхната яснота, точност и степента, в която те са обосновани с проверими данни. Съгласно резултатите от анализа **40 % от твърденията са необосновани**.

Тези резултати бяха потвърдени и от проведена през ноември 2020 г. едновременна проверка от органите за сътрудничество в областта на защитата на потребителите[18]. При оценени 344 твърдения за устойчивост органите преценяват, че **в повече от половината от случаите (57,5 %) търговецът не е предоставил достатъчно елементи, позволяващи да се прецени точността на твърдението**. В много случаи органите са имали трудности да установят дали твърдението обхваща целия продукт

---

13 Европейска комисия, Първоначална оценка на въздействието: Предоставяне на повече права на потребителите за екологичния преход, 2020 г.

14 Резюме на обществената консултация е достъпно чрез уебсайта на Европейската комисия „Споделете мнението си“: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12467-Empowering-the-consumer-for-the-green-transition

15 Екологични характеристики на продуктите и предприятията — обосноваване на твърденията (europa.eu)

16 *Consumer Market Study on Environmental Claims for Non-Food Products (Проучване на потребителския пазар — твърдения за екологосъобразност за нехранителни продукти)*, Европейска комисия, 2014 г.

17 Environmental claims in the EU: Inventory and reliability assessment Final report (Твърдения за екологосъобразност в ЕС: Опис и оценка на надеждността. Заключителен доклад), Европейска комисия, 2020 г. Вж. https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/pdf/2020_Greenclaims_inventory.zip

18 2020 — едновременна проверка за подвеждащи твърдения за екологосъобразност, Мащабни проверки (europa.eu)

или само един от неговите компоненти (50 %), дали се отнася до дружеството или само до определени продукти (36 %) и кой етап от жизнения цикъл на продуктите обхваща (75 %).[19]

Освен това повечето участвали в консултацията заинтересовани страни са съгласни, че заблуждаващите твърдения за екологосъобразност са проблем, като забележимо изключение са представителите на промишлеността. Повече от половината са срещали подвеждащи твърдения и изразяват по-малко доверие в екологичните декларации и логотипи, управлявани от дружества или частни субекти[19]. Освен това повечето участвали в целевите консултации посочват, че потребителите не са запознати с въздействието на продуктите върху околната среда поради това, че съответната информация не е предоставена или не е налична[20].

Като цяло **доверието на потребителите в твърденията за екологосъобразност е доста ниско**. По време на обществената консултация от 2020 г.[15] представителите на широката общественост заявиха несъгласие с твърдението, че се доверяват на екологичните декларации за продуктите (1,57/ 4,00)[21]. По-високо, но все пак ниско (2,25/4,00), беше нивото на доверие към твърденията, отнасящи се до самия търговец.[22]

б) *Потребителите се сблъскват с използването на маркировки за устойчивост, които невинаги са прозрачни и надеждни*

Екологичните маркировки са подгрупа на твърдения за екологосъобразност. Маркировките са под формата на марка за доверие, знак за качество или еквивалентен начин за разграничаване и популяризиране на даден продукт/процес или предприятие с оглед на неговите екологични аспекти. Тези маркировки понякога се основават на схеми за сертифициране (схеми за екологична маркировка), чрез които се удостоверява, че даден продукт/процес или предприятие отговаря на установените от схемата изисквания и се наблюдава съответствието с тези изисквания.

Екологичните маркировки, съществуващи на вътрешния пазар на ЕС, се характеризират с различни нива на устойчивост, надзор и прозрачност, т.е. с различни модели на управление. Очаква се допълнително объркване вследствие на нарастващия брой екомаркировки, които обхващат различни аспекти и възприемат различни подходи, и по отношение на които се прилагат различни нива на контрол (например откритост на процеса на разработването им или ниво и независимост на съответните одити и проверки).[23]

В подготвителното проучване за събиране на данни относно начините за предоставяне на повече права на потребителите за дейно участие в екологичния преход[24] беше

---

19 Screening of websites for ‘greenwashing': half of green claims lack evidence (Проверка на уебсайтове за наличие на заблуждаващи твърдения за екологосъобразност: в половината твърдения за екологосъобразност липсват доказателства), вж. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_269

20 SWD(2022) 85 final, приложение 2, стр. 66

21 Отговорите са дадени по петобалната скала (от 1 до 5) на Ликерт. След това те са преизчислени в точки за по-последователно представяне и за да се отрази добре степента на съгласие. На отговорите „Не знам“ са дадени 0 точки, на „изобщо не се интересувам“ или „изобщо не са ефективни“ — по 1 точка, а в другия край на скалата на отговорите „много заинтересован“ или „винаги“ са дадени по 4 точки.

22 Под „твърдение, отнасящо се до самия търговец“ се разбира всяко твърдение на търговеца относно самия него като организация, за разлика от твърденията на търговеца за някой от неговите продукти (стоки или услуги).

23 Подготвително проучване за събиране на данни относно начините за предоставяне на повече права на потребителите за дейно участие в екологичния преход, октомври 2021 г. Вж. Предложението за Директива относно предоставянето на повече права на потребителите в контекста на екологичния преход и приложението (europa.eu)

извършена оценка на 232 активни екомаркировки в ЕС, включително на аспектите им, свързани с проверката и сертифицирането, и се стигна до заключението, че почти **половината проверки на екомаркировките са били незадоволителни или не са били извършени.** Освен това потребителите не са информирани за разликата между маркировките по линия на схеми за сертифициране от трети страни, и тези, основани на „самосертифициране“, т.е. които не са проверени от трета страна.

В консултацията относно първоначална оценка на въздействието[24] и по време на целевите консултации представителите на повечето групи заинтересовани страни определиха **създаването на прекалено много маркировки и логотипи за устойчивост като друг важен и постоянен проблем в целия ЕС**. Подобно на това над една четвърт (27 %) от участниците в обществената консултация избраха **„създаването на прекалено много логотипи/маркировки за устойчивост на продуктите и услугите и/или липсата на прозрачност/разбиране/надеждност** на такива логотипи/маркировки“ **като съществена пречка** пред увеличаването на правата на потребителите в контекста на екологичния преход[15].

Създаването на прекалено много маркировки, съчетано с разнообразните модели на управление на тези маркировки, предполага, че производителите и търговците на дребно могат да прилагат различни стратегии при избора на конкретна маркировка за устойчивост. В резултат на това в много случаи дружествата показват различни етикети, за да удостоверят устойчивостта на своите продукти. **34 % от предприятията определят „създаването на прекалено много логотипи/маркировки за устойчивост и/или липсата на прозрачност/разбиране/надеждност на такива логотипи/маркировки“ като пречка[15].** Всъщност дружествата, които полагат усилия да се придържат към надеждни схеми за екологична маркировка или да разработят такива, са в неравностойно положение в сравнение с дружествата, които използват ненадеждни екологични маркировки, тъй като потребителите често не могат да ги различат. Този проблем се задълбочи от бързото появяване на редица (частни/доброволни) схеми за маркиране на национално равнище/на равнище държави членки, **което все повече затруднява потребителите да правят сравнения**.

Становищата на заинтересованите страни показват **особено силна подкрепа за действия на ЕС**, които могат да доведат до общ подход към предоставянето на потребителите на информация за устойчивостта, **да засилят равнопоставеността на предприятията** и да ограничат създаването на прекалено много маркировки и разпространението на подвеждащи твърдения за екологосъобразност на единния пазар[14.]

Дружествата, които предлагат наистина устойчиви продукти, са в по-неблагоприятно положение от тези, които не предлагат такива. За някои от тях също така **възниква риск да понесат ненужно големи разходи за привеждане в съответствие**, когато държавите от ЕС започнат да въвеждат различни национални решения за справяне с описаните по-горе проблеми[25].

---

[24] Европейска комисия, Първоначална оценка на въздействието: Увеличаване на правата на потребителите в контекста на екологичния преход, 2020 г. — преглед на консултациите по приложение 2 към оценката на въздействието, стр. 69.

[25] Повече информация за последиците от проблемите за потребителите, пазара и околната среда е включена в приложение 12 към SWD(2022)85 final.

1.2. Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката

- **Инициативата на ЕС за даване на повече права а потребителите за екологичния преход**

Директивата за нелоялни търговски практики регулира заблуждаващите практики и заблуждаващите бездействия посредством общи разпоредби, които могат да се прилагат към твърденията за екологосъобразност в сделките между търговци и потребители, когато те влияят отрицателно върху решенията на потребителите за сключване на сделки. С нея органите за защита на потребителите в държавите членки се призовават да оценяват тези практики индивидуално във всеки отделен случай, като прилагат теста за вземане на решение за сключване на сделка (оценка на индивидуални случаи)[26]. С нея също така се създава черен списък на търговските практики[27], които при всички обстоятелства се считат за нелоялни, без да е необходима оценка на индивидуалния случай. Действия срещу неспазването на изискванията на директивата се предприемат от подалия жалба потребител или служебно от компетентен орган.

Предложението за изменение на Директивата за нелоялни търговски практики[1] е насочено отчасти към решаването на проблемите, изброени в раздел 1.1 (заблуждаващи твърдения за екологосъобразност и непрозрачни маркировки за устойчивост). С него се прилагат редица мерки по отношение на твърденията за екологосъобразност, произтичащи от предпочитаните варианти на политиката, включително:

(1) Списъкът на **продуктовите характеристики, по отношение на които търговецът не следва да заблуждава потребителя**, в член 6, параграф 1 от Директива 2005/29/ЕО се изменя, като са включени „**екологично** или социално **въздействие“,** „трайност“ и „пригодност за поправка“.

(2) Списъкът на **действията, които следва да се смятат за заблуждаващи,** ако подтикват или е възможно да **подтикнат** средния потребител да вземе решение за сделка, което в противен случай не би взел, в член 6, параграф 2 от Директива 2005/29/ЕО се изменя, като е включено *„заявяване на твърдение за екологосъобразност, свързано с бъдещи екологични характеристики, без ясни, обективни и проверими ангажименти и цели и без независима система за мониторинг“.*

(3) Списъкът на **търговските практики, които се смятат за нелоялни при всички обстоятелства,** в приложение I към Директива 2005/29/ЕО се допълва с четири практики, свързани със заблуждаващи твърдения за екологосъобразност:

- поставяне на маркировка за устойчивост, която не се основава на схема за сертифициране или не е създадена от публични органи;

---

[26] Членове 6 и 7 от Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 година относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета („Директива за нелоялни търговски практики“) (ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 22).

[27] Приложение I към Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 година относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета („Директива за нелоялни търговски практики“) (ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 22).

- общо твърдение за екологосъобразност, за което търговецът не е в състояние да докаже признати отлични екологични характеристики, свързани с твърдението;
- твърдения за екологосъобразност за целия продукт, когато екологосъобразността се отнася само до определен аспект на продукта;
- представяне на наложените със закон изисквания за всички продукти от съответната продуктова категория на пазара на Съюза като отличителна характеристика на предложението на търговеца.

От това следва, че предложението за предоставяне на повече права на потребителите за екологичния преход се отнася до широк кръг от практики, продукти и методи на продажба по по-общ начин. В него са предвидени важни гаранции за защита на потребителите от подвеждащи твърдения за екологосъобразност и ненадеждни маркировки.

- **Други актове на ЕС за насърчаване устойчивото потребление чрез предоставяне на информация за екологосъобразност**

В допълнение към рамката за защита на потребителите съществува действаща нормативна уредба на ЕС относно предоставянето на информация за екологосъобразност, определянето на методически изисквания по отношение на измерването и изчисляването на въздействието върху околната среда, като например методиките на ЕС за сертифициране на поглъщането на въглерод, разработени съгласно регламента за създаване на рамка на Съюза за сертифициране на поглъщанията на въглерод (след като бъде приет)[28] или относно информацията и маркировките, отнасящи се до въздействието върху околната среда, аспектите или характеристиките на даден продукт или търговец. Например с Директивата за екодизайн[29] се създава рамка за определяне на задължителни изисквания за екопроектиране на продукти, свързани с енергопотреблението с цел да се насърчават енергийните характеристики и проектирането за кръговост на тези продукти и да се стимулират нови бизнес модели. През март 2022 г. Комисията прие и предложение за нов регламент за създаване на рамка за определяне на изискванията за екопроектиране към устойчиви продукти[30] с цел да се подобрят значително кръговостта, енергийните характеристики, въздействието върху околната среда и други аспекти на екологичната устойчивост за конкретни приоритетни продуктови групи. Това ще позволи определянето на изисквания към характеристиките и информацията за почти всички категории материални стоки, пускани на пазара на ЕС. Съгласно плана за действие за кръговата икономика и политиката в областта на продуктите, изисквания по отношение на информацията са включени в някои други предложения на Комисията, например в предложените регламенти относно пускането на пазара на строителни продукти и относно батериите[31] и отпадъчните батерии[32].

---

28 COM(2022) 672 final.

29 Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението (L 285/10).

30 COM(2022) 142 final.

31 Регламент (ЕС) № 305/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2011 година за определяне на хармонизирани условия за предлагането на пазара на строителни продукти и за отмяна на Директива 89/106/ЕИО на Съвета (ОВ L 88, 4.4.2011 г., стр. 5).

32 COM/2020/798 final.

Освен това съществуват правни актове относно маркировките, разработвани на равнище ЕС, както задължителни, така и доброволни, като например екомаркировката на ЕС. Създадена през 1992 г., екомаркировката на ЕС е официалният доброволен етикет за високи екологични постижения на продукти в ЕС, които показват най-добри характеристики. С Регламента относно екомаркировката на ЕС[33] се определят правилата за установяване и прилагане на тази доброволна схема на ЕС. Други свързани законодателни актове на ЕС относно маркировките включват Схемата за управление на околната среда и одитиране (EMAS)[34], Регламента относно етикетирането на продукти от биологично производство[35], енергийното етикетиране[36] и маркировката „CE“[37].

- **Попълване на набора от правила на ЕС относно твърденията за екологосъобразност**

За да продължат действията за преодоляване на установения проблем със заблуждаващите твърдения за екологосъобразност и ненадеждните екологични маркировки, полезно би било в настоящата рамка да се предвидят по-конкретни изисквания за нерегламентираните твърдения, било то за конкретни продуктови групи и конкретни сектори, или за конкретни случаи на въздействие върху околната среда или екологични аспекти. **Настоящото предложение относно обосноваването и съобщаването на твърдения за екологосъобразност допълва като *lex specialis* съществуващата съвкупност от правила на ЕС за защита на потребителите.** Предложението ще даде възможност за цялостно прилагане на предпочитаните варианти на политиката, определени в оценката на въздействието, както е описано в раздел 3.2.

Затова основните цели на предложението относно твърденията за екологосъобразност са:

– да се повиши нивото на опазване на околната среда и да се допринесе за ускоряване на екологичния преход към кръгова, чиста и неутрална по отношение на климата икономика в ЕС;

– да се защитят потребителите и дружествата от заблуждаващи твърдения за екологосъобразност и да се дадат на потребителите повече възможности да допринасят за ускоряване на екологичния преход чрез вземане на информирани решения за покупка въз основа на достоверни твърдения и маркировки за екологосъобразност;

---

33 Регламент (ЕО) 66/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 година относно екомаркировката на ЕС (ОВ L 27, 30.1.2010 г., стр. 1).

34 Регламент (ЕО) № 1221/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 година относно доброволното участие на организации в Схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 761/2001 и на решения 2001/681/ЕО и 2006/193/ЕО на Комисията (ОВ L 342, 22.12.2009 г., стр. 1);

35 Регламент (ЕС) 2018/848 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета (ОВ L 150, 14.6.2018 г., стр. 1).

36 Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2017 година за определяне на нормативна рамка за енергийно етикетиране и за отмяна на Директива 2010/30/ЕС (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 1).

37 Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението (преработен текст) (ОВ L 285, 31.10.2009 г., стр. 10).

– да се увеличи правната сигурност по отношение на твърденията за екологосъобразност и равнопоставеността на вътрешния пазар, да се засили конкурентоспособността на икономическите оператори, които полагат усилия за повишаване на екологичната устойчивост на своите продукти и дейности и да се създадат възможности за намаляване на разходите за тези оператори, които извършват трансгранична търговска дейност.

Обхватът на настоящото предложение, като *lex specialis*, е съобразен със съществуващия *lex generalis*. Преразгледаната Директива за нелоялни търговски практики обхваща всички доброволни търговски практики от предприятия към потребители преди, по време и след търговска сделка, свързана с даден продукт. Приложното поле на настоящото предложение обхваща обосноваването и съобщаването на **доброволни твърдения за *екологосъобразност***.

По същия начин предложението за предоставяне на повече права на потребителите за екологичния преход се отнася до маркировките за устойчивост, които обхващат *екологични или социални аспекти, или и двете.* Настоящото предложение обаче е ограничено само до ***екологичните*** **маркировки**, т.е. онези, които обхващат предимно *екологичните* аспекти на даден продукт или търговец.

Както беше споменато, предложението относно твърденията за екологосъобразност **е предназначено да функционира като предпазна мрежа за всички сектори, в които твърденията или маркировките за екологосъобразност не са регулирани на равнището на ЕС. То няма за цел да се променят съществуващи или бъдещи секторни правила.** Точно обратното — изискванията за оценяване и съобщаване, определени в други законодателни актове на Съюза, ще имат предимство пред определените в предложението, което означава, че именно те следва да се прилагат за обосноваването и съобщаването на твърдения за екологосъобразност в тези специфични области.

1.3. Съгласуваност с други политики на Съюза

С предложението относно твърденията за екологосъобразност се подкрепят целите на Европейския зелен пакт и се допринася за преодоляването на тройната криза, свързана с изменението на климата, замърсяването и обедняването на биоразнообразието. С него се допринася за борбата срещу заблуждаващите твърдения за екологосъобразност, която беше определена като приоритет в новия план на Комисията за действие относно кръговата икономика[5] и в нейната нова програма за потребителите[6]. С предложението ще бъдат укрепени също така всеобхватни стратегии като плана за действие за нулево замърсяване[38] или Стратегията за биологичното разнообразие за 2030 г.[39], и ще бъдат допълнени стратегии, насочени към конкретни сектори, като стратегията „от фермата до трапезата“[40], или към въпроси като призивите за подобряване на ефективността и повторното използване на водите, залегнали в Стратегията на ЕС за адаптация към изменението на климата[41].

Както беше посочено, с настоящото предложение за директива относно твърденията за екологосъобразност, съчетано с предложението за изменение на Директивата за нелоялни търговски практики, се установява съгласувана рамка на политиката, с която Съюзът да бъде подпомогнат в извършването на екологичния преход чрез промяна на

38 https://ec.europa.eu/environment/strategy/zero-pollution-action-plan_bg

39 COM(2020) 380 final.

40 COM(2020) 381 final.

41 COM (2021) 82.

моделите на потребление в към по-голяма устойчивост. Целта на двете предложения е да се допринесе за постигането на по-екологосъобразен вътрешен пазар, като се насърчава намаляването на отпечатъка на потребяваните в Съюза продукти върху околната среда. С тях ще се допринесе и за постигането на заложената в Европейския закон за климата цел за балансиране на емисиите и поглъщанията на парникови газове (ПГ) в рамките на Съюза най-късно до 2050 г. чрез регламентиране на твърденията, свързани с намаляване на емисиите на ПГ и неутралност по отношение на климата.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

2.1 Правно основание

Настоящото предложение се основава на член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), който се прилага за мерките, които имат за цел създаването или функционирането на вътрешния пазар, като се приема за база високо равнище на защита на опазване на околната среда.

Различните изисквания, налагани от националните законодателства или частните инициативи за регулиране на твърденията за екологосъобразност, създават ненужна тежест за дружествата при трансгранична търговия, тъй като трябва да се съобразяват с различни изисквания във всяка държава. Това се отразява на способността им да осъществяват дейност на вътрешния пазар и да се възползват от него. В същото време участниците на пазара срещат трудности определят кои твърдения за екологосъобразност са надеждни и да вземат оптимални решения за покупка на вътрешния пазар.

Затова предложението има за цел функционирането на вътрешния пазар да се гарантира както за икономическите субекти, които извършват дейност на вътрешния пазар, така и за потребителите, които разчитат на твърдения за екологосъобразност. Чрез предложените в настоящата директива мерки ще се повиши равнището на защита на околната среда, като същевременно ще се постигне по-нататъшна хармонизация по отношение на регулирането на твърденията за екологосъобразност и ще се избегне разпокъсването на пазара вследствие на различните национални подходи, които са въведени или могат да бъдат въведени при липсата на правила на равнището на ЕС.
Усилията за постигане на екологичната цел засягат предимно вътрешния пазар, поради което член 114 остава подходящото правно основание.

2.2 Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Въвеждането на общ набор от правила в рамките на вътрешния пазар на ЕС е от съществено значение за осигуряването на равнопоставени условия за икономическите оператори. Ако държавите членки действат поотделно, равнището на опазване на околната среда ще остане под оптималното и съществува риск да се използват различни, конкуриращи се системи, основани на различни методи и подходи.

В предложението за предоставяне на повече права на потребителите за екологичния преход не се уточнява по какъв начин дружествата следва да обосновават надлежно своите твърдения за екологосъобразност. Това от своя страна може да доведе до значителни различия на подходите в ЕС за обосноваване на твърденията. Това би довело до фрагментиране на вътрешния пазар, като наруши условията на конкуренция и би наложило твърденията да бъдат изменяни/модифицирани при всяко преминаване на вътрешните граници. Това от своя страна води до правна несигурност и до увеличаване на разходите за привеждане в

съответствие, както и до нелоялна конкуренция на единния пазар и застрашаване на ефективното му функциониране.

ЕС е в благоприятна позиция да насърчава по-нататъшното хармонизиране на методическите изисквания за оценяване на въздействието на продуктите, услугите и организациите върху околната среда в рамките на целия единен пазар, като разчита на опита в тази област на държавите членки и частните инициативи. **ЕС може да внесе съществена добавена стойност**, а задълбочаването на координацията би довело до икономии на разходи за правителствата и частния сектор.

Становищата на заинтересованите страни показват особено силна подкрепа за действия на ЕС, които могат да доведат до **общ подход** към предоставянето на информация за устойчивостта на потребителите и **да ограничат създаването на прекалено много маркировки и разпространението на подвеждащи твърдения за екологосъобразност.** Ако държавите членки действат самостоятелно и без направляваща рамка, съществува голям риск да се стигне до множество различни, конкуриращи се системи, които да доведат до фрагментиране на вътрешния пазар, особено за трансграничните услуги (например цифровите услуги).

Действията на ЕС са обосновани и необходими, тъй като хармонизираният и добре функциониращ вътрешен пазар на ЕС по отношение на твърденията за екологосъобразност би повишил равнището на защита на околната среда и би създал равни условия за предприятията, работещи в ЕС. С предложението също така се намаляват трудностите, които националните органи срещат при прилагането на съществуващите принципни разпоредби на Директивата за нелоялни търговски практики в толкова сложни области като заблуждаващите твърдения за екологосъобразност. Задълбочаването на координацията на равнището на ЕС води до икономии на разходи както за правителствата, така и за частните участници, а също и до засилване на влиянието върху свързаните с това глобални процеси, включително глобалните вериги на създаване на стойност.

2.3. Пропорционалност

Мерките в предложението не надхвърлят онова, което е необходимо за да се даде възможност на потребителите да вземат информирани решения за покупка и да се насърчава устойчивото потребление въз основа на надеждна и проверена информация.

Пропорционалността на общите критерии за твърденията за екологосъобразност, използвани при маркетинговите дейности, насочени към потребителите, е гарантирана чрез въвеждането на единни изисквания, които дружествата следва да спазват, когато правят такива твърдения. С настоящото предложение не се изисква използването на конкретен метод за оценяване, въз основа на който да се обосновават конкретните твърдения за екологосъобразност, а се разчита на общи изисквания, чрез които се осигурява надеждна информация за потребителите. С предложението също така ще бъдат предоставени единни критерии на компетентните национални органи. **Това ще им помага да преценяват правдоподобността на всяко твърдение за екологосъобразност, като по този начин се осигурява висока степен на правна сигурност и се улесняват дейностите по правоприлагане.** Предложението е резултат и от задълбоченото разглеждане на становищата на заинтересованите страни, и по-специално на предприятията, включително МСП.

Пропорционалността на изискванията към екомаркировките се отнася до правдоподобното им представяне при маркетинговите дейности, насочени към

потребителите. Предвидени са само ограничен брой единни изисквания, които да гарантират прозрачността и надеждността на тези маркировки за потребителите. Тези единни изисквания гарантират, че субектите, които предлагат екомаркировки, както и дружествата, които кандидатстват за тези маркировки, няма да понасят непропорционални разходи. Същевременно с това ще се гарантира висока степен на правна сигурност за дружествата. С предоставянето на компетентните национални органи на единни критерии за оценяване на правдоподобността при използването на всяка екомаркировка, чрез тази мярка също така ще се улеснят дейностите по правоприлагане и ще се осигури високо ниво на защита на потребителите.

2.4 Избор на инструмент

Предложението е самостоятелен правен инструмент, който не изменя съществуващото законодателство. С него се установява рамка за обосноваването на доброволни твърдения за екологосъобразност. Предвид факта, че целта на предложението е да се осигури защита на потребителите в област, която е регламентирана от директиви, тази правна форма съответства по-добре на съществуващата нормативна уредба на Съюза и на национално равнище, както и в механизмите за правоприлагане, установени от държавите членки. Въз основа на това се приема, че най-подходящият инструмент е директива.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ ЗА ПО-ДОБРО ЗАКОНОТВОРЧЕСТВО И НА ОСНОВНИТЕ ПРАВА

3.1. Консултации със заинтересованите страни

При подготовката на настоящото предложение Комисията се консултира със заинтересованите страни чрез:

– няколко обществени консултации в контекста на предложението за предоставяне на повече права на потребителите за екологичния преход[42][15];

– обществена консултация относно рамката на политика по отношение продуктите за кръговата икономика, включително раздел, посветен на възможните бъдещи варианти на политиката, основани на методите за определяне на отпечатъка върху околната среда (от 29 ноември 2018 г. до 24 януари 2019 г.)[43]. Някои от 291 участници посочиха, че дружествата следва да могат свободно да избират начина на изготвяне на информацията за екологичност, при условие че отговарят на минимални критерии за избягване на заблуждаващите твърдения за екологосъобразност. Участниците също така подчертаха необходимостта от гъвкавост по отношение на средствата за съобщаване: не следва да е задължително използването на маркировка или QR код за предоставяне на информация, тъй като е възможно видът на информацията и нивото на детайлност да зависят от целевата аудитория. Участниците подчертаха също така, че за прилагането е необходимо Европейската комисия да предложи инструмент или подкрепа за МСП;

---

42 За обзорен преглед на всички консултации, проведени в контекста на оценката на въздействието, вж. приложение 2 към COM(2022)85 final.

43 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/1740-Towards-an-EU-Product-Policy-Framework-contributing-to-the-Circular-Economy_en

– онлайн целеви консултации, свързани с методите на отпечатъка върху околната среда (от 12 ноември 2018 г. до 18 декември 2018 г.), в които участваха 124 ключови заинтересовани страни[44];

– обществена консултация по инициативата относно твърденията за екологичност, проведена в периода 27 август—3 декември 2020 г., в рамките на която бяха изпратени 362 становища[16]:

- някои *стопански асоциации* предложиха да се използват независими организации за сертифициране/проверка, които работят в съответствие с ISO14025;
- *големите дружества* подчертаха, че уредбата на ЕС следва да позволява гъвкавост по отношение на средствата за съобщаване, използвани за представянето на твърдения;
- *неправителствените организации, работещи в областта на околната среда*, изразиха мнение, че единните екологични оценки в никакъв случай не трябва да бъдат начин за прикриване на компромиси и следва да се избягват;
- *неправителствените организации на потребителите* също посочиха, че твърденията екологосъобразност могат да бъдат обосновавани посредством съществуващи инструменти като екомаркировките от тип 1, Eco-Lighthouse, EMAS и ISO14001;
- няколко представители на *публични органи* смятат, че следва да има възможност за обосноваване на твърденията с „официални“ екомаркировки като Nordic Swan и екомаркировката на ЕС. Сред публичните администрации има неголямо предпочитание на независимото сертифициране и проверка;
- що се отнася до *гражданите*, предпочитан вариант е независимото сертифициране/проверка от акредитирани организации.

През ноември 2020 г. беше проведен семинар за заинтересованите страни в няколко сесии, посветени на съответно на становищата като цяло, становищата относно вариантите за съобщаване, практическите трудности пред дружествата при обосноваването на твърдения за екологосъобразност, надеждността на информацията и последиците за екомаркировките, като във всяка сесия участваха средно по 200 заинтересовани страни[45]. Резултатите от тези семинари потвърждават, че е необходимо да се вземат мерки по отношение на заблуждаващите твърдения за екологосъобразност и че е необходим хармонизиран подход на равнище ЕС. Няколко заинтересовани страни посочиха необходимостта да продължи използването на екомаркировката на ЕС и други надеждни екомаркировки от тип I.

3.2 Оценка на въздействието

3.2.1 Определяне на проблема и предпочитания вариант на политиката

Настоящото предложение се основава на оценката на въздействието, публикувана заедно с предложението на Комисията за предоставяне на повече права на

44 https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/pdf/EF_stakeholdercons19.pdf

45 За повече информация вж. https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/initiative_on_green_claims.htm

потребителите за екологичния преход[46]. На 5 февруари 2021 г. Комитетът за регулаторен контрол (КРК) към Комисията първоначално излезе с отрицателно становище с подробни коментари . След съществено преработване на първоначалната версия на 17 септември 2021 г. КРК издаде положително становище с допълнителни коментари[47]. В приложение I към оценката на въздействието се пояснява какви действия са предприети във връзка с коментарите на КРК.

В оценката на въздействието се посочват два проблема, разделени на няколко подпроблема. Настоящото предложение е насочено към един от двата проблема и два от подпроблемите към него.

Проблем № 2: Потребителите са изложени на заблуждаващи търговски практики, свързани с устойчивостта на продуктите.

Подпроблем 2.2: Потребителите са изложени на неясни или недостатъчно обосновани твърдения за екологосъобразност (заблуждаващи твърдения за екологосъобразност) от страна на дружествата.

Подпроблем 2.3: Потребителите са изправени пред използването на маркировки за устойчивост, които невинаги са прозрачни и надеждни[48].

За всеки отделен подпроблем бяха разгледани няколко варианти на политиката. Директивата за нелоялни търговски практики и нейните изменения са предназначени да изпълняват функцията на *lex generalis*. Поради това беше решено, че някои от елементите на предпочитаните варианти на политиката, избрани в оценката на въздействието за справяне с подпроблем 2.2 и подпроблем 2.3, няма да бъдат приложени чрез инициативата за предоставяне на повече права на потребителите за екологичния преход, а чрез специален и допълващ *lex specialis* — предложение относно твърденията за екологосъобразност.

Въз основа на многокритериен анализ, допълнен от анализ на разходите и ползите, и на качествена оценка на пропорционалността на различните разгледани варианти, за решаването на тези проблеми беше предложено съчетание от два предпочитани варианта на политиката[49]:

(1) Забрана на твърдения за екологосъобразност, които не отговарят на минимален брой критерии[50] (за решаване на подпроблем 2.2)

Предпочитаният вариант ще гарантира, че потребителите са защитени от заблуждаващи твърдения за екологосъобразност, тъй като субектите, които правят такива твърдения, ще трябва да спазват определен стандарт. Това също така би улеснило правоприлагането от страна на органите за защита на потребителите.

(2) Забрана на маркировки за устойчивост, които не отговарят на минимални изисквания за прозрачност и надеждност[51] (за решаване на подпроблем 2.3)

Предпочитаният вариант ще гарантира, че потребителите са защитени от въвеждане в заблуждение от такива маркировки и инструменти.

---

46 SWD(2022) 85 final.

47 SEC(2022) 165.

48 Настоящото предложение не е насочено върху цифровите информационни инструменти, които са разгледани в предложението за предоставяне на повече права на потребителите за екологичния преход.

49 SWD(2022) 85 final, раздел 7: Предпочитани варианти на политиката, стр. 59.

50 SWD(2022) 85 final, стр. 29—30

51 SWD(2022) 85 final, стр. 31—32

Освен това при подготовката на настоящата инициатива бяха набелязани следните допълнителни мерки за увеличаване на ефективността и ефикасността на правилата на ЕС относно твърденията за екологосъобразност:

– **създаване на механизъм за проверка**, който да улесни прилагането и принудителното изпълнение с цел да се гарантира спазването на минималните критерии за обосноваване на твърденията, създаването на равнопоставени условия на пазара на ЕС и осигуряването на повече правна сигурност и по-малко тежести за дружествата, извършващи дейност на единния пазар;

– **използването на обобщени оценки на въздействието върху околната среда** да се **ограничи** до твърдения за екологосъобразност, включително маркировки, установени **само на равнището на ЕС**, с цел да се гарантира **прилагането** на поуките, извлечени от работата върху общ стандартизиран метод на равнище ЕС (вж. карето по-долу);

– възможност за **изключване на микропредприятията** от изискванията за обосноваване **и** свързаните с тях правила за съобщаване, за да не се допусне непропорционално въздействие върху най-малките търговци;

– **ефективно ограничаване на създаването на прекалено много екомаркировки** и съсредоточаване на усилията върху увеличаване на използването на съществуващите публични схеми и върху разработването на изисквания към маркировките за единния пазар на равнище ЕС:

  – създаването на нови частни схеми следва да се одобрява от държавите членки само ако тези схеми осигуряват добавена стойност, както и

  – създаването на нови публични схеми на национално или регионално равнище следва да бъде забранено. Нови публични схеми следва да се разработват само на равнището на ЕС.

Извлечени поуки от работата върху стандартна методика за обосноваване на твърдения, отнасящи се до въздействието върху околната среда

При първоначалната подготовка на инициативата относно твърденията за екологосъобразност Европейската комисия започна работа и консултации относно възможността за използване на *стандартна методика* за обосноваване на такива твърдения. Централно място в обхвата на тази работа заемаше използването на методи на ЕС за определяне на отпечатъка на организации и продукти върху околната среда за обосноваване на екологични твърдения. В зависимост от продуктовата категория тези методи[52] позволяват измерването на екологичните характеристики на даден продукт или организация по цялата верига на стойността — от добива на суровини до извеждането от употреба. С методите за определяне на отпечатъка върху околната среда се цели да се предоставят надеждни и всеизвестни методики, разработени при пълна прозрачност за заинтересованите страни и основани на научни данни.

Във фазата на подготвителната работа Комисията разгледа като един от тези варианти създаването на нормативна уредба на ЕС, която да изисква от дружествата, правещи твърдения, свързани с видовете въздействие, обхванати от методите за определяне на

[52] За повече информация относно методите и пилотната фаза, през която те бяха изпробвани, вж. https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/

отпечатъка върху околната среда[53], да обосновават твърденията си с тези методи. От друга страна, дори методите за определяне на отпечатъка върху околната среда да са полезни за предприятията при определянето на областите, в които те следва да подобрят своето въздействие върху околната среда и екологичните си характеристики, и да позволяват надлежното обосноваване на определени твърдения за няколко категории продукти, тези методи все още не обхващат всички съответни категории въздействие за всички видове продукти (например по отношение на морския риболов — устойчивостта на целевия рибен запас; по отношение на хранителните и селскостопанските продукти — биологичното разнообразие и опазването на природата на ниво земеделско стопанство, както и различните селскостопански практики; по отношение на текстилните изделия — отделянето на пластмасови микрочастици) и следователно могат да създадат непълна представа за екологичните параметри на даден продукт в контекста на твърденията за екологосъобразност. Освен това много твърдения за екологосъобразност се правят и по отношение на аспекти, свързани с екологичността (например трайност, пригодност за повторна употреба, пригодност за поправка, пригодност за рециклиране, съдържание на рециклирани материали, използване на естествени материали), за които методите за определяне на отпечатъка върху околната среда не са подходящи да служат като единствено средство за обосноваване. Обхващането на много широката и бързо променяща се област на твърденията за екологосъобразност с един-единствен метод има своите ограничения. Предписването на един-единствен метод, например метода за определяне на отпечатъка върху околната среда, като стандартна методика за обосноваване на всички твърдения за екологосъобразност, не би било целесъобразно и би създало риск дружествата да не могат да съобщават съответни екологични аспекти или характеристики, свързани с техните продукти или дейности.

Поради тези причини въз основа на резултатите от консултацията, на вътрешната оценка на последиците по отношение на тежестта за дружествата и на допълнителния обмен на мнения със заинтересованите страни, вариантът да се използва *една стандартна методика* за обосноваване на твърденията за екологосъобразност не бе разглеждан допълнително. Вместо това беше сметнато, че е целесъобразно да се прилага по-гъвкав подход, основан на предпочитания вариант на политиката съгласно оценката на въздействието, разработена във връзка с инициативата за предоставяне на повече права на потребителите за екологичния преход.

3.2.2. Въздействие на предпочетения вариант за политиката

Предпочетеният вариант на политиката, изведен от анализа на разходите и ползите, направен в оценката на въздействието, е отразен в няколко разпоредби както в предложението за предоставяне на повече права на потребителите за екологичния преход, така и в предложението относно твърденията за екологосъобразност. Изброените по-долу примери на въздействие се отнасят до предпочетения вариант на политиката като цяло и следователно обхващат разпоредбите и на двете предложения.

Предложението включва мерки, които са от значение за принципа на Комисията за намаляване на административната тежест чрез отмяна на предишни тежести при

[53] Изменение на климата, изчерпване на озоновия слой, токсичност за човека — канцерогенна, токсичност за човека — неканцерогенна, прахови частици, йонизиращо лъчение — здраве на човека, фотохимично образуване на озон — здраве на човека, подкиселяване, еутрофикация на сухоземни системи, еутрофикация на сладководни басейни, еутрофикация на морски басейни, екотоксичност за сладководни басейни, земеползване, водоползване, използване на ресурси — минерали и метали, използване на ресурси — изкопаеми.

въвеждането на нови, и които бяха предварително докладвани и отчетени в оценката на въздействието, придружаваща предложението за предоставяне на повече права на потребителите за екологичния преход.

- **Очаквано въздействие на определения обхват**

С предложението се въвеждат минимални изисквания за обосноваване и съобщаване на твърдения за екологосъобразност, подлежащи на проверка от трета страна, която трябва да бъде извършена преди твърдението да бъде използвано в търговски съобщения. Докато, от една страна, се очаква тази мярка да доведе до премахване на подвеждащите или неверни твърдения и да способства за надлежното правоприлагане, от друга страна, с нея ще се създадат допълнителни разходи за търговците, които желаят да правят такива твърдения. Очаква се въздействието върху по-малките предприятия да бъде пропорционално по-голямо, отколкото върху по-големите. По тази причина и за да се гарантира, че най-малките дружества (например малките семейни стопанства, които продават директно на потребителите) няма да бъдат непропорционално засегнати от тези допълнителни административни разходи, предвидено е микропредприятията (с по-малко от 10 служители и годишен оборот не повече от 2 млн. евро[54]) да бъдат освободени от задълженията по настоящото предложение по отношение на изискванията за обосноваване и съобщаване, свързани с оценката на обосновката. Ако обаче тези най-малки дружества желаят да получат сертификат за съответствие на твърдението за екологосъобразност, който се признава в целия Съюз, те следва да спазват всички изисквания на настоящото предложение.

Всички търговци обаче, включително и най-малките дружества, остават обхванати от Директивата за нелоялни търговски практики. Това означава, че установените в нея общи правила за твърденията за екологосъобразност ще продължат да се прилагат, а потребителите, засегнати от нелоялни търговски практики, ще могат да подават жалби до компетентните органи и да търсят обезщетение в националните съдилища и съдилищата на ЕС.

Освен това с предложението държавите членки се призовават да предприемат подходящи мерки, за да съдействат на малките и средните предприятия да прилагат изискванията на предложението. Очаква се, че с предоставянето на улеснен достъп до мерки като финансова подкрепа и организационна и техническа помощ тези дружества ще бъдат насърчени да се включат в екологичния преход.

- **Очаквано въздействие на изискванията върху обосноваването на твърденията**

Чрез забраната на твърдения, които не отговарят на минималните критерии, настоящата мярка ще допринесе да се **подобри надеждността на информацията**, предоставяна на потребителите и следователно ще има **положително въздействие върху вземането на решения от тяхна страна**, като улесни избора на продукти с по-добри екологични характеристики и по този начини повиши благосъстоянието на потребителите. Прогнозира се, че когато определени потребители купуват продукти, които са наистина по-добри за околната среда, **въздействието върху околната среда ще бъде силно положително**.

Що се отнася до **въздействието върху предприятията**, твърденията, които не отговарят на минималните критерии, ще трябва да бъдат отстранени. За отстраняването

[54] Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

на твърденията ще е необходимо да се извършат корекции на опаковките на продуктите, листовките и т.н., но този разход за коригиране ще е еднократен[55].

Освен това **предприятията ще трябва да поемат разходите за обосноваване на твърденията**. Тези разходи ще зависят до голяма степен от вида на твърдението за екологосъобразност, което дружеството желае да поддържа доброволно, както и от броя на продуктите. За твърденията, отнасящи се до въздействието на продукта върху околната среда през целия му жизнен цикъл (например намаляване на емисиите на парникови газове през целия жизнен цикъл и по веригата на създаване на стойност), ще се изискват значително повече инвестиции, отколкото за тези, насочени към конкретен екологичен аспект (например съдържание на рециклирани материали в опаковката). Разходите за обосноваване може да варират значително в зависимост от естеството и сложността на твърдението. Например разходите за обосноваване на обикновено твърдение, примерно за използваните в производството материали, се изчисляват на 500 EUR[56]. Ако например дадено дружество реши да заяви твърдение относно отпечатъка върху околната среда на един от своите продукти и избере да извърши проучване по метода за определяне на продуктовия отпечатък върху околната среда, това проучване ще струва около 8000 EUR (тази сума може да бъде намалена до 4000 EUR, ако съществуват правила за категоризиране на продуктовия отпечатък върху околната среда). Ако избраното твърдение се отнася например до отпечатъка на самата организация, използването на методи за определяне на отпечатъка ѝ върху околната среда за обосноваване на твърдението може да достигне 54 000 EUR (в случай че не съществуват секторни правила)[57].

И занапред обаче дружествата ще решават самостоятелно дали да включват твърдения за екологосъобразност в *доброволните* си търговски съобщения. Това означава, че **дружествата могат да контролират разходите си**, като определят обхвата на твърдението (ако има такова) с оглед на очакваната възвръщаемост на инвестицията. Накратко, разходите за обосноваване са доброволни за дружествата, тъй като са част от маркетинговата им стратегия, поради което е трудно да се направят надеждни оценки на общите разходи за пазара на Съюза.

Що се отнася до **разходите за правоприлагане и други разходи**, компетентните органи ще трябва да преценяват до каква степен конкретното твърдение отговаря на критериите, определени съгласно настоящия вариант, т.е. дали дружеството, което поддържа твърдението, притежава сертификат за съответствие, издаден от акредитиран проверяващ орган. Въпреки това редица от интервюираните органи за защита на потребителите посочиха, че този вариант може да доведе до икономии, тъй като ще

---

55 За много малка част от продуктите, които са на склад непосредствено преди одобрението на варианта, се приема, че твърденията ще бъдат отстранени от продавача (например чрез покриването им със стикер). Това ще доведе до известни разходи през първите две години от прилагането на варианта за неголемия дял продукти на склад, след което се приема, че всички тези продукти ще са продадени.

56 Вътрешнофирмена оценка за конкретно твърдение за индивидуално въздействие (например процентен дял на базирано на биологични материали (или рециклирано) съдържание в даден продукт), за което съществуват недвусмислени доказателства, т.е. твърдение, което може да бъде обосновано въз основа на лесно достъпна информация/документи за използваните в производството материали.

57 Вътрешнофирмена оценка, която се отнася до валидирането на твърдение за отпечатъка на цялата организация върху околната среда. Средни стойности въз основа на допълнително целево проучване, проведено от ГД „Околна среда“ с участието на седем от основните консултанти, които поддържат разработването на правила за проучване на отпечатъка върху околната среда на категории продукти и на секторни правила за проучване на организационния отпечатък върху околната среда (ППООСКП/СППООС), съпоставени с други публикации.

означава необходимост от по-малко ресурси за обосноваване на тяхната оценка относно наличието на заблуждаващи твърдения за екологосъобразност.

- **Очаквано въздействие на изискванията върху съобщаването на твърденията**

Очаква се правилата за съобщаване да доведат до повече яснота и прозрачност на твърденията и по този начин до **повишаване на благосъстоянието на потребителите.** Що се отнася до разходите на предприятията, след като оценката за обосноваване на твърдението е налице, допълнителните разходи за спазване на изискванията за съобщаване ще бъдат незначителни и в по-голямата им част ще бъдат включени в разходите за обосноваване.

- **Очаквано въздействие на изискванията върху схемите за маркировки**

Въвеждането на минимални критерии за всички екомаркировки ще доведе до увеличаване на прозрачността и надеждността на екомаркировките (и ще забави или дори ще обърне сегашната тенденцията на създаване на прекалено много такива маркировки), както и до подобряване на качеството на процеса на вземане на решения от потребителите. Потребителите ще бъдат сигурни, че продуктите с маркировка за устойчивост отговарят на минималните изисквания за прозрачност и надеждност, което ще увеличи доверието на потребителите в маркировките и тяхното разбиране на смисъла, вложен в тези маркировки. Очаква се тези допълнителни изисквания към управлението на схемите за маркировки да доведат до намаляване на броя на маркировките, тъй като схемите, които не са стабилни, постепенно ще отпаднат. Следва да се отбележи, че условията за присъединяване на малки и средни предприятия към схеми за екомаркировки са пропорционални на размера и оборота на дружествата.

Очаква се въвеждането на минимални критерии за оценка на правдоподобността на маркировките за устойчивост, както е предвидено във вариант 2.3.Б, да доведе до повишаване на **благосъстоянието на потребителите**. Що се отнася до **въздействието върху предприятията**, очаква се тази мярка да допринесе за постигането на равнопоставеност между продуктите с маркировки, тъй като за всички ще трябва да се прилагат едни и същи минимални критерии. Освен това тя ще допринесе за постигането на равнопоставеност между организациите, които предлагат маркировки.

Също така се очаква тази мярка да допринесе за намаляване на пречките пред трансграничната търговия чрез избягване на прилагането от страна на държавите членки на нехармонизирани национални подходи по отношение на създаването на прекалено много непрозрачни или недостоверни маркировки/логотипи. По този начин ще бъдат намалени правните неясноти и разходите на дружествата, тъй като те ще трябва да се придържат към сходни правила в рамките на вътрешния пазар.

Очакват се някои **административни разходи** за субектите, които предлагат и управляват маркировките/логотипите[58]. Те ще имат и съществени **разходи за привеждане в съответствие**, произтичащи от въвеждането на необходимите промени във вътрешните им процеси, включително извършване на сертифициране от трети страни за всяко заявление (ако вече не го правят на базово ниво). Разходите на субектите, които предлагат и управляват маркировки, както са определени количествено в оценката на въздействието, ще бъдат прехвърлени на производителите и търговците, които кандидатстват за маркировка.

[58] За подробна разбивка на административните разходи вж. SWD(2022) 85 final, стр. 200.

Що се отнася до **непреките разходи**, очаква се увеличение на разходите, свързани с кандидатстването за маркировки. От друга страна, засилената хармонизация може да доведе до намаляване на необходимостта от подаване на заявления за няколко маркировки.

Разходите по правоприлагане от страна на публичните администрации, прогнозирани в оценката на въздействието, не се очаква да бъдат значителни, тъй като предложените минимални критерии изискват цялата съответна информация да се предоставя онлайн, а за маркировките се изисква проверяване от трета страна.

С допълнителните мерки по отношение на маркировките, разработени в допълнение към оценката на въздействието, ще се осигури силна подкрепа за постигането на целта за спиране на създаването на прекалено много схеми за екомаркировки в целия ЕС и за подобряване на функционирането на вътрешния пазар. Предвид разпоредбата за спиране на нови публични схеми регионалните и националните органи ще се въздържат от разработването на маркировки и схеми за маркировки, които ще трябва да бъдат преразгледани или изоставени скоро след въвеждането на еквивалентна маркировка на равнището на ЕС. Периодът между приемането на тази мярка и нейното прилагане ще осигури време за планиране и за избягване на тези допълнителни разходи от страна на публичните органи. С разработването на маркировки на равнището на ЕС за едни и същи продуктови групи също така ще се осигури по-ефективно използване на ресурсите, отколкото ако тези маркировки се разработват на национално равнище.

Ще бъде ограничено и неконтролираното въвеждане на нови схеми за маркировки, разработени от частни оператори. Органите на държавите членки ще трябва да валидират разработването на такива схеми въз основа на тяхната добавена стойност. Очаква се това да допринесе за намаляване на създаването на прекалено много схеми. Трудно е да се прогнозират **административните разходи на публичните органи** за разработване и прилагане на процедурата за валидиране, тъй като няма яснота относно възможния брой заявления. Очаква се вследствие на тази мярка да възникнат **административни разходи за дружествата**, свързани с предоставянето на информацията, придружаваща техните искания до органите на държавите членки за разработване на схеми за частни маркировки. Тези административни разходи все още не се докладват, но са от значение за подхода за намаляване на административната тежест чрез отмяна на предишни тежести при въвеждането на нови. Не се предвижда обаче разходите да са значителни, тъй като се очаква броят на тези заявления да бъде сравнително малък поради ефекта на предварителното оповестяване на ограниченията за създаване на такива схеми, дължащ се на времето между датата на изготвяне на настоящото предложение и датата на транспониране (вероятно около 4 години).

Ограничаването на възможността с маркировките да се представя оценка или резултат въз основа на обобщен показател за въздействието върху околната среда само до тези, разработени на равнището на ЕС, има за цел да се намали както объркването и предоставянето на невярна информация на потребителите, така и създаването на прекалено много маркировки като цяло. Съществува риск характерът на обобщения показател да е такъв, че да позволява използването му за „разреждане“ на отрицателното въздействие на някои параметри на продукта с по-положително въздействие на други параметри и по този начин на потребителя да се предоставя подвеждаща информация относно действителното основно въздействие на продукта. За да се осигури хармонизация на вътрешния пазар, от съществено значение е да не се допуска въвеждането на потенциални схеми с обобщена оценка в регионален или национален мащаб. Освен това тези маркировки обикновено се основават на

прилагането на различни методики за една и съща продуктова група, в резултат на което един и същ продукт може да получи различна оценка в зависимост от схемата.

- **Очаквано въздействие, произтичащо от извършването на предварителна проверка**

Благодарение на предварителната проверка, извършвана от независими акредитирани органи, ще се улесни и подпомогне **прилагането на изискванията на предложението**, без да се оказва прекомерен натиск върху ресурсите на компетентните органи. Чрез сертификата за съответствие местните компетентни органи ще могат лесно да проверяват надеждността на дадено твърдение на пазара. Жалбите срещу твърдения, за които съществува валиден сертификат за съответствие, може да бъдат разглеждани по-бързо, което ще допринесе за **намаляване на разходите за правоприлагане** в сравнение с продължаването на обичайната практика.

Процесът на сертифициране на заявленията ще е благоприятен за **дружествата**, които поддържат твърдения за екологосъобразност, тъй като със сертификата за съответствие, признат в целия ЕС, ще се осигури правна сигурност и ще се изисква само едно сертифициране в ЕС, с което процесът на сертифициране ще стане по-евтин и улеснен за субектите, търгуващи на вътрешния пазар.

Що се отнася до **административните разходи на дружествата**, преди да заявят своето твърдение за екологосъобразност, те ще трябва да подадат предварително заявление до „проверяващ орган“ за сертификат за съответствие. Тези административни разходи ще зависят от обхвата на всяко доброволно твърдение и от очаквания брой твърдения, поради което е трудно да се направи достоверна оценка на общите разходи за пазара на Съюза. По тази причина въпросните административни разходи все още не се докладват, въпреки че са от значение за подхода за намаляване на административната тежест чрез отмяна на предишни тежести при въвеждането на нови.

- **Очакван напредък към постигането на съответните цели за устойчиво развитие**

Що се отнася до цел за устойчиво развитие 12 относно осигуряването на устойчиви модели на потребление и производство, очаква се прилагането на предпочетения вариант на политиката съгласно настоящото предложение и предложението за предоставяне на повече права потребителите за екологичния преход да доведе до увеличаване на купуването на продукти, за чието въздействие върху околната среда не се предоставя заблуждаваща потребителя информация. Очаква се чрез инициативите да се осигури по-добра защита на потребителите срещу нелоялни търговски практики, като например заблуждаващи твърдения за екологосъобразност или непрозрачни доброволни маркировки за устойчивост, които са несъвместими с екологичния преход. Що се отнася до цел за устойчиво развитие 13 относно действията в областта на климата, очаква се инициативите да доведат до спестяване на 5—7 MtCO2e за период от 15 години[59].

3.3. Пригодност и опростяване на законодателството

Предложението е нова инициатива, чиято цел да се допълнят общите директиви в областта на защитата на потребителите, и по-специално, като *lex specialis,* предложението за предоставяне на повече права на потребителите за екологичния преход. Предложението е насочено непосредствено към намаляване на регулаторната

[59] SWD(2022) 85 final.

тежест чрез укрепване на функционирането на вътрешния пазар за екологосъобразни продукти и дружества и чрез определяне на минимални критерии по отношение на твърденията за екологосъобразност. С него ще се намали рискът от правно разпокъсване на единния пазар и ще се повиши правната сигурност. Очаква се това от своя страна да доведе до икономии на разходи за предприятията, които желаят да използват такива твърдения, а също и за компетентните органи, отговарящи за прилагането на потребителското право. Освен това в предложението е предвидена клауза за преразглеждане шест години след влизането в сила, за да се прецени дали директивата е постигнала целите си и дали, за да се постигнат тези цели по по-ефективен начин, е необходима допълнителна хармонизация по отношение на обосноваването и съобщаването на твърденията за екологосъобразност. Предложението се отнася до твърденията за екологосъобразност, направени както във физическа, така и в цифрова среда, поради което се счита за пригодно от гледна точка на цифровизацията.

3.4. Основни права

Предложението е в съответствие с член 38 от Хартата на основните права, съгласно която ЕС трябва да осигури висока степен на защита на потребителите. Това ще бъде постигнато чрез гарантиране на надеждността, съпоставимостта и проверимостта на твърденията за екологосъобразност и чрез предприемане на мерки за справяне със „екологосъобразност заблуждаващите твърдения за и с използването на ненадеждни и непрозрачни твърдения и маркировки за екологосъобразност. С предложението също така ще се укрепи правото на високо равнище на опазване на околната среда и подобряване на нейното качество, залегнало в член 37 от Хартата. Освен това благодарение на предвидените в предложението мерки срещу подвеждащите твърдения за екологосъобразност ще се осигурят равнопоставени условия за предприятията при реализирането на пазара на тяхната екологосъобразност и следователно ще се гарантира свободата на стопанска дейност в съответствие с правото на Съюза и националните законодателства и практики.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Инициативата включва бюджет от общо около 25 млн. евро до 2027 г. (т.е. през настоящата МФР).

Както е описано подробно в законодателната финансова обосновка, по инициативата са предвидени разходи за човешки ресурси и административни разходи за прилагане на директивата и за изготвяне на делегирани актове и актове за изпълнение.
Предвидени са и бюджетни кредити, които ще бъдат изцяло финансирани чрез преразпределение в рамките на пакета на програма LIFE. Както е описано подробно в таблиците, включени в раздел 3 от законодателната финансова обосновка, тази сума покрива придобиването на данни за отпечатъка върху околната среда и други необходими съвкупности от данни, за да се подпомогнат дружествата, особено МСП, да приведат дейността си в съответствие с предложението относно твърденията за екологосъобразност. Наистина, предоставянето на публичен достъп до тази информация на МСП, по-големите дружества, публичните органи и всички заинтересовани страни ще способства за намаляване на разходите за разработване и усъвършенстване на техните собствени методики и може да помогне да се намалят разходите на потребителите, свързани с разработените методики. Наличието на достъпни съвкупности от данни за отпечатъка върху околната среда ще способства и за прилагането на други политики на ЕС в областта на екологичната устойчивост и подпомагането на потребителите да направят правилен избор, като например

предложението за Регламент за екопроектиране към устойчиви продукти (РЕПУП). С РЕПУП се въвежда възможността за определяне на задължителни изисквания за информация, които могат да бъдат свързани също така с изискванията за поставяне на маркировки и ще доведат до подобряване на информационните потоци чрез цифровите продуктови паспорти. Съвкупностите от данни за отпечатъка върху околната среда ще са полезни и за изчисляването и определянето, въз основа на хармонизирана съвкупност от висококачествени производни данни, на изисквания към информацията и характеристиките в делегираните актове, издадени във връзка с РЕПУП, например по отношение на въглеродния отпечатък и отпечатъка върху околната среда. Тези данни, заедно с основаните на данни политики, ще доведат до повишаване на информираността на потребителите и до това, че те ще могат да се доверяват на предоставяната от дружествата информация за екологосъобразност.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ — ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И МЕХАНИЗЪМ ЗА МОНИТОРИНГ, ОЦЕНКА И ДОКЛАДВАНЕ

Комисията ще представи на Европейския парламент и на Съвета доклад, в който се оценява постигането на целите на настоящата директива, не по-късно от шест години след нейното приемане. Държавите членки следва да извършват редовен мониторинг на прилагането на настоящата директива въз основа на обобщени данни за твърденията за екологосъобразност, които са били нотифицирани на правоприлагащите органи. Държавите членки следва да предоставят тази информация на Комисията ежегодно. На всеки две години доклад Европейската агенция за околна среда следва да публикува извършената от нея оценка на развитието на твърденията за екологосъобразност и схемите за маркировки във всяка държава членка.

6. ПОДРОБНО РАЗЯСНЕНИЕ НА СПЕЦИАЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

6.1. Обхват на предложението

Обхватът е определен в член 1. В предложението се определят минимални изисквания относно обосноваването и съобщаването на доброволни твърдения за екологосъобразност и екомаркировки, използвани в търговските практики от предприятия към потребители, без да се засягат по какъвто и да било начин други законодателни актове на Съюза, в които се определят условия за твърденията за екологосъобразност, отнасящи се до определени продукти или сектори (както е описано в раздел 1.2).

6.2. Изисквания към обосноваването на твърденията за екологосъобразност

В член 3 от предложението се уреждат основно елементи, които не са включени в законодателството за защита на потребителите, по-специално по отношение на обосноваването на твърденията, и се предоставят някои допълнителни разяснения. В предложението се изисква изричните твърдения за екологосъобразност да са обосновани с оценка, която отговаря на избраните минимални критерии, за да не се допусне твърденията да бъдат подвеждащи, като по-специално се изисква обосноваващата оценка:

– да се основава на признати научни данни и най-съвременни технически познания;

– да показва значението на въздействието, аспектите и характеристиките от гледна точка на жизнения цикъл;

– да съдържа оценка на характеристиките, в която са отчетени всички значими аспекти и видове въздействие;

– да показва дали твърдението е вярно за целия продукт или само за части от него (за целия жизнен цикъл или само за определени етапи, за всички дейности на търговеца или само за част от тях);

– да показва, че твърдението не е еквивалентно на наложените със закон изисквания;

– да съдържа информация за това дали екологичните характеристики на продукта са значително по-добри в сравнение с обичайната практика;

– да установява дали дадено положително постижение не води до значително влошаване на друго въздействие;

– да съдържа изискване за прозрачно докладване на компенсирането на парникови газове;

– да включва точна първична или производна информация.

Микропредприятията (с по-малко от 10 служители и с годишен оборот не повече от 2 млн. евро[60]) са освободени от изискванията на настоящия член, освен ако не желаят да получат сертификат за съответствие на твърдението за екологосъобразност, в който случай ще трябва да спазват тези изисквания.

Освен това в член 4 се определят допълнителни изисквания за сравнителните твърдения (т.е. твърдения, с които се заявява или внушава, че даден продукт или търговец оказва по-малко или по-голямо въздействие върху околната среда или че неговите характеристики по отношение на екологичните аспекти са по-добри или по-лоши в сравнение с тези на други продукти или търговци). Тези изисквания са, както следва:

- за оценка на въздействието върху околната среда и на екологичните аспекти или характеристики на сравняваните продукти да се използва еквивалентна информация;
- за продуктите или търговците — обект на сравнение, да се използват данни, които са генерирани или получени по еквивалентен начин;
- етапите от веригата на създаване на стойност да са обхванати по еквивалентен начин за сравняваните продукти и търговци, като се гарантира, че за сравняваните продукти и търговци са взети предвид най-важните етапи;
- обхватът на примерите на въздействие върху околната среда и на екологичните аспекти или характеристики трябва да е еквивалентен за сравняваните продукти и търговци и да се гарантира, че за всички сравнявани продукти и търговци са взети предвид най-значимите от тях;
- използваните за сравнението допускания да са установени последователно за сравняваните продукти и търговци;
- сравнителните твърдения, отнасящи се до подобряване на показателите на въздействието (в сравнение с предишна версия на продукта), да включват

[60] ОВ L 124, 21.10.2003 г., стр. 36.

обяснение на отражението на подобрението върху други аспекти и случаи на въздействие и да се посочва базовата година.

За различните видове твърдения се изискват различни нива на обоснованост. В предложението не се предписва един-единствен метод и не се изисква извършването на пълен анализ на жизнения цикъл за всеки вид твърдение. В оценката, използвана за обосноваване на изричните твърдения за екологосъобразност, трябва да се разглежда жизненият цикъл на продукта или цялостната дейност на търговеца, за да се определят съответното въздействие, което е предмет на твърденията и да се даде възможност на търговеца да не пропусне каквито и да било значими аспекти. Това е необходимо и за да се провери дали заявените ползи не водят до прехвърляне на въздействие към други етапи от жизнения цикъл или до значително увеличаване на други видове въздействие върху околната среда.

За да се смята оценката за солидна, тя трябва да включва първични, специфични за дружеството данни за съответните аспекти, които допринасят съществено за посочените в твърденията екологични характеристики на продукта или търговеца. Органите за защита на потребителите в някои държави започват да поставят под въпрос твърденията за екологосъобразност за конкретни продукти, ако в обосновката не са използвани първични данни. Следва да се намери правилен баланс между осигуряването на подходяща и солидна информация за обосноваване на твърденията, от една страна и усилията, необходими за събиране на първична информация, от друга, като се вземе предвид достъпността на първичната информация. Във връзка с изискването за включване на първична информация следва да се вземе предвид доколко поддържащият твърдението търговец има влияние върху съответния процес и дали е налична първична информация. По отношение на това изискване следва също така да се вземе предвид дали процесите се извършват от търговеца, който поддържа твърдението, а в случай че не се извършват — дали търговецът има достъп до първична информация за процеса. Освен това, ако процесът не се извършва от търговеца, който поддържа твърдението и ако не е налична първична информация, следва да се позволи използването на производна информация дори и за процеси, които допринасят значително за екологичните характеристики на продукта или търговеца. Във всеки случай както първичните, така и вторичните, т.е. осреднените данни, трябва да се характеризират с високо ниво на качество и точност.

Смята се за целесъобразно свързаните с климата твърдения, основаващи се на компенсации, да се третират по по-прозрачен начин. Поради това за свързаните с климата твърдения в предложението се изисква отделно от емисиите на парникови газове да се докладват всички *компенсации* на емисии на парникови газове, използвани от търговците, като допълнителна информация за екологосъобразност, което е и подходът, следван в методите за определяне на отпечатъка на продукта/организацията върху околната среда. Освен това в тази информация следва да е посочено дали въпросните компенсации са свързани с намаляване или поглъщане на емисии и да се гарантира, че компенсациите, на които се разчита, са с висока степен на цялостност и се отчитат правилно, за да отразяват последователно и прозрачно заявеното въздействие върху климата.

Микропредприятията са освободени от изискванията на този член, освен ако не желаят да получат сертификат за съответствие на твърдението за екологосъобразност, в който случай ще трябва да спазват тези изисквания.

На Комисията следва да се предостави правомощието да приема делегирани актове, с които се допълват изискванията за обосноваване на някои видове твърдения. Тези

делегирани актове следва по принцип да се издават, след като са налични резултатите от мониторинга на развитието на твърденията за екологосъобразност на пазара, за да може приоритетно да се разгледат твърденията, които е вероятно да заблудят потребителите. За някои видове твърдения обаче може да се наложи Комисията да предприема действия преди това.

6.3. Изисквания към съобщаването на твърденията за екологосъобразност

Разпоредбите на член 5 са насочени към решаването на проблема с липсата на надеждна информация за екологичните характеристики на продукта[61], отнасящ се до търговците, които изказват твърдения за екологосъобразност. С тези изисквания се допринася също за целта да се гарантира поддържането на твърдения за екологосъобразност само за продукти или търговци, които осигуряват ползи за околната среда в сравнение с обичайната практика.

По-специално в предложението се посочва, че когато се съобщават, всички твърдения:

- обхващат само въздействия върху околната среда и екологични аспекти или характеристики, които са оценени в съответствие с установените в настоящото предложение изисквания за обосноваване и са определени като значими за съответния продукт или търговец;
- когато е от значение за направеното твърдение, включват информация за това как потребителите могат да използват продукта по подходящ начин, за да намалят въздействието върху околната среда;
- се придружават от информация за обосновката (включително информация за продукта или дейностите на търговеца; аспектите, въздействието или показателите, обхванати от твърденията; когато е от значение — други признати международни стандарти; обосноваващи проучвания и изчисления; начин на постигане на подобренията, които са предмет на твърденията; сертификат за съответствие и координати на проверяващия орган).

Микропредприятията са освободени от изискванията в този член по отношение на предоставянето на информация за обосноваване, освен ако не желаят да получат сертификат за съответствие на твърдението за екологосъобразност, в който случай ще трябва да спазват тези изисквания.

На Комисията следва да се предостави правомощието да приема делегирани актове, с които се допълват изискванията за съобщаване на някои видове твърдения, в случай че това е необходимо за допълване на допълнителните правила за обосноваване, приети съгласно член 3. Освен това в член 6 се посочва, че сравнителните твърдения, отнасящи се до подобряване на въздействието върху околната среда на даден продукт в сравнение с друг продукт на същия търговец или с продукт, който търговецът вече не продава на потребителите, трябва да се основават на доказателства за това, че подобрението е значително и е постигнато през последните пет години.

[61] SWD(2022) 85 final. „Що се отнася до подпроблем 1.1 (липса на надеждна информация за екологичните характеристики на продукта в мястото на продажба), всички варианти бяха отхвърлени на ранен етап, тъй като не можеше да се докаже тяхната добавена стойност, а от друга страна се очаква мерките, предприети съгласно инициативата относно твърденията за целесъобразност и инициативата за устойчиви продукти, да ограничат значително този подпроблем.“

6.4. Разпоредби относно екомаркировките и схемите за екомаркировки

Тези изисквания следва да се разглеждат като допълващи изискванията за поставяне на маркировка за устойчивост, посочени в предложението за предоставяне на повече права на потребителите за екологичния преход и в насоките на Комисията относно тълкуването и прилагането на Директивата за нелоялни търговски практики[62].

В допълнение към изискванията за обосноваване и съобщаване, приложими за всички видове твърдения, с настоящото предложение се доразвиват изискванията, определени в предложението за предоставяне на повече права на потребителите[63], като се въвежда забрана на маркировките, основани на самосертифициране[64] и се осигуряват допълнителни гаранции за подобряване на качеството на схемите за екомаркировки чрез налагане на следните изисквания за прозрачност и достоверност (съгласно варианта на политиката от оценката на въздействието).

С разпоредбата на член 7 се гарантира съответствието на маркировките с изискванията, установени в предходните членове и се предвижда, че маркировките подлежат на проверка в съответствие с член 11.

Създаването на прекалено много екомаркировки и произтичащото от това объркване на потребителите, разпокъсаността на пазара и увеличената тежест за спазване на изисквания в различните държави членки налагат амбициозни мерки, които да са от полза както за потребителите, така и за предприятията. Поради това в хода на процеса на вземане на решение бе прието за целесъобразно в предложението относно твърденията за екологосъобразност да се предвидят още разпоредби срещу създаването на прекалено много маркировки в допълнение към разгледаните в оценката на въздействието, придружаваща настоящото предложение и предложението за предоставяне на повече права на потребителите за екологичния преход, и по-специално да се забранят маркировките, представящи оценка или рейтинг на база обобщен показател на кумулативното въздействие върху околната среда, освен ако те са установени на равнището на ЕС.

В член 8 се уточняват изискванията към схемите за екомаркировки. Тези изисквания са относително подобни на критериите за управление на редица добре познати и реномирани публични и частни схеми за маркировки за устойчивост и включват следното:

- да са предвидени изисквания за прозрачност и достъпност на информацията относно собствеността, органа за вземане на решения и целите;
- критериите, въз основа на които се присъждат съответните маркировки, да се разработват от експерти и да подлежат на преглед от заинтересованите страни;
- да съществува механизъм за разглеждане на жалби и решаване на спорове;

---

62 Известие на Комисията — Насоки относно тълкуването и прилагането на Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар (ОВ C 526, 29.12.2021 г., стр. 1).

63 Приложение към Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви 2005/29/ЕО и 2011/83/ЕС по отношение на предоставянето на повече права на потребителите в контекста на екологичния преход чрез по-добра защита срещу нелоялни практики и по-добро информиране (COM(2022) 143 final).

64 Т.е. маркировки, които не се основават на схема за сертифициране или не са установени от публични органи.

- да са предвидени процедури за отстраняване на несъответствия и възможност за отнемане или временно прекратяване на маркировката в случай на трайно и явно несъответствие.

Пак по причините, изброени по-горе във връзка със създаването на прекалено много екомаркировки и произтичащото от това объркване на потребителите, в член 8 се въвеждат и допълнителни разпоредби, насочени към създаването на прекалено много схеми за маркировки, и по-специално:

- забрана за установяване на нови национални или регионални схеми, които са публична собственост;
- процедура за валидиране на нови схеми, установени от частни оператори от ЕС и трети държави, които следва да бъдат оценявани от националните органи и валидирани само при доказана добавена стойност по отношение на техните амбиции за екологосъобразност, на осигурявания от тях обхват на въздействието върху околната среда, на групата продуктови категории или сектори и на способността им да подкрепят екологичния преход на МСП в сравнение със съществуващи схеми на Съюза и национални или регионални схеми.

За да функционират на пазара на Съюза, новите публични схеми от трети държави трябва да отговарят на изискванията на настоящото предложение и да подлежат на предварителна нотификация и одобрение от страна на Комисията, за да се гарантира, че тези схеми осигуряват добавена стойност по отношение на амбициите за екологосъобразност, на обхвата на въздействието върху околната среда и на продуктовите групи или сектори.

В член 9 се определят изискванията за преглед на твърденията за екологосъобразност от търговците.

6.5. Предварителна проверка на твърденията за екологосъобразност и на схемите за екомаркировки

В член 10 е подробно уреден редът за проверяване от трета страна на обосновката и съобщаването на твърденията за екологосъобразност и екомаркировките, както и за сертифициране от трета страна на тяхното съответствие с изискванията на директивата, преди дадено твърдение да бъде използвано в търговско съобщение. Тази предварителна проверка на твърденията, представени от дружеството, което желае да ги използва, се извършва от официално акредитиран орган („проверяващ орган“). С тази мярка ще се гарантира, че всяко предназначено за потребителя твърдение е проверено като надеждно и достоверно. В предложението се определят и подробни изисквания, на които трябва да отговарят „проверяващите органи“, за да бъдат акредитирани от държавите членки.

След като извърши проверка на представеното твърдение, „проверяващият орган“ решава дали да издаде (или да не издаде) *сертификат за съответствие*. Този сертификат ще се признава в целия ЕС, ще се споделя между държавите членки чрез Информационната система за вътрешния пазар[65] и ще позволява на дружествата да използват твърденията в търговски съобщения до потребителите на целия вътрешен

[65] Установена с Регламент (ЕС) № 1024/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 година относно административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар и за отмяна на Решение 2008/49/ЕО на Комисията (ОВ L 316, 14.11.2012 г., стр. 1—11).

пазар. Сертификатът за съответствие на твърденията ще осигурява на предприятията сигурност, че тяхното сертифицирано твърдение няма да бъде оспорено от компетентните органи в друга държава членка. Тази процедура ще се прилага и за проверката на схемите за маркировки по отношение на тяхното съответствие с разпоредбите за управление. На Комисията ще бъде предоставено правомощието да приеме акт за изпълнение, с който се определя образецът на сертификата за съответствие на твърденията.

В член 11 се посочва, че „проверяващият орган“ трябва да е официално акредитиран[66] независим орган, който не е в конфликт на интереси, за да се гарантира независимост на преценката, и да има най-висока степен на професионална почтеност. Органът трябва да разполага с необходимия експертен опит, оборудване и инфраструктура за извършване на проверките, както и с достатъчно подходящ персонал, който да спазва изискването за опазване на служебната тайна.

6.6. Малки и средни предприятия

Като се има предвид контекстът на програмите, от които могат да се възползват малките и средните предприятия, с разпоредбата на член 12 се гарантира съобразяването с тези инициативи и предприемането на подходящи мерки за подпомагането им, включително финансова подкрепа, достъп до финансиране, специализирано обучение на ръководството и персонала, както и организационна и техническа помощ.

6.7. Принудително изпълнение на разпоредбите

В член 13 се предвижда всяка държава членка да определи един или повече подходящи компетентни органи, които да отговарят за изпълнението на разпоредбите, посочени в предложението. Тъй като механизмите за защита на потребителите се различават в отделните държави членки, по-уместно е те да определят най-ефективния компетентен орган, който да осъществява действията по правоприлагане, включително проверки, санкции и преследване по съдебен ред. По този начин с предложението на държавите членки се оставя възможността да изберат съществуващите механизми в рамките на потребителско право.

Ако на тяхната територия са определени два или повече компетентни органи, държавите членки ще трябва да изяснят задълженията на всеки от тях и да установят подходящи механизми за комуникация и координация, отново с цел постигане на ефективност.

В член 14 се конкретизират правомощията на компетентните органи за разследване и за прилагане на изискванията. Те включват правомощия за достъп до информация от значение за дадено нарушение, за изискване на достъп до съответната информация с цел да се установи дали е извършено нарушение, за започване на разследвания или производства, за изискване от търговците да приемат коригиращи мерки и да предприемат действия за прекратяване на нарушението, за предприемане на обезпечителни мерки по целесъобразност и за налагане на санкции.

В член 15 се посочва, че на компетентните органи е възложена и отговорността да следят за спазването на разпоредбите в предложението на вътрешния пазар. От тях се очаква да извършват редовни проверки на твърденията и схемите за маркировки (въз

[66] В съответствие с Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93 (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 30).

основа на публично достъпни доклади), както и да оценяват твърденията и схемите за маркировки, за които е установен риск от нарушение. В член 16 са уредени подробно механизмите за разглеждане на жалби и изискванията за достъп до правосъдие.

Що се отнася до действията по отношение на нарушенията, в член 17 се определят редица задължения, които държавите членки трябва да спазват при определянето на режима на санкции. Санкцията трябва да зависи от естеството, тежестта, степента и продължителността на нарушението, неговия характер (т.е. умишлено или по непредпазливост), финансовата стабилност на виновната страна, икономическите изгоди, получени от нарушението, както и от евентуални предишни нарушения или други утежняващи фактори. Вземат се предвид и вече наложените санкции в други държави членки за същото нарушение.

В член 18 се определя начинът на упражняване на делегираните правомощия. Процедурата на комитет е описана в член 19.

В член 20 се определят изискванията за мониторинг, който се основава на обобщени данни за незаконосъобразните твърдения за екологосъобразност и екомаркировки, докладвани от държавите членки. На всеки две години ЕАОС е длъжна да публикува доклад, в който се оценява развитието на твърденията за екологосъобразност във всяка държава членка и в Съюза като цяло. В разпоредбите е предвидена и оценка на директивата.

2023/0085 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно обосноваването и съобщаването на изрични твърдения за екологосъобразност (Директива относно твърденията за екологосъобразност)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите[1],

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) Изказването на твърдения за „екологосъобразност“ и устойчивост се превърна във фактор за конкурентоспособност, като екологосъобразните продукти отбелязват по-голям ръст от стандартните. Ако стоките и услугите, които се предлагат и купуват на вътрешния пазар, не са толкова екологосъобразни, колкото са представени, това би заблудило потребителите, би възпрепятствало екологичния преход и би попречило на намаляването на отрицателните въздействия върху околната среда. Потенциалът на пазарите за екологосъобразни продукти не е напълно реализиран. Различните изисквания, налагани от националните законодателства или частните инициативи за регулиране на твърденията за екологосъобразност, създават тежест за дружествата при трансгранична търговия, тъй като те трябва да се съобразяват с различни изисквания във всяка държава членка. Това се отразява на способността им да осъществяват дейност на вътрешния пазар и да се възползват от него. В същото време участниците на пазара срещат трудности при определянето на това кои твърдения за екологосъобразност са надеждни и при вземането на оптимални решения за покупка на вътрешния пазар. Разпространяването на пазара на различни маркировки и изчислителни методи води до това, че за потребителите, предприятията, инвеститорите и заинтересованите страни е трудно да установят дали твърденията са достоверни.

(2) Ако твърденията за екологосъобразност не са надеждни, сравними и проверими, потребителите и другите участници на пазара не могат да използват пълноценно своите решения за покупка като средство за възнаграждаване на по-добрите екологични характеристики. По същия начин липсата на надеждна, сравнима и проверима информация е пречка пред стимулите за оптимизиране на

[1] ОВ C , , стр. .

екологичните характеристики, което оптимизиране обикновено се съпровожда и от повишаване на ефективността и намаляване на разходите на дружествата по веригата на доставки. Тези последици се задълбочават от липсата на обща референтна норма в целия вътрешен пазар и произтичащото от това объркване.

(3) За ползвателите на информацията за екологосъобразност (потребители, предприятия, инвеститори, публични администрации, НПО), включена в твърденията за екологосъобразност, липсата на надеждност, сравнимост и проверимост създава проблем с доверието в информацията за екологосъобразност и объркване при тълкуването на разнородни, противоречащи си послания. Това вреди на потребителите и другите участници на пазара, тъй като въз основа на подвеждаща информация те могат да предпочетат даден продукт или бизнес операция пред други възможности я.

(4) Поради това е необходимо по-тясно хармонизиране на регулирането на твърденията за екологосъобразност. Тази хармонизация ще укрепи пазара на по-устойчиви продукти и търговци, като се избегне разпокъсването на пазара вследствие на различни национални подходи. С нея ще бъде заложена и референтна норма, която може да стимулира глобалния преход към справедлива, неутрална по отношение на климата и кръгова икономика, отличаваща се с ефективно използване на ресурсите[2].

(5) Наличието на подробни правила на Съюза за обосноваване на изричните твърдения за екологосъобразност, приложими за дружествата, които извършват дейност на пазара на Съюза в областта на комуникацията от търговците към потребителите, ще допринесе за екологичния преход към кръгова, неутрална по отношение на климата и чиста икономика в Съюза, като даде възможност на потребителите да вземат информирани решения за покупка, и ще способства за създаването на равнопоставени условия за пазарните оператори, които поддържат такива твърдения.

(6) Нормативното уреждане на твърденията за екологосъобразност е едно от действията, предложени от Комисията за изпълнение на Европейския зелен пакт[3], в който е изразено разбиране, че надеждната, съпоставима и проверима информация е значим фактор по отношение на даването възможност на купувачите да вземат по-устойчиви решения и на намаляването на риска от заблуждаващи твърдения за екологосъобразност, и са заявени ангажименти за засилване на регулаторните и нерегулаторните усилия за справяне с лъжливите твърдения за екологосъобразност. Заедно с други приложими нормативни актове на Съюза, включително предложението за директива относно предоставянето на повече права на потребителите в контекста на екологичния преход[4] и за изменение на Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[5],

---

2 Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Нов план за действие относно кръговата икономика: „За по-чиста и по-конкурентоспособна Европа“ (COM/2020/98 final).

3 Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Европейският зелен пакт“ (COM/2019/640 final).

4 Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви 2005/29/ЕО и 2011/83/ЕС по отношение на предоставянето на повече права на потребителите в контекста на екологичния преход чрез по-добра защита срещу нелоялни практики и по-добро информиране (COM(2022) 143 final).

5 Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 г. относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и

към допълването на което е насочено настоящото предложение, тези норми установяват ясен режим за твърденията за екологосъобразност, включително екомаркировките.

(7) Настоящата директива е част от комплекс от взаимосвързани инициативи за създаване на силна и съгласувана рамка на политиката за продуктите, която ще превърне екологично устойчивите продукти и бизнес модели в норма, а не в изключение, и ще промени моделите на потребление, така че преди всичко да не се произвеждат отпадъци. Директивата се допълва, наред с другото, от предложението за Регламент за екопроектиране към устойчиви продукти[6], в което са предвидени интервенции, свързани с кръговия дизайн на продуктите, насърчаването на нови бизнес модели и определянето на минимални изисквания, за да не се позволи пускането на пазара на ЕС на вредни за околната среда продукти.

(8) Необходимо е да се вземат предвид специфичните нужди на отделните икономически сектори и поради това настоящата директива следва да се прилага за доброволни изрични твърдения за екологосъобразност и схеми за екомаркировки, които не са регламентирани от друг акт на Съюза по отношение на тяхното обосноваване, съобщаване или проверяване. Поради това настоящата директива не следва да се прилага за изрични твърдения за екологосъобразност, за които в законодателството на Съюза са установени специфични правила, включително правила за методическите рамки, правила за оценяване или отчитане, свързани с измерването и изчисляването на въздействието върху околната среда, екологичните аспекти или екологичните характеристики на продуктите или търговците или за предоставянето на задължителна и незадължителна информация на потребителите относно екологичните характеристики на продуктите и търговците, или на информация за устойчивостта, включваща съобщения или заявления, които могат да бъдат задължителни или доброволни съгласно правилата на Съюза.

(9) Необходимо е по-нататъшно развитие на биологичното земеделие и биологичното производство — това произтича от контекста, определен с Европейския зелен пакт, стратегията „От фермата до трапезата“ и Стратегията за биологичното разнообразие, от целта за достигане на дял на използваната за биологично производство земеделска земя на ЕС от 25 % до 2030 г. и за значително увеличаване на биологичните аквакултури, както и от Плана за действие за развитие на биологичното производство (COM(2021) 141). Що се отнася до Регламент (ЕС) 2018/848 на Европейския парламент и на Съвета[7], настоящата директива не следва да се прилага за твърденията за екологосъобразност на биологично сертифицирани продукти, обосновани съгласно посочения регламент и свързани например с употребата на пестициди, торове и антимикробни средства или с положителното въздействие на

изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета („Директива за нелоялни търговски практики“) (ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 22).

6 Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за определяне на изискванията за екопроектиране към устойчиви продукти и за отмяна на Директива 2009/125/ЕО (COM(2022) 132 final).

7 Регламент (ЕС) 2018/848 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета (ОВ L 150, 14.6.2018 г., стр. 1).

биологичното земеделие върху биологичното разнообразие, почвата или водите[8]. Това има и положително въздействие върху биологичното разнообразие, създаването на работни места и привличането на млади земеделски стопани. Потребителите признават значението му. В съответствие с Регламент (ЕС) 2018/848 термините „био“ и „еко“ и техните производни форми, самостоятелно или в комбинация, трябва да се използват в Съюза само за продукти и техни съставки или фуражни суровини, които попадат в обхвата на посочения регламент и са произведени в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/848. Например, за да бъде памукът обозначен като „био“, той трябва да бъде сертифициран като биологичен, тъй като попада в обхвата на Регламент (ЕС) 2018/848. И обратното, ако даден препарат за съдомиялни машини е обозначен като „био“, той не попада в обхвата на Регламент (ЕС) 2018/848, а се регламентира от разпоредбите на Директива 2005/29/ЕО.

(10) Освен това настоящата директива не се прилага за информацията за устойчивост, включваща съобщения или изявления, които могат да бъдат задължителни или доброволни съгласно правилата за финансовите услуги, установени на равнище ЕС или на национално равнище, като например правилата, свързани с банковото дело, кредитирането, застраховането и презастраховането, трудовото или личното пенсионно осигуряване, ценните книжа, инвестиционните фондове, инвестиционните посредници, плащанията, управлението на портфейли и инвестиционните консултации, включително услугите, изброени в приложение I към Директива 2013/36 на Европейския парламент и на Съвета[9], както и за дейностите по сетълмент и клиринг и консултантските, посредническите и други спомагателни финансови услуги, включително стандартите или схемите за сертифициране, свързани с такива финансови услуги.

(11) Освен това настоящата директива не следва да се прилага за информацията за екологосъобразност, докладвана от предприятия, които на задължителна или доброволна основа прилагат европейски стандарти за отчитане във връзка с устойчивостта в съответствие с Директива 2013/34/ЕС[10], както и за информацията във връзка с устойчивостта, докладвана на доброволна основа от предприятията, определени в член 3, параграфи 1, 2 или 3 от настоящата директива, когато тази информация е докладвана в съответствие със стандартите, посочени в член 29б или 29в от Директива 2013/34/ЕС или в съответствие с други международни, европейски или национални стандарти или насоки за отчитане във връзка с устойчивостта.

(12) Предложенията за купуване на стоки или за получаване на услуги, които зависят от изпълнението на критерии за екологосъобразност, определени от продавача

---

8 https://agriculture.ec.europa.eu/system/files/2023-01/agri-market-brief-20-organic-farming-eu_en_1.pdf

9 Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338).

10 Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).

или доставчика на услуги, както и предлагането на потребителите на по-благоприятни договорни условия или цени при изпълнението на такива критерии, например така наречените „зелени заеми“, „зелени жилищни застраховки“ или други продукти в областта на финансови услуги с подобни награди за екологосъобразни действия или поведение, не следва да са обхванати от правилата на настоящата директива.

(13) В случай че в бъдещото законодателство на Съюза залегнат правила за твърдения за екологосъобразност, за екомаркировки или за оценяване или съобщаване на въздействието върху околната среда, екологичните аспекти или екологичните характеристики на определени продукти или търговци в конкретни сектори, например обявената инициатива *Count Emissions EU,* предстоящото предложение на Комисията относно законодателна рамка за устойчива продоволствена система на Съюза, Регламентът за екопроектиране към устойчиви продукти[11] или Регламент (ЕС) № 1007/2011 на Европейския парламент и на Съвета[12], тези правила следва да се прилагат към въпросните изрични твърдения за екологосъобразност вместо правилата, определени в настоящата директива.

(14) В предложението за директива относно предоставянето на повече права на потребителите за екологичния преход и за изменение на Директива 2005/29/ЕО се определят редица специфични изисквания за твърденията за екологосъобразност и се забраняват общи твърдения за екологосъобразност, които не се основават на признати отлични екологични характеристики, свързани с твърдението. Примери за такива общи твърдения за екологосъобразност са „благоприятен за околната среда“, „еко“, „зелен“, „приятел на природата“, „екологичен“ и „съобразен в екологично отношение“. С настоящата директива следва да се допълнят изискванията в посоченото предложение, като се регламентират специфични аспекти и изисквания за изричните твърдения за екологосъобразност по отношение на тяхното обосноваване, съобщаване и проверка. Изискванията, установени в настоящата директива, следва да се прилагат за конкретни аспекти на изричните твърдения за екологосъобразност и в случай на противоречие ще имат предимство пред изискванията, установени в Директива 2005/29/ЕО по отношение на тези аспекти, съгласно член 3, параграф 4 от посочената директива.

(15) За да се гарантира, че на потребителите се предоставя надеждна, съпоставима и проверима информация, която им дава възможност да вземат по-устойчиви решения по отношение на околната среда, както и за да се намали рискът от заблуждаващи твърдения за екологосъобразност, е необходимо да се установят изисквания за обосноваване на изричните твърдения за екологосъобразност. Това обосноваване следва да е съобразено с международно признати научни подходи за определяне и измерване на въздействието върху околната среда, екологичните аспекти и екологичните характеристики на продуктите или

---

11 COM(2022) 132 final.

12 Регламент (ЕС) № 1007/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 27 септември 2011 година относно наименованията на текстилните влакна и свързаното с тях етикетиране и маркиране на текстилните продукти по отношение на техния влакнест състав и за отмяна на Директива 73/44/ЕИО на Съвета и на директиви 96/73/ЕО и 2008/121/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 272, 18.10.2011 г., стр. 1).

търговците и да води до надеждна, прозрачна, сравнима и проверима информация за потребителя.

(16) В оценката, извършена за обосноваване на изричните твърдения за екологосъобразност, трябва да се разглежда жизненият цикъл на продукта или цялостната дейност на търговеца и да не се пропуска нито един съответен екологичен аспект или въздействие върху околната среда. Заявените ползи не трябва да водят до неоправдано прехвърляне на отрицателно въздействие към други етапи от жизнения цикъл на продукта или търговеца, нито до възникване или засилване на друго отрицателно въздействие върху околната среда.

(17) Оценката за обосноваване на изричното твърдение за екологосъобразност следва да дава възможност да се определи въздействието върху околната среда и екологичните аспекти за продукта или търговеца, които заедно допринасят значително за цялостните екологични характеристики на продукта или търговеца („съответно въздействие върху околната среда“ и „съответни екологични аспекти“). Показатели за значимостта на въздействието върху околната среда и на екологичните аспекти могат да бъдат получени от оценки, в които е взет предвид жизненият цикъл, включително от проучвания, основани на методите за определяне на отпечатъка върху околната среда, при условие че в тях е обхванато напълно въздействието от значение за продуктовата категория и не е пропуснато важно въздействие върху околната среда. Например съгласно Препоръката на Комисията относно използването на методите за определяне на отпечатъка върху околната среда[13] общият дял най-значимите категории въздействие в единната обща оценка следва да е най-малко 80 %. Такива показатели за значимостта на екологичните въздействия или екологичните аспекти могат да произтичат и от критериите, залегнали в различни екомаркировки от тип I, като например екомаркировката на ЕС, както и от критериите на Съюза за екологосъобразни обществени поръчки, от изискванията, залегнали в Регламента за таксономията[14], от специфичните правила за продуктите, приети съгласно Регламент ..../.... на Европейския парламент и на Съвета за установяване на рамка за определяне на изискванията за екопроектиране към устойчиви продукти[15] или от други съответни правила на Съюза.

(18) В съответствие с Директива 2005/29/ЕО, както е изменена с предложението за директива относно предоставянето на повече права на потребителите за екологичния преход, търговецът не следва да представя изискванията, наложени от закона за продуктите в рамките на дадена продуктова категория, като отличителна черта на предложението на търговеца, нито да рекламира ползи за потребителите, които се смятат за обичайна практика на съответния пазар. Следователно информацията, използвана за обосноваване на изричните твърдения за екологосъобразност, трябва да позволява да се открият екологичните характеристики на продукта или търговеца в сравнение с

---

13 Препоръка (ЕС) 2021/2279 на Комисията от 15 декември 2021 г относно използването на методите за определяне на отпечатъка върху околната среда за измерване и оповестяване на показатели за екологосъобразността на продукти и организации на база жизнения цикъл (ОВ L 471, 30.12.2021 г., стр. 1).

14 Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 година за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13).

15 […]

обичайната практика за продуктите от съответната продуктова група, например хранителните продукти, или в съответния сектор. Това е необходимо като основа на преценката дали по отношение на даден продукт или търговец могат да бъдат направени изрични твърдения за екологосъобразност в съответствие с предназначението на твърдението за екологосъобразност, а именно да покаже, че продуктът или търговецът има положително въздействие или няма въздействие върху околната среда, или че продуктът или търговецът нанася по-малко вреди на околната среда в сравнение с други продукти или търговци. Обичайната практика може да е еквивалентна на минималните нормативни изисквания, които са приложими към конкретните екологични аспекти или екологични характеристики, например по отношение на състава на продукта, задължителното съдържание на рециклирани материали или третирането след излизане от употреба. Но ако повечето продукти в продуктовата група или повечето търговци в сектора постигат по-добри характеристики от тези нормативни изисквания, минималните нормативни изисквания не следва да се считат за обичайна практика.

(19) Би било подвеждащо за потребителите, ако в изрично твърдение за екологосъобразност се посочват ползите от гледна точка на въздействието върху околната среда или екологичните аспекти, като се пропуска, че постигането на тези ползи води до компромиси, които са неблагоприятни за други видове въздействие върху околната среда или екологични аспекти. За тази цел информацията, използвана за обосноваване на изрични твърдения за екологосъобразност, трябва да гарантира възможност за идентифициране на взаимовръзките между съответните видове въздействие върху околната среда и между екологичните аспекти и въздействието върху околната среда, включително потенциалните компромиси. В оценката за обосноваване на изричните твърдения за екологосъобразност трябва да се установи дали подобренията по отношение на дадени видове въздействие върху околната среда или екологични аспекти не са свързани с компромиси, които водят до значително влошаване на характеристиките по отношение на други видове въздействие върху околната среда или екологични аспекти, например дали икономиите при потреблението на вода не водят до значително увеличение на емисиите на парникови газове или до същото въздействие върху околната среда на друг етап от жизнения цикъл на продукта, например дали намаленията на емисиите на CO2 на етапа на производство не водят до значително увеличение на емисиите на CO2 на етапа на употреба. Например твърдение за положително въздействие вследствие на ефективно използване на ресурсите при интензивни селскостопански практики може да подведе потребителите поради наличието на компромиси, свързани с въздействия върху биологичното разнообразие, екосистемите или хуманното отношение към животните. Твърдение за екологосъобразност за текстилно изделие, съдържащо полимер от рециклирани бутилки от полиетилентерефталат (PET), също може да заблуди потребителите по отношение на ползата за околната среда от този аспект, ако въпросният рециклиран полимер се използва в конкуренция със система за рециклиране в затворен цикъл на материали, предназначени за контакт с храни, която се смята за по-благоприятна от гледна точка на принципа на кръговост.

(20) За да може твърдението за екологосъобразност да се приеме за солидно, то следва да отразява възможно най-точно екологичните характеристики на конкретния продукт или търговец. Ето защо информацията, използвана за обосноваване на изрични твърдения за екологосъобразност, трябва да включва

първични, специфични за дружеството данни за съответните аспекти, които допринасят съществено за екологичните характеристики на продукта или търговеца, посочен в твърденията. Необходимо е да се намери правилен баланс между осигуряването на подходяща и солидна информация за обосноваване на твърденията за екологосъобразност, от една страна, и усилията, необходими за събиране на първична информация, от друга. Изискването за използване на първична информация следва да се разглежда с оглед на влиянието, което правещият твърдението търговец има върху съответния процес и на наличието на първична информация. Ако процесът не се извършва от търговеца, който поддържа твърдението и ако не е налична първична информация, следва да може да се използва точна производна информация дори и за процеси, които допринасят значително за екологичните характеристики на продукта или търговеца. Това е особено важно, за да не се поставят МСП в неравностойно положение и да се поддържа пропорционалност на усилията, необходими за набавяне на първични данни. Освен това съответните екологични аспекти са различни за всеки вид твърдение за екологосъобразност. Например при твърдения, отнасящи се до рециклираното съдържание или до съдържанието на материали на биологична основа, съставът на продукта трябва да бъде обхванат от първични данни. За твърденията, отнасящи се до намаляване на замърсяването на околната среда на определен етап от жизнения цикъл, информацията за емисиите и въздействието върху околната среда, свързани с този етап от жизнения цикъл, трябва да включва и първични данни. Както първичните, така и вторичните, т.е. осреднените данни, трябва да се характеризират с високо ниво на качество и точност.

(21) Установено е, че има особено голяма вероятност свързаните с климата твърдения, да бъдат неясни и двусмислени и да подвеждат потребителите. Това се отнася най-вече до твърдения за екологосъобразност, които гласят, че дадени продукти или субекти са „неутрални по отношение на климата“, „въглеродно неутрални“, „100 % компенсирани по CO2“, че тези продукти или субекти ще станат „нетно нулеви“ до определена година и други подобни. Подобни изявления често се основават на „компенсиране“ на емисиите на парникови газове чрез „въглеродни кредити“, генерирани извън веригата на създаване на стойност, към която принадлежи дружеството, например от проекти в областта на горското стопанство или енергията от възобновяеми източници. Методиките за определяне на компенсациите варират в широки граници и невинаги са прозрачни, точни или последователни. Това води до значителни рискове от надценяване и двойно отчитане на избегнатите или намалените емисии поради липсата на допълняемост, постоянство, амбициозни и динамични базови показатели за определяне на кредитите, които се отклоняват от обичайната практика, както и на точно отчитане. Тези фактори водят до кредити за компенсации с ниска екологосъобразност и надеждност, и подвеждат потребителите, когато са в основата на изрични твърдения за екологосъобразност. Заради компенсирането е възможно също така някои търговци да се въздържат от намаляване на емисиите в своите операции и вериги на създаване на стойност. За да допринасят по подходящ начин за постигане на глобалните цели за смекчаване на последиците от изменението на климата, търговците трябва да отдават приоритет на ефективното намаляване на емисиите в своите операции и вериги на създаване на стойност, вместо да разчитат на компенсации. Ако в резултат от тези действия има остатъчни емисии, тези емисии ще варират в зависимост от специфичната за сектора

траектория към постигане глобалните цели в областта на климата и ще трябва да бъдат третирани чрез увеличаване на поглъщането. Ако все пак се използват компенсации, приема се за уместно свързаните с климата твърдения, включително твърденията за бъдещи екологични характеристики, да се разглеждат по прозрачен начин въз основа на компенсации. Следователно, когато се обосновават свързани с климата твърдения, всички използвани от търговците компенсации на емисии на парникови газове следва да се разглеждат отделно от емисиите на парникови газове, произтичащи непосредствено от търговеца или продукта. Освен това в тази информация следва да се посочи и делът на общите емисии, които се покриват чрез компенсиране, дали тези компенсации се отнасят до намаляване или увеличаване на поглъщането на емисии, както и приложената методика. Ако за твърдения, свързани с климата, се използват компенсации, тези твърдения трябва да са обосновани с методики, които гарантират цялостността и правилното отчитане на въпросните компенсации и по този начин отразяват последователно и прозрачно крайното въздействие върху климата.

(22) Търговците са все по-заинтересовани да поддържат твърдения за екологосъобразност, отнасящи се до бъдещи екологични характеристики на даден продукт или търговец, включително като се присъединяват към инициативи за насърчаване на практики, които биха могли да допринесат за намаляване на въздействието върху околната среда или за засилване на кръговостта. Тези твърдения следва да бъдат обосновавани в съответствие с правилата, приложими за всички изрични твърдения за екологосъобразност.

(23) Информацията, използвана за обосноваване на изрични твърдения за околната среда, следва да има научна основа, като особено внимание се обръща на всеки пропуск в разглеждането на определени видове въздействие върху околната среда или екологични аспекти.

(24) Методите за определяне на отпечатъка върху околната среда могат да се използват в подкрепа на обосноваването на изрични твърдения за екологосъобразност, отнасящи се до конкретни въздействия през целия жизнен цикъл, обхванати от методите, при условие че с тези методи се обхващат изцяло съответните за продуктовата категория видове въздействие и не се пропускат важни примери за въздействие върху околната среда. Методите обхващат 16 вида въздействие върху околната среда, включително изменението на климата, както и въздействие във връзка с водите, въздуха, почвите, ресурсите, земеползването и токсичността.

(25) Обстоятелството, че едно или друго значително въздействие на даден продукт върху околната среда не е обхванато от нито една от 16-те категории въздействие съгласно методите за определяне на отпечатъка върху околната среда, не следва да оправдава липсата на разглеждане на въпросното въздействие. Икономическият субект, който заяви изрично твърдение за екологосъобразност по отношение на такава група продукти, следва да бъде длъжен да полага дължима грижа, за да намери данни в подкрепа на това твърдение. Например икономически субект, който заяви изрично твърдение за екологосъобразност за продукт от риболов, както е определен в член 5 от

Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета[16], следва да има задължението да полага дължима грижа, за да намери данни, обосноваващи устойчивостта на целевия рибен запас. За тази цел може да се използват оценки на запасите, изготвени от Международния съвет за изследване на морето или от други подобни органи за оценка на запасите.

(26) Освен това все още не съществува надеждна методика за оценка на въздействието върху околната среда през целия жизнен цикъл, свързано с отделянето на пластмасови микрочастици. Ако обаче отделянето на такива микрочастици допринася за значително въздействие върху околната среда, което не е обект на дадено твърдение, търговецът, който заявява твърдение по друг аспект, следва не да пренебрегва това въздействие, а да вземе предвид наличната информация и да осъвремени оценката, след като станат налични широко признати научни данни.

(27) Потребителите могат да бъдат подведени и от изрични твърдения за екологосъобразност, с които се заявява или внушава, че даден продукт или търговец оказва по-малко или повече въздействия върху околната среда или има по-добри или по-лоши екологични характеристики в сравнение с други продукти или търговци („сравнителни твърдения за екологосъобразност“). Без да се засяга прилагането, когато е приложимо, на Директива 2006/114/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[17], за да се осигури достъп на потребителите до надеждна информация е необходимо да се гарантира възможност сравнителните твърдения за екологосъобразност да бъдат сравнявани по подходящ начин. Например, ако са избрани показатели за едни и същи аспекти на околната среда, но се използват различни формули за количествено определяне на тези показатели, тогава извършването на сравнения става невъзможно и следователно съществува риск от подвеждане на потребителите. В случай че двама търговци поддържат твърдение за екологосъобразност, отнасящо се до изменението на климата, като единият е разгледал само преките, а другият — както преките, така и непреките въздействия върху околната среда, тези резултати не са сравними. Освен това решението да се извърши сравнение само на определени етапи от жизнения цикъл на продукта може да доведе до подвеждащи твърдения, ако не е взето прозрачно. За сравнителното твърдение за екологосъобразност трябва също да се гарантира, че когато продуктите са с много различни суровини, видове употреба и технологични вериги, например пластмасите на биологична основа и пластмасите от изкопаеми суровини, за всички тези продукти са взети предвид най-важните етапи от жизнения цикъл. Например селското или горското стопанство е от значение за пластмасите на биологична основа, докато добивът на суров нефт е от значение за пластмасите от изкопаеми суровини, а въпросът дали съответна част от продукта се депонира в депо за отпадъци е много важен за пластмасите, които се разграждат добре в условията на депото за отпадъци, но невинаги е толкова важен за пластмасите, които не се разграждат в такива условия.

---

16 Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 година относно общата организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури, за изменение на регламенти (ЕО) № 1184/2006 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета (ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 1).

17 Директива 2006/114/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 година относно заблуждаващата и сравнителната реклама (ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 21).

(28) При определянето на изискванията за обосноваване и съобщаване на изрични твърдения за екологосъобразност, включително чрез приети от Комисията делегирани актове, следва да се вземат предвид трудностите, които търговците може да срещнат при събирането на информация от участниците по цялата верига на създаване на стойност или за целия жизнен цикъл на продукта, особено за услугите или когато няма достатъчно научни данни. Това е важно например за услуги като електронните съобщителни услуги, за които понякога е трудно да се определят обхватът и границите на системата, например къде започва и къде завършва жизненият цикъл, още повече ако веригите за доставка са сложни и нестабилни, като в случаите, когато голяма част от оборудването или компонентите се произвежда от множество предприятия извън ЕС, поради което информацията за устойчивостта невинаги е леснодостъпна за съответните търговци от ЕС.

(29) По отношение на някои сектори или на някои продукти или търговци може да се предположи наличието на значително въздействие върху околната среда или екологични аспекти, но е възможно все още да няма признат научен метод за пълна оценка на въздействието върху околната среда и на екологичните аспекти. За такива случаи и докато се полагат усилия за разработване на методи и събиране на данни, които да позволят оценяването на съответното въздействие върху околната среда или на екологичните аспекти по отношение на тези сектори, търговци или продукти, търговците следва да могат да популяризират усилията си за устойчивост чрез публикуване, включително на своите уебсайтове, на отчети на дружеството във връзка с устойчивостта и докладване на факти, свързани с показателите за ефективност на дружеството и с неговата работа за намаляване на потреблението на енергия. Благодарение на тази гъвкавост ще може да се поддържат и увеличават стимулите на тези сектори или търговци да продължават усилията си за разработване на общи екологични оценки съгласно настоящата директива, като същевременно се осигури необходимото време за приключване на тази дейност.

(30) Докато, от една страна, нелоялните търговски практики, включително заблуждаващите твърдения за екологосъобразност, са забранени за всички търговци съгласно Директива 2005/29/ЕО[18], от друга страна, административната тежест за най-малките дружества, свързана с обосноваването и проверката на твърденията за екологосъобразност, може да е непропорционална и следва да се избягва. За тази цел микропредприятията следва да бъдат освободени от изискванията за обосноваване по членове 3 и 4, освен ако не желаят да получат сертификат за съответствие на изрични твърдения за екологосъобразност, който да бъде признат от компетентните органи в целия Съюз.

(31) С цел да се отговори както на потребностите на търговците по отношение на динамичните маркетингови стратегии, така и на потребностите на потребителите от по-подробна и по-точна информация за екологосъобразност, Комисията може да приема делегирани актове за допълване на разпоредбите относно

[18] Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 година относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета („Директива за нелоялни търговски практики“) (ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 22), както е изменена.

обосноваването на изрични твърдения за околната среда, с които допълнително се уточняват критериите за обосноваване на определени твърдения (например твърдения, свързани с климата, включително твърдения за компенсации, „неутралност по отношение на климата“ или подобни, пригодност за рециклиране и съдържание на рециклирани материали). Комисията следва да бъде оправомощена да установява допълнителни правила за измерване и изчисляване на въздействието върху околната среда, екологичните аспекти и екологичните характеристики, като определя кои дейности, процеси, материали, емисии или видове употреба на продукта или търговеца допринасят значително или не могат да допринесат за съответното въздействие върху околната среда и за екологичните аспекти, като посочва екологичните аспекти и случаите на въздействие върху околната среда, за които следва да се използва първична информация, и установява критериите за оценка на точността на първичната и производната информация. Макар че в повечето случаи Комисията ще преценява необходимостта от приемане на тези правила едва след като получи резултатите от мониторинга на развитието на твърденията за екологосъобразност на пазара на Съюза, за някои видове твърдения може да се наложи Комисията да приеме допълнителни правила, преди да са получени резултатите от този мониторинг. Такива допълнителни актове може да е необходимо да се приемат например в случай на твърдения, свързани с климата, с цел да се задействат разпоредбите за обосноваване на твърденията, основани на компенсации.

(32) В Препоръка (ЕС) 2021/2279 на Комисията се съдържат насоки за измерването на екологосъобразността през целия жизнен цикъл на конкретни продукти или организации и за разработването за правила за проучване на отпечатъка върху околната среда на категории продукти (ППООСКП) и на секторни правила за проучване на организационния отпечатък върху околната среда (СППООС), които позволяват продуктите да бъдат сравнявани с референтни показатели. Такива правила за конкретни категории продукти или търговци може да се използват при обосноваването на твърдения в съответствие с изискванията на настоящата директива. Поради това Комисията следва да бъде оправомощена да приема делегирани актове за установяване на специфични правила за определени продуктови групи или сектори, когато това може да има добавена стойност. Ако обаче методът за определяне на отпечатъка на продукта върху околната среда все още не обхваща категория от видове въздействие, която е от значение за дадена продуктова група, ППООСКП може да бъдат приемани само след добавянето на новите съответни категории въздействие върху околната среда. Що се отнася до морския риболов, в ППООСКП следва да се отразяват например категориите въздействие върху околната среда, които са специфични за риболова, по-специално устойчивостта на целевия запас. Що се отнася до космическото пространство, в ППООСКП следва да се отразяват категориите въздействие върху околната среда, които са специфични за отбраната и космическото пространство, включително използването на орбиталното пространство. Що се отнася до храните и селскостопанските продукти, преди да може да се разгледа възможността за приемане на ППООСКП, следва да бъдат интегрирани също така елементи като например биологичното разнообразие и опазването на природата, както и земеделските практики, включително положителните вторични ефекти от екстензивното земеделие и хуманното отношение към животните. Що се отнася до текстилните изделия, преди да може да се разгледа възможността за приемане на ППООСКП, следва да се определи

как в ППООСКП ще се отразява например отделянето на пластмасови микрочастици.

(33) Тъй като Директива 2005/29/ЕО вече се прилага за заблуждаващи твърдения за екологосъобразност, тя дава възможност на националните съдилища и административните органи да спират и забраняват такива твърдения. Например, за да отговарят на изискванията на Директива 2005/29/ЕО, твърденията за екологосъобразност следва да се отнасят само до аспекти, които са от значение за въздействието на продукта или търговеца върху околната среда. Следва също така да има яснота и недвусмисленост по отношение на това за кои аспекти на продукта или търговеца се отнасят твърденията за екологосъобразност, като в тях не следва да се пропуска или спестява важна информация за екологичните характеристики на продукта или търговеца, която е необходима на потребителите, за да направят информиран избор. Формулировката, изображенията и цялостното представяне на продукта, включително оформлението, избраните цветове, изображения, картини, звуци, символи или маркировки, включени в твърдението за екологосъобразност, следва да представят вярно и точно размера на постигнатите ползи за околната среда и да не показват тези ползи в преувеличен вид.

(34) Когато изричното твърдение за екологосъобразност се отнася до краен продукт и съответното въздействие върху околната среда или екологични аспекти на този продукт се проявява на етапа на употреба, и потребителите могат да повлияят на въздействието върху околната среда или на екологичните аспекти чрез подходящо поведение, например чрез правилно разделяне на отпадъците или чрез модели на употреба, влияещи върху дълготрайността на продукта, твърденията следва да включват и информация, с която на потребителите се обяснява как собственото им поведение може да допринесе положително за опазването на околната среда.

(35) С цел да се улеснят потребителите при избора на по-устойчиви продукти и да се стимулират усилията на търговците да намаляват собственото си въздействие върху околната среда, когато съобщеното твърдение се отнася до бъдещи екологични характеристики, то следва да се основава преди всичко на подобрения в собствените дейности и вериги на създаване на стойност на търговеца, а не да се разчита на компенсиране на емисии на парникови газове или друго въздействие върху околната среда.

(36) Потребителите следва да имат лесен достъп до информацията за продукта или търговеца, който е обект на изрично твърдение за екологосъобразност, а също и до информацията, с която се обосновава това твърдение. Тази информация трябва да е съобразена с нуждите на по-възрастните потребители. За тази цел търговците следва или да предоставят тази информация във физически вид, или да посочат хипервръзка, QR код или еквивалентна препратка към уебсайт, на който е предоставена по-подробна информация относно обосновката на изричното твърдение за екологосъобразност на поне един от официалните езици на държавата членка, в която е заявено твърдението. За да се улесни прилагането на настоящата директива, хипервръзката, QR кодът или еквивалентната препратка следва също така да осигуряват лесен достъп до сертификата за съответствие, отнасящ се до обосновката на изричното твърдение за екологосъобразност, както и до данните за контакт с проверяващия орган, който е изготвил този сертификат.

(37) За да не възникнат потенциално непропорционални последици за микропредприятията, най-малките предприятия следва да бъдат освободени от изискванията на член 5, свързани с информацията за обосноваването на изрични твърдения за екологосъобразност, освен ако тези предприятия не желаят да получат сертификат за съответствие на изрично твърдение за екологосъобразност, който ще бъде признат от компетентните органи в целия Съюз.

(38) Когато Комисията приема делегирани актове за допълване на разпоредбите относно обосноваването на изрични твърдения за екологосъобразност, може да се наложи да се допълнят и разпоредбите относно съобщаването на такива твърдения. Например, в случай че за определена група продукти или сектор са установени специфични и основани на жизнения цикъл правила за обосноваването на изрични твърдения за екологосъобразност, може да се наложи добавянето на допълнителни правила за представяне на въздействието върху околната среда, оценени въз основа на тези правила, като се изисква до обобщения показател за общите екологични характеристики да се представят три основни вида въздействие, върху околната среда. За тази цел Комисията следва да бъде оправомощена да приема делегирани актове, с които се допълват разпоредбите относно съобщаването на изрични твърдения за екологосъобразност.

(39) Понастоящем на пазара на Съюза се използват над 200 екомаркировки. Те се различават съществено по отношение на начина на функциониране, например по отношение на прозрачността и изчерпателността на използваните стандарти или методи, честотата на преразглеждане или нивото на одитиране или проверка. Тези разлики оказват влияние върху надеждността на информацията, която се съобщава с екомаркировките. Докато от една страна твърденията, основани на екомаркировката на ЕС или на еквивалентните на нея национални маркировки, се характеризират със солидна научна основа, прозрачно разработване на критерии и изисквания за изпитване, проверка от трета страна и редовен мониторинг, от друга страна данните показват, че много от съществуващите понастоящем екомаркировки на пазара на ЕС са подвеждащи. По-специално за много екомаркировки липсват задоволителни процедури за проверка. Поради това изричните твърдения за екологосъобразност, заявени с екомаркировките, следва да се основават на схема за сертифициране.

(40) В случаите, когато дадена екомаркировка включва търговско съобщение към потребителите, с което се внушава или създава впечатлението, че даден продукт има положително или няма никакво въздействие върху околната среда или увреждa околната среда по-малко в сравнение с конкурентните продукти без тази маркировка, въпросната екомаркировка също представлява твърдение за екологосъобразност. От това следва, че за съдържанието на тези екомаркировки следва да се прилагат изискванията за обосноваване и съобщаване на изрични твърдения за екологосъобразност.

(41) Екомаркировките често са насочени към това на потребителите да се представи обобщена оценка, изразяваща кумулативното въздействие върху околната среда на продуктите или търговците, за да се даде възможност за пряко сравнение между отделните продукти или търговци. Тези обобщени оценки обаче представляват риск от подвеждане на потребителите, тъй като с обобщения показател се създава възможност за „разреждане“ на отрицателното въздействие върху околната среда на някои аспекти на продукта с по-положително

въздействие върху околната среда на други аспекти на продукта. Освен това, когато са разработени от различни оператори, тези маркировки обикновено се различават по отношение на специфичната методика, залегнала в основата на обобщената оценка, като например разглежданото въздействие върху околната среда или тегловните коефициенти, определени за различните случаи на въздействие. В резултат на това един и същ продукт може да получи различна оценка или рейтинг в зависимост от схемата. Този проблем възниква по отношение на схеми, установени в Съюза и в трети държави. Това допринася за разпокъсването на вътрешния пазар, създава риск от поставяне на по-малките дружества в неизгодно положение и вероятно ще доведе до допълнително подвеждане на потребителите и намаляване на доверието им в екомаркировките. За да се избегне този риск и да се осигури по-добра хармонизация в рамките на единния пазар, изричните твърдения за екологосъобразност, включително екомаркировките, основани на обобщена оценка, представяща кумулативното въздействие на определени продукти или търговци върху околната среда, не следва да се считат за достатъчно обосновани, освен ако тези обобщени оценки не са изготвени въз основа на правила на Съюза, включително делегираните актове, които Комисията е оправомощена да приема съгласно настоящата директива, в резултат на което ще има хармонизирани за целия Съюз схеми за всички продукти или за конкретна продуктова група, основани на единна методика, за да се гарантира съгласуваност и съпоставимост.

(42) В съответствие с предложението за директива относно предоставянето на повече права на потребителите за екологичния преход, с което се изменя Директива 2005/29/ЕО, поставянето на маркировка за устойчивост, която не се основава на схема за сертифициране или не е установена от публични органи, представлява нелоялна търговска практика при всички обстоятелства. Това означава, че са забранени „самосертифицираните“ маркировки за устойчивост, при които липсва проверка и редовен мониторинг от трета страна по отношение на съответствието с базовите изисквания на маркировката за устойчивост.

(43) С цел да се противодейства на подвеждащите изрични твърдения за екологосъобразност, съобщавани под формата на екомаркировки, както и да се повиши доверието на потребителите в тези маркировки, в настоящата директива следва да се установят критерии за управление, на които трябва да отговарят всички схеми за екомаркировки, като по този начин се допълнят изискванията, определени в посоченото предложение за изменение на Директива 2005/29/ЕО.

(44) С цел да се избегне по-нататъшното създаване на прекалено много национални или регионални официално признати схеми за екологични маркировка („екомаркировки“) тип I по EN ISO 14024 и на други схеми за екомаркировки, както и да се осигури по-голяма хармонизация на вътрешния пазар, нови национални или регионални схеми за екомаркировки следва да се разработват само съгласно правото на Съюза. Независимо от това държавите членки могат да поискат от Комисията да разгледа възможността за разработване на схеми за публични маркировки на равнището на Съюза за продуктови групи или сектори, когато такива маркировки все още не са уредени в правото на Съюза и ако хармонизирането би внесло добавена стойност в усилията за ефикасно постигане на целите в областта на устойчивостта и вътрешния пазар.

(45) За да не се създават ненужни пречки пред международната търговия и за да се осигури третиране наравно с публичните схеми, установени в Съюза, на

публичните органи извън Съюза, които създават нови схеми за маркировки, следва да е позволено да поискат от Комисията одобрение за използването на маркировката на пазара на Съюза. Одобрението следва да зависи от приноса на схемата за постигане на целите на настоящата директива и от това схемите да показват добавена стойност по отношение на екологичната амбициозност и обхвата на въздействието върху околната среда и на продуктовата група или сектора, и да отговарят на всички изисквания на настоящата директива.

(46) Схемите за екомаркировки, установени от частни оператори, ако са твърде много и се припокриват по отношение на обхвата, могат да доведат до объркване на потребителите или да намалят доверието им в екомаркировките. Поради това държавите членки следва да разрешават установяването на нови схеми за екомаркировки от частни оператори само при условие, че те предлагат значителна добавена стойност в сравнение със съществуващите национални или регионални схеми по отношение на екологичната амбициозност на критериите за предоставяне на маркировката, обхвата на съответните въздействия върху околната среда и изчерпателността на базовата оценка. Държавите членки следва да установят процедура за одобряване на нови схеми за екомаркировки, която да е основана на сертификат за съответствие, изготвен от независим проверител. Това следва да се прилага за схеми, установени в Съюза и извън него.

(47) За да се осигури правна сигурност и да се улесни правоприлагането на разпоредбите относно новите национални и регионални официално признати схеми за екомаркировки на околната среда и новите частни схеми за маркировки, Комисията следва да публикува списък на съответните схеми, които могат да продължат да се прилагат на пазара на Съюза или да навлязат на пазара на Съюза.

(48) С цел да се осигури хармонизиран подход на държавите членки към оценяването и одобряването на схеми за екомаркировки, разработени от частни оператори, както и за да се установи процедура за одобряване от Комисията на схеми, установени и предложени от публични органи извън Съюза, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия за приемане на общи правила, с които се определят подробни изисквания за одобряването на съответните схеми за екомаркировки, формата и съдържанието на удостоверителните документи и процедурните правила за одобряване на такива схеми. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета[19].

(49) От съществено значение е изричните твърдения за екологосъобразност да отразяват правилно екологичните характеристики и въздействието върху околната среда, които са обхванати от твърдението, и да са съобразени с най-новите научни данни. Поради това държавите членки следва да гарантират, че поддържащият твърденията търговец извършва преглед и осъвременяване на обосновката и съобщаването на твърденията най-малко на всеки пет години, за да осигури тяхното съответствие с изискванията на настоящата директива.

[19] Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 година за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

(50) За да се гарантира надеждността на изричните твърдения за екологосъобразност, е необходимо държавите членки да установят процедура за проверка на съответствието с изискванията по настоящата директива на обосновката и съобщаването на изричните твърдения за екологосъобразност, включително на екомаркировките или на схемите за екомаркировки.

(51) За да могат компетентните органи да контролират по-ефективно прилагането на разпоредбите на настоящата директива и да предотвратяват в максимална степен появата на пазара на необосновани изрични твърдения за екологосъобразност, включително екомаркировки, проверяващите органи, като спазват хармонизираните изисквания, установени с настоящата директива, следва да проверяват дали използваната за обосноваване информация и съобщаването на изричните твърдения за екологосъобразност са в съответствие с изискванията на настоящата директива. За да не се допусне заблуждаване на потребителите, проверката следва да се извършва във всички случаи преди публичното обявяване на твърденията за екологосъобразност или поставянето на екомаркировки. Ако е целесъобразно, проверяващият орган може да посочи няколко начина за съобщаване на изричното твърдение за екологосъобразност, които отговарят на изискванията на настоящата директива, за да се избегне необходимостта от постоянно повторно сертифициране, в случай че начинът на съобщаване бъде леко видоизменен, без това да влияе на съответствието с изискванията на настоящата директива. За да се улесни спазването от страна на търговците на правилата за обосноваване и съобщаване на изрични твърдения за екологосъобразност, включително на екомаркировките, при проверката следва да се вземат предвид естеството и съдържанието на твърдението или екомаркировката, включително дали те изглеждат нелоялни по смисъла на Директива 2005/29/ЕО.

(52) За да се осигури на търговците правна сигурност в целия вътрешен пазар по отношение на съответствието на изричните твърдения за екологосъобразност с изискванията на настоящата директива, сертификатът за съответствие следва да се признава от компетентните органи в целия Съюз. На микропредприятията следва да е позволено да поискат такъв сертификат, ако желаят да сертифицират твърденията си в съответствие с изискванията на настоящата директива и да се възползват от признаването на сертификата в целия Съюз. Наличието на сертификат за съответствие обаче не следва да предопределя оценката на твърдението за екологосъобразност от публичните органи или съдилищата, които осигуряват изпълнението на Директива 2005/29/ЕО.

(53) С цел да се осигурят еднакви условия по отношение на разпоредбите за проверяване на изрични твърдения за екологосъобразност и схеми за екомаркировки и да се улесни изпълнението на разпоредбите относно проверката по настоящата директива, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия за приемане на общ образец на сертификатите за съответствие и техническите средства за издаване на такива сертификати. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета[20].

[20] Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 година за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна

(54) Малките и средните предприятия (МСП) следва да могат да се възползват от възможностите, които предоставя пазарът на по-устойчиви продукти, но за тях може да възникнат пропорционално по-високи разходи и трудности, свързани с някои от изискванията за обосноваване и проверяване на изричните твърдения за екологосъобразност. Държавите членки следва да предоставят подходяща информация и да повишават осведомеността относно начините за спазване на изискванията на настоящата директива, да осигуряват целенасочено и специализирано обучение и да предоставят конкретна помощ и подкрепа, включително финансова, на МСП, които желаят да поддържат изрични твърдения за екологосъобразност по отношение на своите продукти или дейности. Действията на държавите членки следва да се предприемат при спазване на приложимите правила за държавна помощ.

(55) За да се осигурят еднакви условия на пазара на Съюза, когато твърденията за екологосъобразност на даден продукт или търговец се основават на надеждна, сравнима и проверима информация, е необходимо да се установят общи правила за въвеждане в действие и привеждане в съответствие.

(56) За да се гарантира постигането на целите на настоящата директива и ефективното прилагане на изискванията, държавите членки следва да определят свои компетентни органи, които да отговарят за прилагането и принудителното изпълнение на настоящата директива. С оглед обаче на тясното взаимно допълване на членове 5 и 6 от настоящата директива с разпоредбите на Директива 2005/29/ЕО, държавите членки следва също да имат възможност да възложат въвеждането им в действие на своята територия на същите компетентни органи, които отговарят за въвеждането в действие на Директива 2005/29/ЕО. За да се осигури последователност, когато държавите членки изберат тази възможност, те следва да могат да разчитат на средствата и правомощията за въвеждане в действие, които са установили в съответствие с член 11 от Директива 2005/29/ЕО, като дерогация от правилата за въвеждане в действие, установени в настоящата директива. В случаите, когато на тяхната територия е определен повече от един компетентен орган, както и за да се гарантира ефективното изпълнение на задълженията на компетентните органи, държавите членки следва да осигурят тясно сътрудничество между всички определени компетентни органи.

(57) Без да се засягат правомощията, които вече са предоставени на органите за защита на потребителите с Регламент (ЕС) 2017/2394[21], компетентните органи следва да разполагат с минимален комплект от правомощия за разследване и въвеждане в действие с цел да се гарантира спазването на настоящата директива, по-бързото и по-ефективно сътрудничество между тях и възпирането на участниците на пазара от нарушаване на директивата. Тези правомощия следва да бъдат достатъчни за ефективното справяне с предизвикателствата пред прилагането на законодателството в електронната търговия и цифровата среда и

на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

[21] Регламент (ЕС) 2017/2394 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 година относно сътрудничеството между националните органи, отговорни за прилагането на законодателството за защита на потребителите и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ L 345, 27.12.2017 г., стр. 1).

за предотвратяване на възможността неспазващи изискванията участници на пазара да използват пропуските в системата за прилагане на законодателството, като се преместят в държави членки, в които е вероятно компетентните органи да не са толкова подготвени за справяне с незаконните практики.

(58) Компетентните органи следва да могат да използват всички факти и обстоятелства по случая като доказателства за целите на своето разследване.

(59) С цел да се предотврати появата на подвеждащи и необосновани изрични твърдения за екологосъобразност на пазара на Съюза, компетентните органи следва да извършват редовни проверки на заявените изрични твърдения за екологосъобразност и на прилаганите схеми за екомаркировки, за да установят дали се изпълняват изискванията, определени в настоящата директива.

(60) Когато компетентните органи установят нарушение на изискванията на настоящата директива, те следва да извършат оценка и въз основа на резултатите от нея да уведомят търговеца за установеното нарушение и да изискат от него да предприеме корективни действия. За да се ограничи в максимална степен подвеждащото влияние, което несъответстващото изрично твърдение за екологосъобразност или несъответстващата схема за екомаркировки оказва върху потребителите, компетентните органи следва да изискват от търговеца да предприеме ефективни и бързи действия за отстраняване на нарушението. Изискваните корективни действия следва да бъдат пропорционални на установеното нарушение и очакваните вредни последици от него за потребителите.

(61) Когато нарушението не е ограничено до националната им територия и изричното твърдение за екологосъобразност е разпространено между търговци, компетентните органи следва да информират другите държави членки за резултатите от извършената от тях оценка и за всички действия, които са изискали от носещия отговорност търговец да предприеме.

(62) Когато разполагат със съответната информация, компетентните органи следва също така да извършват проверки на изрични твърдения за екологосъобразност на пазара на Съюза, като основават действията си на такава информация, включително на обосновани сигнали, подадени от трети страни. Третите страни, които подават сигнали, трябва да могат да докажат достатъчен интерес или да обосноват нарушаването на дадено право.

(63) За да се гарантира ефективното възпиране на търговците от неспазване на изискванията на настоящата директива, държавите членки следва да установят правила за санкциите, приложими при нарушения на настоящата директива и да осигурят прилагането на тези правила. Предвидените санкции следва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. За да се способства за по-последователно прилагане на санкциите, е необходимо да се установят общи, неизчерпателни критерии за определяне на вида и размера на санкциите, които да се налагат в случай на нарушения. Тези критерии следва да включват, наред с другото, естеството и тежестта на нарушението, както и придобитите от него икономически ползи с цел тези ползи да бъдат отнети от носещите отговорност лица.

(64) При определянето на санкции и мерки по отношение на нарушенията държавите членки следва да имат предвид, с оглед на тежестта на нарушението, необходимостта от това размерът на глобата да осигурява отнемането от

неспазилия изискванията търговец на икономическата полза, придобита в резултат на използването на подвеждащо или необосновано изрично твърдение за екологосъобразност или на несъответстваща на изискванията схема за екомаркировки, включително в случаите на повторни нарушения. Поради това предвидените от държавите членки мерки по отношение на нарушенията следва да включват и конфискуване от търговеца на съответния продукт или на приходите от сделки, опорочени от това нарушение, или временно изключване или забрана за пускане на продукти или предоставяне на услуги на пазара на Съюза. Водещ критерий за мерките, предприемани от правоприлагащите органи, следва да бъде тежестта на нарушението. Максималният размер на глобите следва да има възпиращ ефект и да възлиза най-малко на 4 % от общия годишен оборот на търговеца в съответната държава членка или държави членки в случай на широко разпространени нарушения, които обхващат целия Съюз, които са обект на координирани разследвания и правоприлагащи мерки в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/2394[22].

(65) При приемането на делегирани актове съгласно член 290 от ДФЕС е особено важно Комисията да провежда по време на подготвителната си работа подходящи консултации, включително на експертно равнище, в съответствие с принципите, заложени в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество[23]. По-специално с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

(66) За да се прецени доколко законодателството води до постигането на заложените в него цели, Комисията следва да извърши оценка на настоящата директива и да представи на Европейския парламент и на Съвета доклад за основните констатации. За да се осигурят данни за оценката на настоящата директива, държавите членки следва редовно да събират информация за прилагането на директивата и веднъж годишно да предоставят тази информация на Комисията.

(67) Когато въз основа на резултатите от мониторинга и оценката на настоящата директива Комисията приеме за целесъобразно да предложи преразглеждане на директивата, следва да се разгледат и изпълнимостта и целесъобразността на допълнителни разпоредби за задължително използване на общ метод за обосноваване на изрични твърдения за екологосъобразност, за разширяване на забраната за твърдения за екологосъобразност за продукти, съдържащи опасни вещества, освен когато употребата им се счита за съществена за обществото, или за по-нататъшна хармонизация по отношение на изискванията за обосноваване на твърдения за екологосъобразност, отнасящи се до конкретни екологични аспекти или видове въздействие върху околната среда.

(68) Употребата на най-вредните вещества, и по-специално в потребителски продукти, следва в крайна сметка да бъде постепенно преустановена в Съюза, за

[22] Регламент (ЕС) 2017/2394 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 година относно сътрудничеството между националните органи, отговорни за прилагането на законодателството за защита на потребителите и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ L 345, 27.12.2017 г., стр. 1).

[23] ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

да се избегне и предотврати настъпването на значителни вреди за здравето на човека и за околната среда. С разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета[24] се забранява при етикетирането на смеси и вещества, съдържащи опасни химикали, да се използват изрази като „нетоксичен“, „безвреден“, „незамърсяващ“, „екологичен“ или други, посочващи, че веществото или сместа не са опасни, както и всички други изрази, които са несъвместими с класификацията на това вещество или смес. От държавите членки се изисква да гарантират изпълнението на това задължение. В съответствие с ангажимента, поет със Стратегията за устойчивост в областта на химикалите, Комисията ще определи критерии за основните видове употреба, за да се направлява прилагането на стратегията в съответното законодателство на Съюза. .

(69) Тъй като целите на настоящата директива — а именно да се подобри функционирането на вътрешния пазар както за икономическите субекти, които извършват дейност на вътрешния пазар, така и за потребителите, които разчитат на твърдения за екологосъобразност — не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради техния мащаб и последици могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, установен в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, установен в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.

(70) Съгласно Съвместната политическа декларация от 28 септември 2011 г. на държавите членки и на Комисията относно обяснителните документи[25] държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, с които се обяснява връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят смята, че предоставянето на тези документи е обосновано.

(71) Приложението към Регламент (ЕС) № 1024/2012 на Европейския парламент и на Съвета[26] следва да бъде допълнено с позоваване на настоящата директива, за да се улесни административното сътрудничество между компетентните органи посредством Информационната система за вътрешния пазар.

(72) Приложението към Регламент (ЕС) 2017/2394 на Европейския парламент и на Съвета[27] следва да бъде допълнено с позоваване на настоящата директива, за да се улесни трансграничното сътрудничество по въвеждането в действие на настоящата директива.

---

[24] Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (ОВ L 353, 31.12.2008 г., стр. 1).

[25] ОВ C 369, 17.12.2011 г., стр 14.

[26] Регламент (ЕС) № 1024/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 година относно административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар и за отмяна на Решение 2008/49/ЕО на Комисията („Регламент за ИСВП“) (ОВ L 316, 14.11.2012 г., стр. 1).

[27] ОВ L 345, 27.12.2017 г., стр. 1.

(73) Приложение I към Директива (ЕС) 2020/1828 на Европейския парламент и на Съвета[28] следва да бъде изменено, за да включва позоваване на настоящата директива, с цел да се гарантира, че са защитени колективните интереси на потребителите, посочени в настоящата директива.

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Приложно поле

1 Настоящата директива се прилага за изрични твърдения за екологосъобразност, поддържани от търговци за продукти или търговци в рамките на търговски практики от страна на търговци към потребители.

2. Настоящата директива не се прилага за схеми за екомаркировки или за изрични твърдения за екологосъобразност, регламентирани или обосновани от правила, установени в:

а) Регламент (ЕО) № 66/2010 на Европейския парламент и на Съвета[29];

б) Регламент (ЕС) 2018/848 на Европейския парламент и на Съвета[30];

в) Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета[31];

г) Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[32];

д) Регламент (ЕС) № 305/2011 на Европейския парламент и на Съвета[33];

е) Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета[34];

ж) Регламент (ЕО) № 1221/2009 на Европейския парламент и на Съвета[35];

з) Директива 1999/94/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[36];

---

28 Директива (ЕС) 2020/1828 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2020 г. относно представителни искове за защита на колективните интереси на потребителите и за отмяна на Директива 2009/22/ЕО (ОВ L 409, 4.12.2020 г., стр. 1)

29 Регламент (ЕО) № 66/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 година относно екомаркировката на ЕС (ОВ L 27, 30.1.2010 г., стр. 1).

30 Регламент (ЕС) 2018/848 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета (ОВ L 150, 14.6.2018 г., стр. 1).

31 Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2017 година за определяне на нормативна рамка за енергийно етикетиране и за отмяна на Директива 2010/30/ЕС (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 1).

32 Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението (преработен текст) (ОВ L 285, 31.10.2009 г., стр. 10).

33 Регламент (ЕС) № 305/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2011 година за определяне на хармонизирани условия за предлагането на пазара на строителни продукти и за отмяна на Директива 89/106/ЕИО на Съвета (ОВ L 88, 4.4.2011 г., стр. 5).

34 Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 година за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93 (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 30).

35 Регламент (ЕО) № 1221/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 година относно доброволното участие на организации в Схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 761/2001 и на решения 2001/681/ЕО и 2006/193/ЕО на Комисията (ОВ L 342, 22.12.2009 г., стр. 1);

и) Регламент (ЕС) № 305/2011 на Европейския парламент и на Съвета[37];

й) Директива 2006/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[38];

к) Директива 94/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[39];

л) Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета[40];

м) Регламент (ЕС) на Европейския парламент и на Съвета[41]

н) Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[42];

о) Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[43] и други правила на Съюза, национални или международни правила, стандарти или насоки за финансовите услуги, инструменти и продукти;

п) други съществуващи или бъдещи правила на Съюза за определяне на условията, при които могат или трябва да се поддържат определени изрични твърдения за екологосъобразност, отнасящи се до определени продукти или търговци, или правила на Съюза за определяне на изисквания за оценяване или съобщаване на въздействието върху околната среда, екологичните аспекти или екологичните характеристики на определени продукти или търговци, или на условия за схеми за екомаркировки.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

(1) „твърдение за екологосъобразност“ означава твърдение за екологосъобразност съгласно определението в член 2, буква о) от Директива 2005/29/ЕО;

---

36 Директива 1999/94/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 1999 година относно наличието на потребителска информация за разхода на гориво и емисиите на CO2 по отношение на търговията с нови леки автомобили (ОВ L 12, 18.1.2000 г., стр. 16).

37 Регламент (ЕС) № 305/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2011 година за определяне на хармонизирани условия за предлагането на пазара на строителни продукти и за отмяна на Директива 89/106/ЕИО на Съвета (ОВ L 88, 4.4.2011 г., стр. 5).

38 Директива 2006/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 година относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори и за отмяна на Директива 91/157/ЕИО (ОВ L 266, 26.9.2006 г., стр. 1).

39 Директива 94/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 1994 година относно опаковките и отпадъците от опаковки (ОВ L 365, 31.12.1994 г., стр. 10).

40 Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 година за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13).

41 Регламент (ЕС).../... на Европейския парламент и на Съвета за установяване на рамка на Съюза за сертифициране на поглъщането на въглерод (ОВ L …).

42 Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 година относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1).

43 Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).

(2) „изрично твърдение за екологосъобразност“ означава твърдение за екологосъобразност, което е в текстова форма или се съдържа в екомаркировка;

(3) „търговец“ означава търговец съгласно определението в член 2, буква б) от Директива 2005/29/ЕО;

(4) „продукт“ означава продукт съгласно определението в член 2, буква в) от Директива 2005/29/ЕО;

(5) „потребител“ означава потребител съгласно определението в член 2, буква а) от Директива 2005/29/ЕО;

(6) „търговски практики от търговците към потребителите“ означава търговски практики от търговците към потребителите съгласно определението в член 2, буква г) от Директива 2005/29/ЕО;

(7) „маркировка за устойчивост“ означава маркировка за устойчивост съгласно определението в член 2, буква р) от Директива 2005/29/ЕО;

(8) „екомаркировка“ означава маркировка за устойчивост, която обхваща само или предимно екологичните аспекти на даден продукт, процес или търговец;

(9) „продуктова група“ означава съвкупност от продукти, които служат за сходни цели или са сходни по отношение на употребата, или имат сходни функционални свойства;

(10) „схема за сертифициране“ означава схема за сертифициране съгласно определението в член 2, буква т) от Директива 2005/29/ЕО;

(11) „проверка“ означава процес на оценяване на съответствието, извършван от проверяващ орган с цел да се провери дали изричните твърдения за екологосъобразност са обосновани и съобщени в съответствие с изискванията, определени в настоящата директива, или дали схемите за екомаркировки са в съответствие с настоящата директива;

(12) „верига на създаване на стойност“ означава всички дейности и процеси, които са част от жизнения цикъл на даден продукт или от дейността на търговец, включително вторичното производство;

(13) „жизнен цикъл“ означава последователните и взаимосвързани етапи от жизнения цикъл на даден продукт, които се състоят от придобиване или генериране на суровини от природни ресурси, предварителна обработка, производство, съхранение, разпространение, монтаж, използване, поддръжка, ремонт, модернизиране, обновяване, както и повторна употреба и излизане от употреба;

(14) „първична информация" означава информация, която е измерена или събрана непосредствено от търговеца от едно или повече съоръжения, които са представителни за дейностите на търговеца;

(15) „производна информация“ означава информация, която се основава на източници, различни от първичната информация, включително справки от публикации, инженерни проучвания и патенти;

(16) „общественост“ означава едно или повече физически или юридически лица, както и сдружения, търговци или групи, създадени от такива лица;

(17) „екологични характеристики“ означава показателите на определен продукт, продуктова група, търговец или сектор, свързани с екологичните аспекти или

въздействието върху околната среда на този продукт или продуктова група или на дейностите на този търговец или сектор;

(18) „екологичен аспект“ означава елемент от дейността на даден търговец или сектор или от дадени продукти или продуктови групи, който елемент взаимодейства или може да взаимодейства с околната среда;

(19) „въздействие върху околната среда“ означава всяка промяна в околната среда, независимо дали положителна или отрицателна, която изцяло или частично е резултат от дейностите на даден търговец или сектор или от продукт или група продуктова група по време на техния жизнен цикъл.

Член 3

Обосноваване на изричните твърдения за екологосъобразност

1. Държавите членки гарантират извършването от търговците на оценка за обосноваване на изричните твърдения за екологосъобразност. Тази оценка следва:

да показва дали твърдението е свързано с целия продукт, с част от продукта или с определени аспекти на продукта, или с всички дейности на търговеца или с определена част или аспект от тези дейности, в зависимост от това, което е от значение за твърдението;

да се основава на широко признати научни данни и на използването на точна информация, като също така се отчитат съответните международни стандарти;

да доказва, че въздействието върху околната среда, екологичните аспекти или екологичните характеристики, за които се отнася твърдението, са значителни от гледна точка на жизнения цикъл;

когато се поддържа твърдение за екологични характеристики, да обхваща всички екологични аспекти или случаи на въздействие върху околната среда, които са от значение за оценката на екологичните характеристики;

да показва, че твърдението не е еквивалентно на наложените със закон изисквания за продуктите в обхвата на продуктовата група или за търговците в сектора;

да предоставя информация дали продуктът или търговецът, за който се отнася твърдението, има значително по-добри показатели по отношение на въздействието върху околната среда, екологичните аспекти или екологичните характеристики, за които се отнася твърдението, отколкото е обичайната практика за продукти от съответната продуктова група или търговци в съответния сектор;

да указва дали подобряването по отношение на въздействието върху околната среда, екологичните аспекти или екологичните характеристики, за които се отнася твърдението, води до значителни вреди по отношение на свързаното с изменението на климата въздействие върху околната среда, потреблението на ресурси и кръговостта, устойчивото използване и опазването на водните и морските ресурси, замърсяването, биологичното разнообразие, екосистемите и хуманното отношение към животните;

да представя, като допълнителна информация за екологосъобразност, всички използвани компенсации за емисии на парникови газове отделно от емисиите на парникови газове, като се уточнява дали тези компенсации се отнасят до намаляване или поглъщане на емисии и се показва защо компенсациите, на които се разчита, са с

висока степен на достоверност и се отчитат правилно, за да отразяват заявеното въздействие върху климата;

да включва първичната информация, с която разполага търговецът, относно въздействието върху околната среда, екологичните аспекти или екологичните характеристики, за които се отнася твърдението;

в случаите, когато не е налична първична информация, да включва съответна производна информация за въздействието върху околната среда, екологичните аспекти или екологичните характеристики, която е представителна за конкретната верига на създаване на стойност на продукта или търговеца, за който се отнася твърдението.

2. Когато е доказано, че от една страна съществува значително въздействие върху околната среда, което не е обект на твърдението, но друга страна липсват широко признати научни данни за извършване на оценката, посочена в параграф 1, буква в), търговецът, който поддържа твърдението по отношение на друг аспект, взема предвид наличната информация, и при необходимост осъвременява оценката в съответствие с параграф 1, след като станат налични широко признати научни данни.

3. Изискванията по настоящия член не се прилагат за търговци, които са микропредприятия по смисъла на Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията[44], освен ако не поискат проверка с цел да получат сертификат за съответствие в съответствие с член 10.

4. Когато при редовния мониторинг на развитието на твърденията за екологосъобразност съгласно с член 20 се установят разлики в прилагането на изискванията по параграф 1 за конкретни твърдения и тези разлики създават пречки за функционирането на вътрешния пазар, или когато Комисията установи, че вследствие на липсата на изисквания за конкретни твърдения възникват множество случаи на заблуждаване на потребителите, Комисията може, в съответствие с член 18, да приема делегирани актове за допълване на изискванията за обосноваване на изричните твърдения за екологосъобразност, установени в параграф 1, като:

определя правилата за оценяване на екологичните аспекти, въздействието върху околната среда и екологичните характеристики, включително като определя дейностите, процесите, материалите, емисиите или употребата на даден продукт, които допринасят значително или не могат да допринесат за съответните екологични въздействия, екологични аспекти или екологични характеристики;

определя екологичните аспекти или въздействието върху околната среда, за които задължително се предоставя първична информация, а също и критерии, въз основа на които може да се оцени точността на първичната информация и производната информация; или

установява специфични, основани на жизнения цикъл правила за обосноваване на изрични твърдения за екологосъобразност за определени продуктови групи и сектори.

5. Когато определя по-подробно изискванията за обосноваване на изричните твърдения за екологосъобразност в съответствие с предходния параграф,

---

[44] Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

Комисията взема предвид научна или друга налична техническа информация, включително съответните международни стандарти, и ако е уместно се съобразява със следното:

особеностите на секторите и продуктите, за които се изисква специфичен методически подход;

потенциалния принос на конкретни продуктови групи или сектори за постигане на целите на Съюза в областта на климата и околната среда;

всяка важна информация, произтичаща от законодателството на Съюза;

степента, в която информацията и данните за извършване на оценката са лесно достъпни и използваеми от малките и средните предприятия (МСП).

Член 4

Обосноваване на съпоставителните твърдения за екологосъобразност

1. Обосновката на изрични твърдения за екологосъобразност, с които се заявява или внушава, че даден продукт или търговец има по-малко въздействие върху околната среда или по-добри екологични характеристики от други продукти или търговци („сравнителни твърдения за екологосъобразност“), освен изискванията, посочени в член 3, трябва да отговаря на следните изисквания:

информацията и данните, използвани за оценка на въздействието върху околната среда, екологичните аспекти или екологичните характеристики на продуктите или търговците, които са обект на сравнението, трябва са еквивалентни на информацията и данните, използвани за оценка на въздействието върху околната среда, екологичните аспекти или екологичните характеристики на продукта или търговеца, за който се отнася твърдението;

данните, използвани за оценка на въздействието върху околната среда, екологичните аспекти или екологичните характеристики на продуктите или търговците, трябва са генерирани или получени по еквивалентен начин като данните, използвани за оценка на въздействието върху околната среда, екологичните аспекти или екологичните характеристики на продуктите или търговците, които са обект на сравнението;

етапите от веригата на създаване на стойност трябва да са обхванати по еквивалентен начин за сравняваните продукти и търговци, като се гарантира, че са взети предвид най-важните етапи за всички продукти и търговци;

обхватът на въздействието върху околната среда, екологичните аспекти или екологичните характеристики трябва да е еквивалентен за сравняваните продукти и търговци, като се гарантира, че за всички продукти и търговци се вземат предвид най-значимите случаи на въздействие върху околната среда, екологични аспекти или екологични характеристики;

използваните за сравнението допускания трябва да са установени по еквивалентен начин за сравняваните продукти и търговци.

2. Когато сравнителното твърдение за екологосъобразност се отнася до подобрение по отношение на въздействието върху околната среда, екологичните аспекти или екологичните характеристики на продукта — обект на твърдението, в сравнение с въздействието върху околната среда, екологичните аспекти или екологичните характеристики на друг продукт на

същия търговец, на конкурентен търговец, който вече не е активен на пазара или на търговец, който вече не продава на потребителите, в обосновката на твърдението се обяснява влиянието на това подобрение върху други съответни въздействия върху околната среда, екологични аспекти или екологични характеристики на продукта — обект на твърдението, като ясно се посочва спрямо коя базова година се извършва сравнението.

3. Изискванията по настоящия член не се прилагат за търговци, които са микропредприятия по смисъла на Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията[45], освен ако те поискат проверка с цел да получат сертификат за съответствие в съответствие с член 10.

Член 5

Съобщаване на изричните твърдения за екологосъобразност

1. Държавите членки гарантират, че търговецът е длъжен да съобщава изричното твърдение за екологосъобразност в съответствие с изискванията, посочени в настоящия член.

2. Изричните твърдения за екологосъобразност могат да обхващат само въздействие върху околната среда, екологични аспекти или екологични характеристики, които са обосновани в съответствие с изискванията, установени в членове 3, 4 и 5, и са определени като значими за съответния продукт или търговец в съответствие с член 3, параграф 1, буква в) или г).

3. Когато изричното твърдение за екологосъобразност е свързано с краен продукт и фазата на употреба е сред най-важните етапи от жизнения цикъл на този продукт, твърдението включва информация за това как потребителят следва да използва продукта, за да бъдат постигнати очакваните екологични характеристики на този продукт. Тази информация се предоставя заедно с твърдението.

4. Когато изричното твърдение за екологосъобразност е свързано с бъдещи екологични характеристики на даден продукт или търговец, то включва обвързан със срокове ангажимент за осъществяване на подобрения в собствените операции и вериги на създаване на стойност.

5. Изрични твърдения за екологосъобразност относно кумулативното въздействие върху околната среда на даден продукт или търговец, основани на обобщен показател за въздействието върху околната среда, могат да се заявяват само въз основа на правила за изчисляване на въпросния обобщен показател, които правила са установени в правото на Съюза.

6. Информацията за продукта или търговеца, за който се отнася изричното твърдение за екологосъобразност, както и за обосновката, се предоставя заедно с твърдението във физически вид или във вид на хипервръзка, QR код или еквивалентна препратка.

Тази информация включва най-малко следното:

[45] Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

екологичните аспекти, въздействието върху околната среда или екологичните характеристики, обхванати от твърденията;

съответните стандарти на Съюза или съответните международни стандарти, когато е приложимо;

базовите проучвания или изчисления, използвани за оценяване, измерване и мониторинг на въздействието върху околната среда, екологичните аспекти или екологичните характеристики, обхванати от твърдението, без да се пропускат резултатите от тези проучвания или изчисления, както и обяснения за техния обхват, допусканията и ограниченията, освен ако информацията не представлява търговска тайна съгласно член 2, параграф 1 от Директива (ЕС) 2016/943[46];

кратко обяснение на начина, по който са постигнати подобренията — обект на твърденията;

сертификат за съответствие съгласно член 10 относно обосновката на твърдението, както и данни за контакт с проверяващия орган, изготвил сертификата за съответствие;

за изрични твърдения за екологосъобразност, свързани с климата, при които се разчита на компенсации на емисии на парникови газове — информация за степента, в която се разчита на компенсации и дали тези компенсации се отнасят до намаляване или поглъщане на емисии;

резюме на оценката, включващо елементите, изброени в настоящия параграф, което трябва да е ясно и разбираемо за потребителите, за които е предназначено твърдението, и да е предоставено на поне един от официалните езици на държавата членка, в която се поддържа твърдението.

7. Изискванията по параграфи 2, 3 и 6 не се прилагат за търговци, които са микропредприятия по смисъла на Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията, освен ако не поискат проверка с цел да получат сертификат за съответствие в съответствие с член 10.

8. Когато за обосноваването на определено въздействие върху околната среда, екологични аспекти или екологични характеристики се прилагат правилата, установени в делегираните актове, посочени в член 3, параграф 4, букви а) и в), Комисията може да приема делегирани актове в съответствие с член 18, с които се допълват изискванията за съобщаване на изрични твърдения за екологосъобразност, посочени в член 5, като се уточнява по-подробно информацията, която може или трябва да бъде съобщена по отношение на въздействието върху околната среда, екологичните аспекти или екологичните характеристики, така че да не се допусне подвеждане на потребителите.

Член 6

Съобщаване на сравнителните твърдения за екологосъобразност

Сравнителните твърдения за екологосъобразност не могат да се отнасят до подобрения на въздействието върху околната среда, екологичните аспекти или екологичните характеристики на продукта — обект на твърдението, сравнени с въздействието върху

[46] Директива (ЕС) 2016/943 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. относно защитата на неразкрити ноу-хау и търговска информация (търговски тайни) срещу тяхното незаконно придобиване, използване и разкриване (ОВ L 157, 15.6.2016 г., стр. 1).

околната среда, екологичните аспекти или екологичните характеристики на друг продукт на същия търговец или на конкурентен търговец, който вече не е активен на пазара, или на търговец, който вече не продава на потребителите, освен ако не се основават на данни, с които се доказва, че подобрението е съществено и е постигнато през последните пет години.

Член 7

Екомаркировки

1. Държавите членки гарантират, че екомаркировките отговарят на изискванията по членове 3—6 и подлежат на проверка в съответствие с член 10.

2. Рейтинг или оценка на продукт или търговец въз основа на обобщен показател за въздействието на продукта или търговеца върху околната среда могат да представят единствено екомаркировките, предоставяни по схеми за екомаркировки, установени съгласно правото на Съюза.

Член 8

Изисквания към схемите за екомаркировки

1. „Схема за екомаркировка“ означава схема за сертифициране, чрез която се удостоверява, че даден продукт, процес или търговец отговаря на изискванията за екомаркировка.

2. Схемите за екомаркировки трябва да отговарят на следните изисквания:

информацията за собствеността и органите за вземане на решения на схемата за екомаркировки трябва да е прозрачна, достъпна безплатно, лесноразбираема и достатъчно подробна;

информацията за целите на схемата за екомаркировки, за изискванията и за процедурите за наблюдение на съответствието на схемата за екомаркировки с изискванията трябва да е прозрачна, достъпна безплатно, лесноразбираема и достатъчно подробна;

условията за присъединяване към схемата за екомаркировки трябва да са пропорционални на размера и оборота на дружествата, така че да не водят до изключване на малките и средните предприятия;

изискванията по схемата за екомаркировки трябва да са разработени от експерти, които могат да гарантират тяхната научна обоснованост, и да са съгласувани с разнородна група от заинтересовани страни, която ги е разгледала и гарантирала тяхната значимост от обществена гледна точка;

схемата за екомаркировка трябва да включва механизъм за подаване на жалби и решаване на спорове;

за схемата за екомаркировка трябва да са определени процедури за справяне с несъответствия и да е предвидена възможност за постоянно или временно отнемане на екомаркировката в случай на трайно и явно несъответствие с изискванията по схемата.

3. След ... г. [Служба за публикации: моля, въведете дата = *датата на транспониране на настоящата директива*] публичните органи на държавите членки не могат да установяват нови национални или регионални схеми за

екомаркировки. Допуска се обаче да продължи предоставянето на екомаркировки на пазара на Съюза от национални или регионални схеми за екомаркировки, установени преди тази дата, при условие че тези схеми отговарят на изискванията на настоящата директива.

Считано от датата, посочена в първа алинея, схеми за екомаркировки могат да бъдат установявани само съгласно правото на Съюза.

4. След ... г. [Служба за публикации: моля, въведете дата = *датата на транспониране на настоящата директива*] всички нови схеми за екомаркировки, установени от публични органи в трети държави, които предоставят екомаркировки за ползване на пазара на Съюза, подлежат на одобряване от Комисията преди навлизането им на пазара на Съюза с цел да се гарантира, че тези маркировки осигуряват добавена стойност по отношение на тяхната екологична амбициозност, включително и по-специално на обхванатите от тях случаи на въздействие върху околната среда, екологични аспекти или екологични характеристики, или продуктови групи или сектори, в сравнение със съществуващите схеми на Съюза, национални или регионални схеми, посочени в параграф 3, и отговарят на изискванията на настоящата директива. Допуска се да продължи предоставянето за ползване на пазара на Съюза на екомаркировки, установени от публични органи в трети държави преди тази дата, при условие че тези схеми отговарят на изискванията на настоящата директива.

5. Държавите членки гарантират, че схемите за екомаркировки, установени от частни оператори след [Служба за публикации: моля, въведете дата = *датата на транспониране на настоящата директива*] се одобряват само ако тези схеми осигуряват добавена стойност по отношение на тяхната екологична амбициозност, включително и по-специално на обхванатите от тях случаи на въздействие върху околната среда, екологични аспекти или екологични характеристики, или продуктови групи или сектори, както и по отношение на способността им да подпомагат екологичния преход на МСП, в сравнение със съществуващите схеми на Съюза, национални или регионални схеми, посочени в параграф 3, и отговарят на изискванията на настоящата директива.

Тази процедура за одобряване на нови схеми за екомаркировки се прилага за схеми, установени от частни оператори както в Съюза, така и в трети държави.

Държавите членки уведомяват Комисията за одобряването на нови частни схеми.

6. За да получат одобренията, посочени в параграфи 4 и 5, операторите на нови схеми за екомаркировки предоставят удостоверителни документи, в които се посочва следното:

логиката, на която се основава разработването на схемата;

предложеният обхват на схемата,

доказателства, че схемата ще осигурява добавена стойност, както е посочено в параграф 4 за схемите за екомаркировки, установени от публични органи в трети държави или в параграф 5 за схемите за екомаркировки, установени от частни оператори;

предложение за проект на критерии и методика, използвани за разработване и предоставяне на екомаркировката, както и очакваното въздействие върху пазара;

подробно описание на собствеността на схемата за екомаркировки и на нейните органи за вземане решения.

За схемите по параграф 4 посочените в първа алинея документи се представят на Комисията, а за схемите по параграф 5 — на органите на държавите членки, като и в двата случая към тези документи се прилага сертификатът за съответствие на схемата за екомаркировки, изготвен в съответствие с член 10.

7. Комисията публикува и редовно осъвременява списък на официално признатите екомаркировки, които е разрешено да се използват на пазара на Съюза след [Служба за публикации: моля, въведете дата = *датата на транспониране на настоящата директива*] в съответствие с параграфи 3, 4 и 5.

8. За да се осигури еднакво прилагане в целия Съюз, Комисията приема актове за изпълнение, с които:

се определят подробни изисквания за одобряването на схеми за екомаркировки в съответствие с критериите, посочени в параграфи 4 и 5;

се уточнява форматът и съдържанието на удостоверителните документи, посочени в параграф 6;

се определят подробни правила за процедурата по одобряване, посочена в параграф 4.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 19.

Член 9

Преглед на обосновката на изричните твърдения за екологосъобразност

Държавите членки гарантират, че информацията, използвана за обосноваване на изричните твърдения за екологосъобразност, се преглежда и осъвременява от търговците при наличието на обстоятелства, които могат да засегнат точността на твърдението, и не по-късно от пет години от датата, на която е предоставена информацията, посочена в член 5, параграф 6. Когато извършва прегледа, търговецът преработва използваната базова информация, за да осигури пълно съответствие с изискванията по членове 3 и 4.

Осъвременото изрично твърдение за екологосъобразност подлежи на проверка в съответствие с член 10.

Член 10

Проверка и сертифициране на обосновката и съобщаването на твърденията за екологосъобразност и схемите за екомаркировки

1. Държавите членки установяват процедури за проверка на съответствието на обосновката и съобщаването на изричните твърдения за екологосъобразност с изискванията, посочени в членове 3—7.

2. Държавите членки установяват процедури за проверка на съответствието на схемите за екомаркировки с изискванията, посочени в член 8.

3. За търговци, които са микропредприятия по смисъла на Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията, изискванията за проверка и сертифициране се прилагат само по тяхно искане.

4. Проверката се извършва от проверяващ орган, който отговаря на изискванията, посочени в член 11, в съответствие с процедурите, посочени в параграфи 1 и 2, преди твърдението за екологосъобразност да бъде заявено публично или екомаркировката да бъде поставена от търговец.

5. За целите на проверката проверяващият орган взема предвид естеството и съдържанието на изричното твърдение за екологосъобразност или екомаркировката.

6. След приключване на проверката проверяващият орган изготвя, когато е основателно, сертификат за съответствие, с който се удостоверява, че изричното твърдение за екологосъобразност или екомаркировката отговаря на изискванията, определени в настоящата директива.

7. Сертификатът за съответствие се признава от компетентните органи, отговарящи за прилагането и принудителното изпълнение на настоящата директива. Държавите членки съобщават списъка на сертификатите за съответствие посредством Информационната система за вътрешния пазар, установена с Регламент (ЕС) № 1024/2012.

8. Сертификатът за съответствие не предопределя оценката на твърденията за екологосъобразност съгласно Директива 2005/29/ЕО от страна на националните органи или съдилища.

9. Комисията приема актове за изпълнение, с които се определят подробности относно образеца на сертификата за съответствие по параграф 5 и техническите средства за издаване на такъв сертификат за съответствие. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 19.

Член 11

Проверяващ орган

1. Проверяващият орган е трета страна — орган за оценяване на съответствието, акредитиран в съответствие с Регламент (ЕО) № 765/2008[47].

2. Акредитацията трябва да включва по-специално оценка на съответствието с изискванията в параграф 3.

3. Проверяващият орган трябва да отговаря на следните изисквания:

проверяващият орган трябва да е независим от продукта, за който се отнася твърдението за екологосъобразност или от търговеца, свързан с това твърдение;

проверяващият орган, неговото висше ръководство и служителите, отговарящи за изпълнението на задачите по проверката, не трябва да участват в никакви дейности,

[47] Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93 (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 30);

които могат да противоречат на изискването за независимост на тяхната преценка или за почтеност във връзка с дейностите им по проверката;

проверяващият орган и неговите служители извършват дейностите по проверката с най-висока степен на професионална почтеност, с необходимата техническа компетентност и без всякакви влияния и стимули, особено финансови, които биха могли да повлияят на тяхната преценка или на резултатите от техните дейности по проверката;

проверяващият орган трябва да притежава квалификация, оборудване и инфраструктура, необходими за извършване на дейностите по проверка, за които е акредитиран;

за изпълнението на задачите по проверката проверяващият орган трябва да разполага с достатъчно служители, притежаващи подходяща квалификация и опит;

служителите на проверяващия орган са длъжни да опазват служебна тайна по отношение на цялата информация, получена при изпълнение на техните задачи по проверката;

когато проверяващият орган възлага конкретни задачи по проверката на подизпълнители или ползва услугите на дъщерно дружество, той носи пълна отговорност за задачите, изпълнявани от подизпълнителите или дъщерните дружества, и е длъжен да оценява и наблюдава квалификацията на подизпълнителя или дъщерното дружество и извършената от тях работа.

Член 12

Малки и средни предприятия

Държавите членки предприемат подходящи мерки, с които да подпомагат малките и средните предприятия при прилагането на изискванията, определени в настоящата директива. Тези мерки включват най-малко насоки или подобни механизми за повишаване на информираността относно начините за постигане на съответствие с изискванията към изричните твърдения за екологосъобразност. Освен това, без да се засягат приложимите правила за държавна помощ, тези мерки могат да включват:

а) финансова подкрепа;

б) достъп до финансиране;

в) специализирано обучение на ръководството и персонала;

г) организационна и техническа помощ.

Член 13

Определяне на компетентни органи и механизъм за координация

1. Държавите членки определят един или повече компетентни органи, които да отговарят за прилагането и въвеждането в действие на настоящата директива.

2. За целите на въвеждането в действие на членове 5 и 6 държавите членки могат да определят националните органи или съдилища, които отговарят за въвеждането в действие на Директива 2005/29/ЕО. В този случай държавите членки могат, като дерогация от членове 14—17 от настоящата директива, да

прилагат правилата за въвеждане в действие, приети в съответствие с членове 11—13 от Директива 2005/29/ЕО.

3. Когато на тяхната територия има повече от един компетентен орган, държавите членки гарантират, че съответните задължения на тези органи са ясно определени и че са установени подходящи механизми за комуникация и координация.

4. Държавите членки съобщават без забавяне на Комисията и на другите държави членки идентификационните данни на компетентните органи в съответната държава членка и областите на компетентност на тези органи.

Член 14

Правомощия на компетентните органи

1. Държавите членки предоставят на своите компетентни органи такива правомощия за контрол и въвеждане в действие, каквито са необходими за осигуряване на спазването на настоящата директива.

2. Правомощията, предоставени на компетентните органи съгласно параграф 1, включват най-малко следното:

а) правомощието да осъществяват достъп до всички относими документи, данни или сведения, свързани с нарушение на настоящата директива, във всякаква форма или формат и независимо от средството за съхранение или мястото, на което се съхраняват, както и правомощието да вземат или получават копия от въпросните документи, данни или информация;

б) правомощието да изискват от всяко физическо или юридическо лице да предостави всички относими сведения, данни или документи, във всякаква форма или формат и независимо от средството за съхранение или мястото, на което се съхраняват, с цел да се установи дали е извършено или се извършва нарушение на настоящата директива, както и подробности за това нарушение;

в) правомощието да започват разследвания или производства по собствена инициатива с цел да прекратяват или забраняват нарушения на настоящата директива;

г) правомощието да изискват от търговците да приемат адекватни и ефективни мерки за защита и да предприемат подходящи действия за прекратяване на извършено нарушение на настоящата директива;

д) правомощието да прилагат, когато е целесъобразно, правна защита под формата на съдебно запрещение във връзка с нарушения на настоящата директива;

е) правомощието да налагат санкции за нарушения на настоящата директива в съответствие с член 17.

3. Като доказателства за целите на разследванията си компетентните органи могат да използват всяка информация, документ, констатация, заявление или сведение, независимо от формата или средството, на което се съхраняват.

Член 15

Мерки за мониторинг на съответствието

1. Компетентните органи на държавите членки, определени в съответствие с член 13, извършват редовни проверки на поддържаните изрични твърдения за екологосъобразност и на прилаганите схеми за екомаркировки на пазара на Съюза. Докладите, съдържащи подробности за резултатите от тези проверки, се предоставят на обществеността онлайн.

2. Когато компетентните органи на дадена държава членка установят нарушение на задължение, посочено в настоящата директива, те извършват оценка, обхващаща всички съответни изисквания, определени в настоящата директива.

3. Когато след оценката, посочена в първа алинея, компетентните органи установят, че обосновката и съобщаването на изричното твърдение за екологосъобразност или схемата за екомаркировки не отговарят на изискванията, установени в настоящата директива, те уведомяват поддържащия твърдението търговец за несъответствието и изискват от него в срок от 30 дни да предприеме всички подходящи коригиращи действия, за да приведе изричното твърдение за екологосъобразност или схемата за екомаркировки в съответствие с настоящата директива или да преустанови използването и позоваването на несъответстващото изрично твърдение за екологосъобразност. Тези действия трябва да са възможно най-ефективни и бързи, като същевременно се спазват принципът на пропорционалност и правото на изслушване.

Член 16

Разглеждане на жалби и достъп до правосъдие

1. Физическите или юридическите лица или организациите, които съгласно правото на Съюза или националното право се разглеждат като имащи законен интерес, имат право да подават мотивирани жалби до компетентните органи, когато въз основа на обективни обстоятелства намират, че даден търговец не спазва разпоредбите на настоящата директива.

2. За целите на първа алинея се приема, че неправителствените субекти или организации, които работят за подобряване на здравето на хората, опазването на околната среда или защитата на потребителите и отговарят на всички изисквания на националното законодателство, имат достатъчен интерес.

3. Компетентните органи оценяват мотивираната жалба, посочена в параграф 1 и при необходимост предприемат съответните стъпки, включително проверки и изслушвания на лицето или организацията, с цел да установят основателността на жалбата. При потвърждаване на основателността компетентните органи предприемат необходимите действия в съответствие с член 15.

4. Компетентните органи уведомяват жалбоподателя — лице или организация съгласно параграф 1, колкото се може по-скоро, но във всеки случай в съответствие със съответните разпоредби от националното право, за решението си да приемат или отхвърлят искането за действие, като посочват причините за това.

5. Държавите членки гарантират, че лицата или организациите, посочени в параграф 1, които подават мотивирани жалби, имат достъп до съд или друг независим и безпристрастен публичен орган, компетентен да преразгледа процесуалната и материалната законосъобразност на решенията, действията или бездействията на компетентния орган съгласно настоящата директива, без да се засягат разпоредбите на националното право, с които се изисква изчерпване на процедурите за административен контрол преди прибягването до съдебни производства. Необходимо е тези процедури за съдебен контрол да са справедливи, безпристрастни, своевременни и безплатни или не възпрепятстващо скъпи, и да осигуряват адекватни и ефективни средства за правна защита, включително под формата на съдебно запрещение, когато е необходимо.

6. Държавите членки гарантират, че на обществеността се предоставя практическа информация относно достъпа до процедурите за административен и съдебен контрол, посочени в настоящия член.

Член 17

Санкции

1. Без да се засягат задълженията на държавите членки по Директива 2008/99/ЕО[48], държавите членки установяват правила за санкциите, приложими при нарушения на националните разпоредби, приети съгласно настоящата директива, и вземат всички необходими мерки, за да гарантират тяхното прилагане. Предвидените наказания трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи.

2. При определяне на вида и размера на санкциите, които следва да бъдат наложени в случай на нарушения, компетентните органи на държавите членки надлежно отчитат следното:

   а) естеството, тежестта, мащаба и продължителността на нарушението;

   б) дали нарушението е извършено умишлено или по непредпазливост, както и всички действия, предприети от търговеца за намаляване или отстраняване на вредите, понесени от потребителите, когато е приложимо;

   в) финансовите възможности на носещото отговорност физическо или юридическо лице, определени например според общия оборот на носещото отговорност юридическо лице или годишния доход на носещото отговорност физическо лице;

   г) икономическите ползи, които носещите отговорност лица са получили в резултат на нарушението;

   д) всякакви предишни нарушения на носещото отговорност физическо или юридическо лице;

[48] Директива 2008/99/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 година относно защитата на околната среда чрез наказателно право (ОВ L 328, 6.12.2008 г., стр. 28).

е) всеки друг утежняващ или смекчаващ фактор, приложим за обстоятелствата по случая;

ж) санкциите, наложени на търговеца за същото нарушение в друга държава членка при трансгранични случаи, когато информацията за тези санкции е налична посредством механизма, установен с Регламент (ЕС) 2017/2394, когато е приложимо.

3. Държавите членки предвиждат санкциите и мерките по отношение на нарушения на настоящата директива да включват следното:

а) глоби, които на практика лишават носещите отговорност лица от икономическите ползи, получени в резултат на техните нарушения, както и увеличаване на размера на тези глоби при повторни нарушения;

б) конфискация на приходите, получени от търговеца от сделка със съответните продукти;

в) временно изключване за максимален срок от 12 месеца от процеси, свързани с обществени поръчки, както и от достъп до публично финансиране, включително тръжни процедури, безвъзмездни средства и концесии.

За целите на буква а) държавите членки гарантират, че когато се налагат санкции в съответствие с член 21 от Регламент (ЕС) 2017/2394[49], максималният размер на тези санкции е най-малко 4 % от годишния оборот на търговеца в съответната държава членка или държави членки.

Член 18

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове съгласно член 3, параграф 4 и член 5, параграф 8 се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от [*Служба за публикации: моля, въведете дата = датата на транспониране на настоящата директива*]. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегираните правомощия се продължават мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 3, параграф 4 и член 5, параграф 8, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

[49] ОВ L 345, 27.12.2017 г., стр. 1.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.

5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета. Делегиран акт, приет съгласно член 3, параграф 4 и член 5, параграф 8, влиза в сила само ако Европейският парламент или Съветът не са възразили в срок от [два месеца] от нотифицирането на Европейския парламент и Съвета относно този акт или ако преди изтичането на този срок Европейският парламент и Съветът не са уведомили Комисията, че няма да повдигат възражения. Посоченият срок може да бъде удължен с [два месеца] по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 19

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 20

Мониторинг

1. Държавите членки извършват редовен мониторинг на прилагането на настоящата директива въз основа на:

   а) обобщени данни за видовете изрични твърдения за екологосъобразност и за схемите за екомаркировки, които са били обект на мотивирани жалби в съответствие с член 16;

   б) обобщени данни за изричните твърдения за екологосъобразност и за схемите за екомаркировки, по отношение на които компетентните органи са изискали от търговеца да предприеме коригиращи действия в съответствие с член 15 или са му наложили санкции в съответствие с член 17.

2. В информацията, посочена в параграф 1, се посочва изричното твърдение за екологосъобразност или схемата за екомаркировки, естеството на предполагаемото нарушение, естеството и продължителността на корективното действие и ако е приложимо — наложената санкция.

3. Държавите членки предоставят на Комисията информацията по параграф 1 веднъж годишно.

4. Въз основа на информацията, събрана в съответствие с параграф 3 и информацията, предоставена от държавите членки в съответствие с член 15, параграф 1, а при необходимост и въз основа на допълнителни консултации с компетентните органи, Европейска агенция за околна среда публикува на всеки

две години доклад, съдържащ оценка на развитието на изричните твърдения за екологосъобразност и схемите за екомаркировки във всяка държава членка и за Съюза като цяло. Докладът дава възможност за диференциране по големина на търговеца, който поддържа твърдението и по качество на обосновката.

Член 21

Оценка и преглед

1. До [*Служба за публикации: моля, въведете дата = пет години след датата на транспониране на настоящата директива*] Комисията извършва оценка на настоящата директива по отношение поставените в нея цели и представя доклад относно основните констатации до Европейския парламент и Съвета.

2. В доклада, посочен в параграф 1, се оценява дали настоящата директива е постигнала заложените в нея цели, и по-специално по отношение на:

   а) целта да се гарантира, че изричните твърдения за екологосъобразност, поддържани по отношение на екологичните характеристики на даден продукт или търговец, се основават на надеждна, сравнима и проверима информация;

   б) целта да се гарантира, че схемите за екомаркировки се основават на схеми за сертифициране и отговарят на съответните изисквания, определени в член 8;

   в) целта да се гарантира, че новите частни схеми за екомаркировки, отнасящи се до продукти или търговци, които вече са обхванати от съществуващи схеми, се одобряват от държавите членки само ако осигуряват добавена стойност в сравнение със съществуващите схеми;

   г) целта да се определят правила за съобщаването на изрични твърдения за екологосъобразност на пазара на Съюза и да се избегне дублирането на разходи при съобщаването на такива твърдения;

   д) целта да се укрепи функционирането на вътрешния пазар.

3. Когато Комисията намери за целесъобразно, докладът, посочен в параграф 1, се придружава от законодателно предложение за изменение на съответните разпоредби на настоящата директива, включително като се разгледат възможности за допълнителни разпоредби относно:

   а) създаването на благоприятни условия за развитие на кръговата, биологичната и екологичната икономика чрез оценка на целесъобразността и осъществимостта на въвеждането на задължение за използване на общ, а когато е уместно — и на основан на жизнения цикъл метод за обосноваване на твърденията за екологосъобразност;

   б) създаването на благоприятни условия за преход към нетоксична околна среда, като се разгледа възможността за въвеждане на забрана за твърдения за екологосъобразност за продукти, съдържащи опасни вещества, освен в случаите, когато тяхната употреба се смята за съществена за обществото в съответствие с критерии, които да бъдат разработени от Комисията;

в) по-нататъшната хармонизация по отношение на изискванията за обосноваване на конкретни твърдения за екологосъобразност, отнасящи се до определени екологични аспекти или видове въздействие върху околната среда, като например дълготрайност, пригодност за повторна употреба, пригодност за поправка, пригодност за рециклиране, съдържание на рециклирани материали, използване на естествени материали, включително влакна, екологични характеристики или устойчивост, елементи на биологична основа, биоразградимост, биологично разнообразие, предотвратяване и намаляване на отпадъците.

Член 22

Изменения на Регламент (ЕС) № 1024/2012

В приложението към Регламент (ЕС) № 1024/2012 се добавя следната точка:

„X. „X) [Служба за публикации: моля, въведете следващия пореден номер] Директива (ЕС) ... на Европейския парламент и на Съвета от ... г. относно обосноваването и съобщаването на изрични твърдения за екологосъобразност (ОВ L ..., дата, стр.: член 13, параграф 3 и член 15)“.

Член 23

Изменения на Регламент (ЕС) 2017/2394

В приложението към Регламент (ЕС) № 2017/2394 се добавя следната точка:

„X. [Служба за публикации: моля, въведете следващия пореден номер] Директива (ЕС) ... на Европейския парламент и на Съвета от ... г. относно обосноваването и съобщаването на изрични твърдения за екологосъобразност (ОВ L ..., дата, стр.).“

Член 24

Изменение на Директива (ЕС) 2020/1828

В приложение I към Директива (ЕС) 2020/1828 се добавя следната точка:

„X) [Служба за публикации: моля, въведете следващия пореден номер] Директива (ЕС) ... на Европейския парламент и на Съвета от ... г. относно обосноваването и съобщаването на изрични твърдения за екологосъобразност (ОВ L ..., дата, стр.).“

Член 25

Транспониране

1. Държавите членки приемат и публикуват най-късно до [Служба за публикации: моля, въведете дата = *18 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива*] законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

   Те прилагат тези мерки, считано от [Служба за публикации: моля, въведете дата = *24 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива*].

Когато държавите членки приемат тези мерки, те съдържат позоваване на настоящата директива или се придружават от такова позоваване при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните мерки от националното законодателство, които те приемат в областта, обхваната от настоящата директива.

Член 26

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 27

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Твърдения за екологосъобразност: предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно обосноваването и съобщаването на изрични твърдения за екологосъобразност

1.2. Съответни области на политиката

09 — Околна среда и действия по климата[116]

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

☒ **ново действие**

☐ **ново действие след пилотен проект/подготвително действие[117]**

☐ **продължаване на съществуващо действие**

☐ **сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие**

1.4. Цели

1.4.1. Общи цели

Целта на настоящата инициатива е да се повиши равнището на опазване на околната среда и да се допринесе за ускоряване на екологичния преход към кръгова, чиста и неутрална по отношение на климата икономика в ЕС, да се защитят потребителите и дружествата от заблуждаващи твърдения за екологосъобразност и да се даде възможност на потребителите да допринесат за ускоряване на екологичния преход, като вземат информирани решения за покупка въз основа на надеждни твърдения за екологосъобразност и екомаркировки, да се подобри правната сигурност по отношение на твърденията за екологосъобразност и равнопоставеността на вътрешния пазар, да се повиши конкурентоспособността на икономическите оператори, които полагат усилия за повишаване на екологичната устойчивост на своите продукти и дейности, и да се създадат възможности за спестяване на разходи за тези от посочените оператори, които извършват трансгранична търговска дейност.

С нея се допълват предложените промени във връзка с нелоялните търговски практики.

1.4.2. Конкретни цели

Да се установят правила на ЕС за доброволните твърдения за екологосъобразност, приложими за търговците, които извършват дейност в Европейския съюз (с изключение на микропредприятията за някои

[116] Правното основание на инициативата за твърденията за екологосъобразност е единният пазар, но бюджетните средства се осигуряват по линия на 09 — Околна среда и действия по климата.

[117] Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

разпоредби), които правила се отнасят до обосноваването, съобщаването и проверката на твърдения за екологосъобразност/схеми за екомаркировки.

1.4.3. Очаквани резултати и отражение

Постигането на конкретните цели ще позволи на повече оператори на пазара да интегрират надеждна информация за екологосъобразност в своите процеси на вземане на решения (например решения за покупка, избор на доставчици или сътрудничество с доставчици и бизнес партньори, проектиране на продукти, избор на варианти за възлагане на обществени поръчки).

Потребителите ще могат да се доверяват на твърденията за екологосъобразност на продуктите, които купуват, което ще им позволи по-систематично да включват съображенията за екологосъобразност в своите решения за покупка.

Това ще предизвика по-голямо търсене на по-екологични продукти и решения, което ще стимулира растежа на екологосъобразните пазари. По този начин във веригата на доставки ще се разкрият възможности за подобряване на ефективността и екологичните характеристики. На свой ред това ще допринесе за постигането на общата цел — разкриване на възможности пред кръговата и екологосъобразната икономика. Установяването на подход на ЕС към твърденията за екологосъобразност ще способства за постигането на общата цел за укрепване на функционирането на вътрешния пазар, и по-специално на екологосъобразните пазари.

Наличието на общ подход на ЕС, съответстващ на целта за надеждност, съпоставимост и проверимост, би улеснило проверяването на твърденията от страна на правоприлагащите органи, което допълнително би засилило техния ефект. Това допълнително ще засили стимулите за подобряване на екологичните характеристики на продуктите и търговците, и ще допринесе за постигането на целите, залегнали в Европейския зелен пакт.

1.4.4. Показатели за изпълнението

Посочете показателите за проследяване на напредъка и на постиженията.

1. Твърденията за екологосъобразност за продукти и дружества са надеждни, сравними и проверими: увеличаване на дела на надеждните твърдения за екологосъобразност и съответно намаляване на дела на подвеждащите твърдения за екологосъобразност, което ще се следи чрез следните показатели:

- брой на твърденията за екологосъобразност, които отговарят (или не отговарят) на изискванията на инициативата относно твърденията за екологосъобразност;
- ефективно прилагане на инициативата относно твърденията за екологосъобразност;
- дял на националните органи, според които в резултат на директивата справянето със заблуждаващите твърдения за екологосъобразност е станало по-лесно.

2. **Потребителите на информация се доверяват на информацията за екологосъобразност:** повишаване на доверието на ползващите информация (потребители, предприятия, инвеститори, публични администрации и НПО) в

твърденията за екологосъобразност, което ще се следи чрез следните показатели:

o степен, в която потребителите се доверяват на твърдения за екологосъобразност;

o степен, в която потребителите се доверяват на маркировки за устойчивост;

o степен, в която други потребители на информация (предприятия, инвеститори, публични администрации, НПО) се доверяват на обхванатите твърденията за екологосъобразност.

3. Подобряване на екологичните характеристики на продуктите и организациите: положително развитие на референтните стойности в правилата за проучване на отпечатъка върху околната среда на категории продукти (ППООСКП) и на резултатите от профилирането на продуктовия отпечатък върху околната среда (ПООС) и организационния отпечатък върху околната среда (ОООС), показващо тенденция за повишаване на екологосъобразността на продуктите и организациите; намаляване на отпечатъка на потреблението в ЕС (съгласно индикатора за отпечатък на потреблението, разработен от СИЦ), като са обхванати всички 16 екологични вида въздействие съгласно методите за определяне на отпечатъка върху околната среда. Това ще се следи чрез следните показатели:

o развитите на референтните стойности в ППООСКП;

o развитие във времето на резултатите от профилирането на отпечатъка на продуктите и организациите върху околната среда;

o развитите на отпечатъка на потреблението в ЕС.

4. **Намаляване на пречките пред екологосъобразните пазари:** намаляване на пречките, свързани с необходимостта от съобразяване с множество методи и предоставяне на информация за екологосъобразност. Това ще се следи чрез следните показатели:

o нагласи на предприятията по отношение на вътрешния пазар за екологични продукти.

1.5. Основания за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

Краткосрочни изисквания:

Държавите членки ще разполагат с две години, за да транспонират директивата. Настоящото предложение е тясно свързано с преразглеждането на Директивата за нелоялни търговски практики, предложено от Комисията през март 2022 г., като се очаква двете директиви да бъдат транспонирани заедно.

Освен транспонирането на правилата за обосноваване и съобщаване на твърденията за екологосъобразност, държавите членки ще трябва да въведат процедура за проверка на обосноваността на заявяваните на пазара твърдения за екологосъобразност за продукти/търговци, както и на схемите за екомаркировки, да определят компетентни органи и да установят механизъм за координация.

В предложението се предвижда доброволните твърдения за екологосъобразност да бъдат обосновани въз основа на оценка, която отговаря на специфичните изисквания, определени в член 3. В случаите, когато Комисията приеме делегирани актове, с които се установяват основани на жизнения цикъл правила за конкретни продуктови групи или сектори, икономическите оператори ще могат да обосновават конкретни твърдения за екологосъобразност въз основа на тези правила.

За да се подпомогне прилагането на настоящата директива и скоро след влизането ѝ в сила Комисията ще приеме акт за изпълнение, съдържащ подробности относно образеца на сертификата, който проверяващият орган ще издава за твърдения за екологосъобразност съгласно член 12.

Постоянни изисквания

От компетентните органи ще се изисква да извършват редовни проверки на твърденията за екологосъобразност, използвани на пазара на ЕС.

От държавите членки ще се изисква да извършват редовен мониторинг на прилагането на настоящата директива въз основа на обобщени данни за твърденията за екологосъобразност, които са били нотифицирани на правоприлагащите органи и на обобщени данни за твърденията за екологосъобразност, по отношение на които правоприлагащите органи са изискали от носещата отговорност организация да предприеме коригиращи действия и, ако е приложимо, са предприели принудителни мерки. Държавите членки ще предоставят тази информация на Комисията веднъж годишно.

Пет години след датата на влизане в сила на настоящата директива Комисията трябва да извърши оценка на настоящата директива по отношение на поставените в нея цели и да представи доклад за основните констатации, а ако е целесъобразно — и законодателно предложение за изменение на съответните разпоредби на настоящата директива.

Комисията ще бъде оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 3, параграф 4, с които се уточняват допълнително изискванията за обосноваване на изричните твърдения за екологосъобразност. Това ще бъде постоянен процес за разработване на допълнителни методи за обосноваване.

Съгласно член 8, параграфи 8 и 9 Комисията ще бъде оправомощена също така да приема делегирани актове и актове за изпълнение, с които се допълват изискванията към схемите за екомаркировки.

1.5.2. *Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.*

От съществено значение е да се осигурят еднакви условия за икономическите оператори по отношение на изискванията, които трябва да се спазват при заявяването на твърдения за екологосъобразност, включително изискванията за информацията и данните, които да се използват, чрез въвеждане на общи правила в рамките на вътрешния пазар на ЕС.

При сегашното положение и ако държавите членки действат самостоятелно, съществува голям риск да се стигне до множество различни, конкуриращи се системи, основани на различни и несъпоставими методи и подходи, което ще доведе до разпокъсване на вътрешния пазар, особено за трансграничните продукти, търгувани на вътрешния пазар, до увеличаване на риска от нееднакви равнища на осведоменост и информираност за екологичните характеристики на продуктите и организациите в ЕС, както и до допълнителни разходи за дружествата, извършващи трансгранична търговска дейност (особено ако трябва да използват различни методи или да спазват изискванията на различни схеми за маркировки).

При липсата на действия на равнището на ЕС участниците на пазара ще продължат да се сблъскват с подвеждаща информация относно екологичните аспекти, а пречките пред вътрешния пазар няма да позволяват на предприятията да работят при равностойни условия. Освен това някои аспекти, като например разработването на методи за обосноваване на конкретни твърдения и създаването на съответните бази данни (ако е необходимо), не могат да бъдат реализирани на национално равнище предвид обхвата на тези аспекти по отношение на продукти, сектори или географски региони.

Определянето на общи изисквания на равнище ЕС има несъмнена добавена стойност, тъй като на един хармонизиран и добре функциониращ вътрешен пазар на ЕС ще са осигурени еднакви условия за предприятията, работещи в ЕС.

Очаква се, че в резултат на действията на равнище ЕС държавите членки няма да могат да въвеждат едностранно специфични мерки, като с прилагането на директивата ще се намали рискът от правно разпокъсване на единния пазар и ще бъдат спестени разходи в правителствения и частния сектор.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

С инициативата се допълват измененията на Директива за нелоялни търговски практики (ДНТП), предложени от Европейската комисия на Европейския парламент и на Съвета. Тя се основава на поуките, извлечени от прилагането на ДНТП и на необходимостта от специфични правила за обосноваване, съобщаване и проверяване на изричните твърдения за екологосъобразност. В нея са отразени и поуките, извлечени в резултат от създаването на прекалено много схеми за екомаркировки. Извлечени са и още поуки, свързани с разработването на екомаркировката на ЕС, EMAS и разработването на методи за определяне на екологичния отпечатък.

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти

Инициативите попадат в обхвата на Европейския зелен пакт, който служи като отправна точка за стратегията на ЕС за възстановяване. В Зеления пакт се признават предимствата на инвестирането в нашата конкурентоспособна устойчивост чрез изграждането на по-справедлива, по-екологична и по-цифровизирана Европа.

Инициативата се финансира по функция 3 (Природни ресурси и околна среда), дял 9 (Околна среда и действия по климата) от многогодишната финансова рамка. Както е посочено по-долу, за изпълнението ще се изискват

допълнителни човешки ресурси, разходи по програмата LIFE и някои спомагателни разходи в ЕАОС. Съответното увеличение на субсидията за ЕАОС ще бъде компенсирано от Програмата на ЕС за околната среда и действията по климата (LIFE).

Подкрепа на предприятията за прилагане на изискванията за обосноваване и съобщаване на твърденията за екологосъобразност може да се осигури по линия на други области на политиката, например както е предвидено в делегираните актове съгласно член 3, по-конкретно с финансирането за иновации и инвестиции, предоставяно от ЕС на предприятията, и по-специално на МСП. Европейският фонд за регионално развитие допълва частното финансиране за иновации чрез интелигентна специализация, LIFE и „Хоризонт Европа“ и подкрепя целия иновационен цикъл с цел осигуряване на решения за пазара. През 2022 г. по програма „Цифрова Европа“ стартира съгласуваното действие CIRPASS, чиято цел е да се открият възможности за иновативни работни процеси, особено за засилване на кръговостта на потока от материални стоки, но също и за информиране за потребителите, като се определи междусекторен модел на продуктовите данни за цифровия продуктов паспорт с доказана полезност за кръговата икономика.

Фондът за иновации е една от най-големите програми за финансиране в света, която има за цел да се демонстрират иновативни нисковъглеродни технологии и решения. От него ще бъде предоставена подкрепа в размер на около 10 милиарда евро за периода 2020—2030 г., като целта е да се предложат на пазара промишлени решения за декарбонизация на Европа и да се подкрепи преходът ѝ към неутралност по отношение на климата.

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

Бяха оценени няколко варианта — от покриване само от службите ГД „Околна среда“ в съчетание с възлагане на външни услуги за съвкупности от данни до сътрудничество с други служби и агенции. Най-добрият вариант, който беше избран, е съчетание от възлагане на услуги за съвкупности от данни от страна на ГД „Околна среда“ и принос към ЕАОС, за да бъде използван експертният опит на нейния персонал.

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата

☐ **ограничен срок на действие**

– ☐ в сила от [ДД/ММ]ГГГГ до [ДД/ММ]ГГГГ

– ☐ Финансово отражение от ГГГГ до ГГГГ за бюджетни кредити за поети задължения и от ГГГГ до ГГГГ за бюджетни кредити за плащания.

☒ **неограничен срок на действие**

– Осъществяване с период на започване на дейност от 2024 до 2027 г.,

– последван от функциониране с пълен капацитет.

1.7. Планирани методи на управление[118]

☒ **Пряко управление** от Комисията

– ☒ от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;

– ☐ от изпълнителните агенции.

☐ **Споделено управление** с държавите членки

☒ **Непряко управление** чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

– ☐ трети държави или на органите, определени от тях;

– ☐ международни организации и техните агенции (да се уточни);

– ☐ ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;

– ☒ органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент;

– ☐ публичноправни органи;

– ☐ частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото предоставят подходящи финансови гаранции;

– ☐ органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които предоставят подходящи финансови гаранции;

– ☐ лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.

118 Подробности във връзка с методите на изпълнение на бюджета и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BUDGpedia: https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Да се посочат честотата и условията.

Инициативите включват обществени поръчки, административна договореност със СИЦ, увеличаване на приноса към ЕАОС и оказване на въздействие върху човешките ресурси на Комисията. За този вид разходи се прилагат стандартните правила.

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол

Не се прилага — вж. по-горе.

2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

Не се прилага — вж. по-горе.

2.2.3. Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)

Не се прилага — вж. по-горе.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита, например от стратегията за борба с измамите.

Не се прилага — вж. по-горе.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид разход	Финансов принос			
	Номер	Многогод./ едногод.[119]	от държави от ЕАСТ [120]	от държави кандидатки и и потенциални кандидатки[121]	от други трети държави	други целеви приходи
3	09 02 02 — Кръгова икономика и качество на живот	Многогод.	ДА	НЕ	ДА	НЕ
3	09 10 02 Европейска агенция за околна среда	Многогод.	ДА	ДА	НЕ	НЕ
7	20 01 02 01 — Възнаграждения и надбавки	Едногод.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
7	20 02 01 03 — Национални държавни служители, временно назначени в институцията	Едногод.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
7	20 02 06 02 — Заседания, експертни групи	Едногод.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ

- Поискани нови бюджетни редове

неприложимо

[119] Многогод. = многогодишни бюджетни кредити / Едногод. = едногодишни бюджетни кредити

[120] ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

[121] Държави кандидатки и ако е приложимо, потенциални кандидатки от Западните Балкани.

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

– ☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи

– ☒ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка	**3**	Природни ресурси и околна среда

Генерална дирекция: „Околна среда“ (ENV)			**2024 г.**	**2025 г.**	**2026 г.**	**2027 г. и следващите**	**ОБЩО**
○ Бюджетни кредити за оперативни разходи							
09 02 02 — Кръгова икономика и качество на живот	Поети задължения	(1)	2,540	6,964	5,264	5,214	**19,982**
	Плащания	(2)	2,540	6,964	5,264	5,214	**19,982**
ОБЩО бюджетни кредити за ГД „Околна среда“	Поети задължения	=(1)	2,540	**6,964**	**5**,264	**5,214**	**19,982**
	Плащания	=(2)	2,540	**6,964**	**5**,264	**5,214**	**19,982**

Посочената по-горе сума ще бъде необходима за финансиране на следните дейности:

- Придобиване на производни съвкупности от данни за отпечатъка върху околната среда, с които се предоставят ключови осреднени данни за потреблението на ресурси и емисиите за ключови процеси, които могат да бъдат използвани от много дружества за оценка на техните вериги на създаване на стойност; придобиване и разработване на данни за запълване на евентуални пропуски в данните; разходи за разработване на ИТ платформа за базата данни за отпечатъка върху околната среда, както и за поддръжка на базата данни в периода 2026—2027 г. (10 095 млн. евро). Достъпът до съвкупности от данни за

отпечатъка върху околната среда ще подпомогне дружествата, особено МСП, да изпълняват изискванията на Директивата относно твърденията за екологосъобразност по по-ефективен в икономическо отношение и по-малко обременителен начин. Улесненият достъп до висококачествени данни, свързани с екологичните характеристики на продуктите, ще бъде ключов фактор за всички дружества, но особено за МСП, при обосноваването на техните твърдения за екологосъобразност по надежден начин, независимо дали са приети делегирани актове на основание член 3 от настоящото предложение относно твърденията за екологосъобразност. Наличието на достъпни съвкупности от данни за отпечатъка върху околната среда ще способства и за прилагането на други политики на ЕС в областта на екологичната устойчивост и подпомагането на потребителите да направят правилен избор, като например предложението за Регламент за екопроектиране към устойчиви продукти (РЕПУП) [122]. С РЕПУП се въвежда възможността за определяне на задължителни изисквания за информация, които може да бъдат свързани също така с изискванията за поставяне на маркировки и ще доведат до подобряване на информационните потоци чрез цифровите продуктови паспорти. Съвкупностите от данни за отпечатъка върху околната среда ще са полезни и за изчисляването и определянето въз основа на хармонизиран набор от висококачествени производни данни на изисквания към информацията и характеристиките, например по отношение на въглеродния отпечатък и отпечатъка върху околната среда, както е предвидено в предложението за РЕПУП.

- Възлагане на проучвания и изследвания относно използването от заинтересованите страни на методи за обосноваване, както и за целите на оценката на Директивата за твърденията за екологосъобразност (0,150 млн. евро).
- СИЦ ще има ключова роля при оказването на подкрепа на Комисията, като извършва част от необходимата техническа работа. Очаква се разходите по административната договореност да възлизат на около 1,7 млн. евро.
- Съществени разходи ще има и за административна и техническа подкрепа при изготвянето на делегирани актове в съответствие с член 3, параграф 4, с които се уточняват допълнително изискванията за обосноваване на изричните твърдения за екологосъобразност и се определят основани на жизнения цикъл правила за конкретни продуктови групи или сектори. Този бюджетен ред обхваща изготвянето на шест такива делегирани акта (6,827 млн. евро).
- Съпътстващи мерки за подпомагане на адаптирането на МСП към настоящата директива, включително разработване на инструменти за изчисляване въз основа на изискванията, описани в делегираните актове по член 3, параграф 4 (1,210 млн. евро).

[122] Вж. https://environment.ec.europa.eu/publications/proposal-ecodesign-sustainable-products-regulation_en

Агенция: ЕАОС			**2025 г.**	**2026 г.**	**2027 г.**	**ОБЩО**
Дял 1: Разходи за персонал	Поети задължения	(1а)	0,180	0,367	0,375	**0,922**
	Плащания	(2а)	0,180	0,367	0,375	0,922
Дял 2: Инфраструктура	Поети задължения	(1б)				
	Плащания	(2б)				
Дял 3: Оперативни разходи	Поети задължения	(1в)	0,095	0,065	0,065	**0,225**
	Плащания	(2в)	0,095	0,065	0,065	**0,225**
ОБЩО бюджетни кредити за агенция ЕАОС	Поети задължения	=1а+1б+1в	**0,275**	**0,432**	**0,440**	**1,147**
	Плащания	=2а+2б+2в	**0,275**	**0,432**	**0,440**	**1,147**

Разходите на ЕАОС включват разходи за два допълнителни ЕПРВ (1 СНС и 1 ДНС), както и оперативни разходи за целите на мониторинга на твърденията за екологосъобразност, заявени на пазара на ЕС след прилагането на директивата съгласно член 20, параграф 4. На агенцията ще бъде възложено да извършва подробен анализ на информацията, докладвана от държавите членки съгласно член 20, параграфи 1—3 и да публикува доклади на всеки две години с оценка на развитието на твърденията за екологосъобразност в ЕС. Тази оценка обхваща повечето данни за двугодишните доклади, които ще бъдат изготвяни от държавите членки и докладвани на европейско равнище чрез въпросници. ЕАОС ще предлага тези въпросници съгласувано с ГД „Околна среда“ и ще ги предоставя чрез стандартен електронен инструмент. Информацията, докладвана от държавите членки, ще бъде комбинация от статистически данни за твърденията на техните национални пазари и качествено описание на естеството на неверните твърдения и предприетите коригиращи действия. Задачите на тези служители ще бъдат от постоянно естество, а именно да разглеждат представените от държавите доклади и на всеки две години да изготвят аналитичен доклад, както и да подкрепят изпълнението на спомагателни дейности (администриране, комуникация, развитие в областта на ИТ, подкрепа на работните процеси и т.н.).

□ ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи			**2024 г.**	**2025 г.**	**2026 г.**	**2027 г.**	**ОБЩО**
	Поети задължения	(4)	**2,540**	**7,239**	**5,696**	**5,654**	**21,129**

	Плащания	(5)	**2,540**	**7,239**	**5,696**	**5,654**	**21,129**
ОБЩО бюджетни кредити **за ФУНКЦИИ 1—3** от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	=4	**2,540**	**7,239**	**5,696**	**5,654**	**21,129**

Функция от многогодишната финансова рамка	**7**	„Административни разходи“

Тази част следва да бъде попълнена, като се използва таблицата за бюджетни данни от административно естество, която най-напред се въвежда в приложението към законодателната финансова обосновка (приложение V към вътрешните правила), което се качва в DECIDE за провеждането на вътрешни консултации между службите.

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		2024 г.	**2025 г.**	**2026 г.**	**2027 г. и следващите**	**ОБЩО**
Генерална дирекция: „Околна среда“ (ENV)						
□ Човешки ресурси		0,606	0,606	0,606	0,606	**2,424**
□ Други административни разходи		0,180	0,180	0,180	0,180	**0,720**
ОБЩО ЗА ГД „Околна среда“	Бюджетни кредити	**0,786**	**0,786**	**0,786**	**0,786**	**3,144**

Сегашният персонал на ГД „Околна среда“ се състои от двама служители на пълно работно време (степен AD), които работят по въпроси, свързани с политиката, и двама служители на пълно работно време (степен AD), които работят по методически въпроси. Тези служители ще продължат да бъдат от съществено значение и в бъдеще, като се очаква да изпълняват следните дейности:

- дейности, свързани с инициативата относно твърденията за екологосъобразност, като например координация на политиката, работен план по инициативата относно твърденията за екологосъобразност (включително участие в разработването на допълнителни изисквания, свързани с конкретни твърдения), координация на екипи, мониторинг, връзки със заинтересованите страни. За тези дейности са необходими ресурси за двама служители на пълно работно време;
- по-нататъшно разработване на методи за оценка на отпечатъка върху околната среда и на други методи за обосноваване на твърдения за екологосъобразност в съответствие с член 3: организация на работата на експертни групи, управление на преходната фаза на ППООСКП/СППООС (включително допълнителна задача за приемане от ЕК, ако части от тях са включени в делегирани актове съгласно член 3, параграф 4 за допълнително уточняване на изискванията за обосноваване на изрични твърдения за екологосъобразност в бъдеще). За тези дейности са необходими ресурси за един служител на пълно работно време;
- управление на производни данни за въздействието върху околната среда: управление на договори, проверка на данни, създаване на база данни и др. За тези дейности са необходими ресурси за един служител на пълно работно време.

Като цяло за задачите, свързани с оценката на база жизнения цикъл (например разработване на методи и данни), както и за задачите, свързани с разработването на методи и данни за обосноваване на твърдения за екологосъобразност, се изискват специализирани технически/научни познания, т.е. служители с научно образование на ниво доктор на науките и дългогодишен опит в областта. Не е възможно такъв персонал да бъде привлечен при условията за договорно наемане на служители. Следователно тези задачи следва да се изпълняват от щатни длъжности, които, ако не е налице специализиран вътрешен персонал, следва да бъдат открити за срочно наети служители.

Поради това ГД „Околна среда“ отправя искане за допълнителен персонал (**трима служители със степен AD и един КНЕ** съгласно разпределението на длъжностите по-долу), който ще:

- подготвя около 6—7 делегирани акта в съответствие с член 3, параграф 4 за допълнително уточняване на изискванията за обосноваване на изрични твърдения за екологосъобразност с цел да се регламентират конкретни твърдения, например за пригодност за поправка, пригодност за рециклиране, дълготрайност, или за установяване на специфични, основани на жизнения цикъл правила за определени продуктови групи и сектори;
- подготвя актове за изпълнение, с които се определят съответните процедури за одобряване на нови частни схеми за маркировки от националните органи и образецът на сертификата за съответствие на твърденията и схемите за маркировки;
- подготвя делегирани актове, с които се уточняват допълнително критериите за одобряване на схемите за екомаркировки, посочени в член 8, за да се гарантира еднаквото им прилагане в целия Съюз;

- оценява схеми за екомаркировки, които са установени от публични органи в трети държави и са нотифицирани с оглед да бъде позволено прилагането им на пазара на Съюза, и подготвя съответните решения за одобрение от страна на Комисията, с цел да се гарантира, че въпросните схеми осигуряват добавена стойност по отношение на тяхната екологична амбициозност, обхванатите от тях въздействие върху околната среда, екологични аспекти или екологични характеристики, или определени продуктови групи или сектори, и отговарят на изискванията на настоящата директива;
- осъществява надзор върху изпълнението на подготвителни, обзорни и други проучвания при подготовката на делегирани актове;
- разработва и управлява базата с данни за отпечатъка върху околната среда, свързана с тази и други политики, като Регламента за екопроектиране към устойчиви продукти, Регламента относно батериите или таксономията.

Освен това в тази политика участват две експертни групи и бюджетът следва да покрива три заседания годишно за всяка експертна група.

ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	(Общо поети задължения = Общо плащания)	**0,786**	**0,786**	**0,786**	**0,786**	**3,144**

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		2024 г.	**2025 г.**	**2026 г.**	**2027 г. и следващите**	**ОБЩО**
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИИ 1—7 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	**3,326**	**8,025**	**6,482**	**6,440**	**24,273**
	Плащания	**3,326**	**8,025**	**6,482**	**6,440**	**24,273**

3.2.2. Очаквани крайни продукти, финансирани с бюджетни кредити за оперативни разходи

Бюджетни кредити за поети задължения, в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Да се посочат целите и резултатите ⇩			Година **N**		Година **N+1**		Година **N+2**		Година **N+3**		Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)						**ОБЩО**	
	КРАЙНИ ПРОДУКТИ																	
	Вид[123]	Средни разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Общ бр.	Общо разходи
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 1[124]…																		
— Краен																		
— Краен																		
— Краен																		
Междинен сбор за конкретна цел № 1																		
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 2...																		
— Краен																		
Междинен сбор за конкретна цел № 2																		
ОБЩО																		

123 Крайни продукти са продуктите и услугите, които ще бъдат доставени (например: брой финансирани студентски обмени, брой километри изградени пътища и др.).

124 Описана в точка 1.4.2. „Конкретни цели“

3.2.3. Очаквано отражение върху бюджетните кредити за административни разходи на ЕАОС и Комисията

3.2.3.1. Очаквано отражение върху човешките ресурси на ЕАОС

☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи

☒ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	2025 г.	**2026 г.**	**2027 г.**	**ОБЩО**
Срочно наети служители (степени AD)	0,117	0,240	0,244	**0,602**
Срочно наети служители (степени AST)				
Договорно наети служители	0,063	0,128	0,130	**0,320**
Командировани национални експерти				
ОБЩО	**0,180**	**0,367**	**0,375**	**0,922**

Изисквания по отношение на персонала (ЕПРВ):

	2025 г.	**2026 г.**	**2027 г.**	**ОБЩО**
Срочно наети служители (степени AD)	1	1	1	
Срочно наети служители (степени AST)				
Договорно наети служители	1	1	1	
Командировани национални експерти				

ОБЩО	**2**	**2**	**2**	

3.2.3.2. Очаквани нужди от бюджетни кредити в Комисията

3.2.3.3. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи

☒ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	2024 г.	**2025 г.**	**2026 г.**	**2027 г. и следващите**	**ОБЩО**
ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка					
Човешки ресурси	0,606	0,606	0,606	0,606	**2,424**
Други административни разходи	0,180	0,180	0,180	0,180	**0,720**
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	0,786	0,786	0,786	0,786	**3,144**

Извън ФУНКЦИЯ 7[125] **от многогодишната финансова рамка**	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
Човешки ресурси					
Други разходи с административен характер					
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо

ОБЩО	0,786	0,786	0,786	0,786	**3,144**

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други разходи с административен характер, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати ресурси, които могат да

125 Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

3.2.3.4. Очаквани нужди от човешки ресурси

– ☐ Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси.

– ☒ Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

		2024 г.	**2025 г.**	**2026 г.**	**2027 г. и следващите**
20 01 02 01 (Централа и представителства на Комисията)		3	3	3	3
20 01 02 03 (Делегации)					
01 01 01 01 (Непреки научни изследвания)					
01 01 01 11 (Преки научни изследвания)					
Други бюджетни редове (да се посочат)					
20 02 01 20 02 01 (ДНП, КНЕ, ПНА от общия финансов пакет)		1	1	1	1
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД в делегациите)					
XX 01 xx **yy zz** 126	— в централата				
	— в делегациите				
01 01 01 02 (ДНП, КНЕ, ПНА — Непреки научни изследвания)					
01 01 01 12 (ДНП, КНЕ, ПНА — Преки научни изследвания)					
Други бюджетни редове (да се посочат)					
ОБЩО		4	4	4	4

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

Длъжностни лица и срочно наети служители	Вж. обяснението за ФУНКЦИЯ 7 в раздел 3.2.1.
Външен персонал	Вж. обяснението за ФУНКЦИЯ 7 в раздел 3.2.1.

126 Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

Предложението/инициативата:

– ☒ може да се финансира изцяло чрез преразпределяне на средства в рамките на съответната функция от многогодишната финансова рамка (МФР).

Финансовият пакет на програма LIFE (бюджетен ред 09.02.02) ще бъде използван за компенсиране на увеличението на субсидията на ЕАОС.

– ☐ налага да се използват неразпределеният марж под съответната функция от МФР и/или специалните инструменти, предвидени в Регламента за МФР.

– ☐ налага преразглеждане на МФР.

3.2.5. Финансов принос от трети страни

Предложението/инициативата:

– ☒ не предвижда съфинансиране от трети страни

– ☐ предвижда следното съфинансиране от трети страни, като оценките са дадени по-долу:

Бюджетни кредити в млн. евро (до третия знак след десетичната запетая)

	Година **N**[127]	Година **N+1**	Година **N+2**	Година **N+3**	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			Общо
Да се посочи съфинансиращият орган								
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити								

127 Година N е годината, през която започва да се изпълнява предложението/инициативата. Моля, заменете буквата „N“ с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021 г.). Същото за следващите години.

3.3. Очаквано отражение върху приходите

– ☒ Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.

– ☐ Предложението/инициативата има следното финансово отражение:

☐ върху собствените ресурси

☐ върху разните приходи

да се посочи дали приходите са записани по разходни бюджетни редове ☐

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен бюджетен ред:	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата[128]						
		Година **N**	Година **N+1**	Година **N+2**	Година **N+3**	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)		
Статия …….								

За целевите приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

Други забележки (например метод/формула за изчисляване на отражението върху приходите или друга информация).

[128] Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.